Primorski DNEVNIK

št. 180 (15.282) leto LI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobердob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600
GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

ČETRTEK, 6. JULIJA 1995

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Nove kartice BANCOMAT s plačilnim servisom POS

MOJA BANKA V ŽEPNEM FORMATU.

Kdo bo zlezel iz svoje kože?

ANA KOVAČ

Britanski premier John Major je kljub mračnim napovedim osvojil srca svojih strankarskih kolegov, zadovoljen z uspehom pa je včeraj sestavljal tudi novo vlado. Ta naj bi odslikala njegovo politično modrost in skrivnost uspeha. Čarobna formula, s katero naj bi prepričal še druge Britance, pa je sila preprosta: združevati in blažiti. John Major je v zadnjih letih dokazal, da je predvsem mož kompromisov, ki povrh vsega politične spore in razhajanja rešuje kratkoročno, s tem pa tudi kratkovidno.

Konservativna stranka se je dokončno sesula na minskem polju evropolitike, Majorjeva potrditev in izbira novih ministrov pa ne vlivata upanja, da bi se globoke ideološke razlike v bližnji prihodnosti prelile v eno samo srečno Evrobritanijo. Major, ki je v Cannes gotovo slišal prenekatero evrolekcijo na račun svoje vlade in stranke, se ne more sprijazniti s tem, da je evroskepticizem del politične kulture v Veliki Britaniji. Napad na Bruselj je napad name, je občutil britanski premier, ki je s tem le spodžigal včasih kar pobalinske evroskeptike. Majorjevo pomanjkanje smisla za humor ga je tako skoraj stalo glavo, če ne štejemo vseh scefranih živcev. Izsiljene strankarske volitve so ga resda okronale za voditelja konservativcev, hkrati pa ni moč spregledati nemoči, ki ga je prisilila k takšni metodi samopotrjevanja. Major je z zmago izgubil mnogo večji del svoje politične avtoritete, da bi to lahko ostalo neopaženo. Peščica evroskeptičnih ministrov ne more jamčiti britanske zavezanosti evropskemu združevanju, kaj šele miru na domačem igrišču, polnem nepravilnosti in nekorektnosti, zaradi katerih je Major dvignil roke. Z drugimi besedami, Major ni našel čudežnega zdravila, še čudežno formulo je uporabil le kot obliž. Idilično politično vzdušje bi v britanskem parlamentu in med konservativci lahko dosegli le, če bi Major ali evroskeptiki skočili iz svoje kože. V tem trenutku si je lahko oddahnila le Evropska unija, ki na Downing streetu 10 potrebuje človeka, na katerega se bo lahko zanesla in ki bo na medvladni konferenci prihodnje leto sogradil novo Evropo.

Mednarodna pravda o stari šoli

TRST - Ali se odpira novo poglavje v nepremičninskih sporih med Slovenijo in Italijo? Odgovora še ne poznamo, vsekakor pa se je Slovenija v ponedeljek na tržaškem sodišču formalno uprla priposestvovanju stare šole v Nabrežini, ki je bila zgrajena v času avstroogrske monarhije in katere lastnik je - tako piše v tržaški zemljiški knjigi - »Cesarsko-kraljevi okrajni šolski zalog iz Sežane.«

Na 3. strani

Prodi sprejel stranke manjšin

RIM - Kandidat leve sredine za predsednika italijanske vlade Romano Prodi je včeraj sprejel predstavnike treh manjšinskih strank. Obiskali so ga voditelji južnotirolske SVP, valdostanske UV in Slovenske skupnosti, ki jo je zastopal Martin Brecelj. Predstavniki manjšinskih strank niso pristopili v levosredinski kartel, vendar so Prodiju zagotovili, da z desnico nočejo imeti nič skupnega. Govor je bil tudi o slovenski manjšini in o približevanju Slovenije Evropski zvezi.

Na 3. strani

Nanti Olip novi predsednik NSKS

CELOVEC - Narodni svet koroških Slovencev - organizacija slovenske manjšine v Avstriji - je včeraj za svojega novega predsednika izvolil 39-letnega Nantija Olipa, učitelja verskega pouka. Olip je v drugem krogu volitev dobil 62,4 odstotka glasov, njegov protikandidat Pavle Apovnik pa 37,6 odstotka. Olip je na položaju predsednika SKS nasledil Matevža Grilca, ki se je po 19 letih vodenja organizacije kandidaturi odpovedal.

Na 16. strani

LJUBLJANA / SLOVENSKO-ITALIJANSKI ODNOSI

Slovenska vlada zavrnila italijanski osnutek sporazuma

Šlo naj bi za povsem nesprejemljiv in diskriminatorski predlog

LJUBLJANA - Politična koordinacija slovenske vlade je včeraj za zaprtimi vrati razpravljala o slovensko-italijanskih odnosih, o odnosih s Hrvaško in o predvidevanjih glede spremembe slovenske ustave v zvezi z lastnino tujcev. Razpravljali so o predlogu italijanske vlade o reševanju dvostranskih vprašanj in ta predlog zavrnili kot povsem nesprejemljiv. Šlo naj bi namreč za tekst, ki Sloveniji nalaga nekatera bremena in glede nepremičninskih zadev doploča diskriminacijske postopke v korist italijanskih državljanov v primerjavi z državljani drugih držav EZ. Zato bo slovenska diplomacija v kratkem posredovala italijanski vladi svoj predlog za rešitev teh vprašanj, o katerem naj bi se pogajalca Matjažo Jančar in Amedeo de Franchis pogovarjala prihodnji teden. Očitno so se z zavrnitvijo tega predloga odnosi med državama ponovno zelo zaostrili in je malo verjetno, da bi do konca meseca sploh prišlo do kakršnegakoli sporazuma.

Na 11. strani

ITALIJANSKO GOSPODARSTVO

Ekonomski sistem se vendar utrjuje

RIM - Italijanski bruto proizvod, po katerem merimo obseg v državi ustvarjenega bogastva (dobrin in storitev), je bil v prvih treh letošnjih mesecih za 4% večji kot lanskega junija. Če k temu prištejemo ohladitev cen živil ob izvoru in zopetni porast industrijske proizvodnje, ugotovimo, da gre ekonomskemu sistemu vendar na bolje, da pa je treba zdaj napeti vse sile za zatrtje inflacije, k čemur dodajajo industrijci še čimprejšnjo revalvacijo lire. Ministrski predsednik Dini je na včerajšnji skupščini Confcommercia pozval trgovce, pa tudi proizvajalce, naj učinkovito podprejo vladno protiinflacijsko politiko ter njene napore za okrepitev izvoza in pocenitev denarja, ki bi omogočila pospešeno izdajanje posojil podjetništvu in s tem tudi zaposlovanje sveže delovne sile še posebno v terciarnem sektorju.

Na 2. strani

Zamenjave v Majorjevi vladi: Rifkind novi zunanji minister

LONDON - Predsednik britanske vlade John Major z zamenjavami v kabinetu ni odlašal niti en dan. Med pomembnejšimi spremembami so nova-stara imena na čelu zunanjega ministrstva in ministrstva za obrambo ter nov podpredsednik vlade.

Odhajajočega Douglasa Hurda je na položaju vodje britanske diplomacije zamenjal Malcolm Rifkind, dosedanji obrambni minister. Proevropski Hurd je bil v zadnjih mesecih pogosta tarča napadov evroskeptikov, zato so le-ti veselo pozdravili novega zunanjega ministra, ki se bolj nagiba k prevladujoči protibruseljski struji v konservativni stranki.

Na 14. strani

Samo Kokorovec v Rimu že drugič prejel zlato kolajno Conija

RIM - Samo Kokorovec, naš doslej najuspešnejši športnik, je bil včeraj v Rimu deležen še enega priznanja. Prejel je namreč zlato kolajno Conija za športne zasluge, to je najvišje odlikovanje, ki ga podeljuje italijanski olimpijski odbor. Poletov kotalkar si je odlikovanje prislužil za svetovni naslov, ki ga je lani osvojil v Bordeauxu, kolajno pa so mu izročili tudi leta 1990 po zmagi na SP v Nemčiji.

Skupno so za uspehe v letih 1993 in 1994 nagradili 333 svetovnih prvakov in dobitnikov odličij na zimskih olimpijskih igrah v Lillehammerju. Na podelitvi je vlado zastopal podtajnik pri ministrskem predsedstvu Lamberto Cardia, nato pa je na Kvirinalu nagrajence sprejel predsednik republike Scalfaro.

Še nejasna usoda tržaške pokrajine Poziv deželni vladi, naj nekaj ukrene

TRST - Deželni svet se je včeraj ukvarjal z nejasno usodo tržaške pokrajinske uprave, ki jo že dalj časa vodi izredni vladni komisar Domenico Mazzurco. Ustavno sodišče namreč še ni objavilo razsodbe v zvezi z znanim prizivom stranke Slovenske skupnosti o sporni razdelitvi volilnih okrožij za izvolitev pokrajinske skupščine.

Deželna skupščina je po precej dolgočasni razpravi soglasno poverila mandat deželnim telesom, da vzamejo v roke to zapleteno zadevo in da torej odobrijo novo volilno zakonodajo za pokrajine. Debata je nato zaobjela staro (in nerešeno) vprašanje upravnih in političnih odnosov med Trstom in Furlanijo. Vsi so vsekakor bili mnenja, da je treba pokrajinam čimprej priznati nove in konkretne pristojnosti, v nasprotnem primeru naj jih država kratkomalo ukine. Razsodba ustavnega sodišča, za katero vlada precejšnje pričakovanje, bo najbrž znana v prihodnjih dneh.

Na 5.strani

POBUDA NOVINARJEV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Vrnite nam Narodni dom!

Sindikat slovenske šole iz Trsta v celoti soglaša s pobudo in kot stanovska organizacija pristopa k akciji ter predlaga, da bi slednja zadevala vse slovenske kulturne ustanove, ki si jih je fašizem prisvojil. Sindikat slovenske šole tudi vabi vse šolnike, naj se množično pridružijo pobudi in jo vsestransko podprejo.

Na 5. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Danes začetek kongresa DSL

V Rimu se bo danes s poročilom tajnika Massima D'Aleme začel tematski kongres Demokratične stranke levice.

Stran 3

Izobraževalni tečaji SDZPI

Trideset tečajev v tržaški, goriški in videmski pokrajini je letošnja ponudba Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje.

Stran 6

Deželni denar za železarno

Deželna vlada FJK bo nakazala 4, 5 milijarde lir za resanacijo celovitega območja pod Skednjem, kjer stoji železarna, ki jo bo kupila naveza Bolmat-Lucchini.

Stran 7

Gorica: koalicija v težavah

Upravna koalicija na Goriški občini skuša premostiti svoje politične težave z iskanjem dogovora z LS.

Stran 10

Italijan Gotti rumena majica

Italijan Mario Cipollini je osvojil četrto etapo kolesarske dirke po Franciji, rumeno majico pa je oblekel njegov rojak Ivan Gotti, ker je dosedanji vodilni, Francoz Jalabert, padel dva kilometra pred ciljem.

Stran 17

GLOSA

Tudi simboli so pomembni

JOŽE PIRJEVEC

13. julija 1920 se je mudil predsednik tržaške Edinosti Josip Vilfan na Dunaju. Ko je zvečer s sinom sedel k večerji v restavraciji hotela, kjer je prebival, mu je natakar prinesel telegram. Vilfan ga je vzel in ga dolgo skušal dešifrirati, kajti slovenski tekst so poštni uslužbenci v Trstu ali na Dunaju tako zmaličili, da je bil nerazumljiv. V prepričanju, da so vsi njegovi napori zaman, ga je odložil, tukaj pa se mu je nenadoma posvetilo. Močno je udaril z roko po mizi in zavpil. »Italijani so zažgali Narodni dom«.

Narodni dom je simbolna stavba, kakršnih je v Trstu kar precej. V prejšnjem stoletju in na začetku našega ni bilo namreč etnične skupnosti, ki bi se ne hotela predstaviti s prestižnim objektom, da bi opozorila na svojo prisotnost v mestu. Najprej so Grki zgradili cerkve na obrežju, sledili so jim Srbi s cervijo sv. Spiridona, nato pa še evangeličani in židje s svojo sinagogo. Pri tem je zanimivo, da hočejo vse te zgradbe poudariti že s svojo arhitektonsko zunanjostjo ne samo bogastvo, temveč tudi dinamiko skupnosti, ki jih je postavila. So manifest, ki razglaša njeno navezanost na tradicijo, kot tudi njeno odprtost v svet. Grška cerkev je zgrajena v neoklasičnem slogu, ki je bil nadvse moderen na prelomu 18. in 19. stoletja, a tuj bizantinski arhitekturi, prisotnost katere je razbrati samo v njeni notranjosti. Srbi so si petdeset let pozneje svojo cerkev zamislil kot čudno mešanico srednjeveškega in sodobnega neogotskega stila in jo tako tudi uresničili, kljub ostremu nasprotovanju metropolita v Karlovcih, pod duhovno oblast katerega so spadali. Evangeličani so se odločili za nemško gotiko, ki je bila v drugi polovici stoletja nadvse aktualna v vsem germanskem prostoru, židje pa na začetku našega za secesijsko sinagogo z močnim levantinskim poudarkom, ki bi prav nič ne motila kot kulisa za Verdijevega Nabucca. Meščanski Trst je vso to arhitektonsko drznost sprejel in nekako prekvasil, čeprav je ni nikoli skušal tudi vsebinsko razumeti. Sprašujem se, koliko je bilo in je povprečnih Tržačanov, ki bi poznali srebrni sijaj ikonostaze v grški pravoslavni cerkvi, ki bi vedeli, kaj pravzaprav sporočajo glagolski napisi na cerkvi sv. Spridiona, kakšna je notranjost sinagoge ali evangeličanske cerkve. Kljub temu, da so ostale vse te zgradbe skozi generacije nekako skrivnostne (še najbolj se je med širokimi množicami uveljavila skrbska cerkev zaradi vere v rešilno moč blagoslova pri »Sčavonih«), v bistvu niso nikogar motile. Poudarjale so sicer drugačnost skupnosti, ki jh je zgradila, a ker je šlo za versko različnot, ki ni bila nevarna tezi, da je Trsa talilni kotel, v katerem se vsi prišleki spremenijo v Italijane, niso bile za nikogar kamen spotike. Z Narodnim domom pa so Slovenci spregovorili mestu na povsem svojski način in nadvse izzivalno. Niso se zadovoljili s tem, da so pokazali svojo finančno moč in svojo modernost tako, da so poverili postavitev zgradbe enemu najbolj inovativnih arhitektov habsburške monarhije Maksu Fabianiju, temveč so z njo tudi sprožili vprašanje tržaške etnične in kulturne večplastnosti. Mitu italijanske kulture, ki da je kakor magnet, privlačni sili katerega se ni mogoče upreti, so se postavili proti s trditvijo, da je mogoče biti moderen človek in kulturivan Evropejec, tudi če si Slovenec. S tem so tako močno dregnili v samo srčiko tržaške meščanske samozavesti, da je moral Narodni dom zgoreti, komaj se je ponudila prilika za to. Dejstvo, da ni zgorel že pod Avstrijo, temveč pod liberalno Italijo, dve leti preden se je Mussolini polastil oblasti, pa že samo po sebi kaže, kakšna je bila družbena in civilizacijska klima, v kateri so tržaški Slovenci živeli pred prvo svetovno vojno in po njej.

Danes se postavlja problem vrnitve Narodnega doma. Težko jo bo doseči, kajti bojim se, da italijanska družba še ni dosegla tiste zrelosti, ki bi ji narekovala, da popravi storjene krivice. Z druge strani pa si tudi ne morem predstavljati, da bo v Trstu tudi na ekonomskem polju prišlo do resničnega preobrata, dokler njegovim Slovencem tudi na simbolni ravni ne bo priznano tisti mesto, ki jim gre.

RIM / OB OČITNIH ZNAMENJIH, DA GRE EKONOMSKEMU SISTEMU NA BOLJE

Dini trgovcem: Pomagajte nam pri zatiranju inflacije

Notranji bruto proizvod se je v juniju povečal za 4 odstotke

RIM - Predsednik vlade Lamberto Dini je včeraj še enkrat in dokaj odločno pozval ves proizvajalni in trgovski svet, naj »pomenljivo« prispevata k ohladitvi inflacije, in spomnil, da je distribucijski sistem to že uspešno storil v osemdesetih letih. »Vzroke za ponovno oživitev draginje je sicer treba deloma iskati v preteklosti, nedvomno pa jo gre obrzdati z vsemi razpoložljivimi sredstvi,« je opomnil premier navzoče med govorom, ki ga je imel na včerajšnji jubilejni, 50. letni skupščini Confcommercia, to je konfederacije 800.000 podjetij s področja trgovine, turizma in storitev.

Ministrski predsednik je trgovce (a tudi prisotne industrijce in politike) posredno povabil, naj podprejo gospodarsko-programsko in finančno listino vlade, torej njeno varčevalno in protiinflacijsko strategijo ter ukrepe za okrepitev izvoza in vzpostavitev pogojev za znižanje obresti, ki bo omogočilo pocenitev posojil podjetništvu. Dini je poudaril nujo po vztrajnem zasledovanju ciljev, ki jih vsebuje dogovor o dohodkovni politiki, »kajti to je v interesu vseh, podjetnikov, uslužbencev in potrošnikov«, a tudi naglasil, da bo moral vsakdo nekaj žrtvovati. Glede (ne) zaposlenosti je Dini zagotovil, da vladni gospodarski ukrepi predvidevajo mnogo novih delovnih mest na področju terciarnih dejavnosti, in to še posebno kar zadeva specifične profile.

Za kar najbolj odločen boj inflaciji se je zavzel tudi novi predsednik Confcommercia Sergio Billè, ki pa je zavrnil seganje po denarnih restrikcijah kot edino sredstvo v tem boju, saj omejevanje kreditov samo še upočasnjuje porabo. Konfederacija meni, da je za res učinkovito pobijanje draginje nujno potrebna politična stabilnost.

Med skupščino je prišla razveseljiva vest, da se je namreč notranji bruto proizvod (v državi ustvarjene dobrine in storitve) v prvih treh mesecih tega leta povečal za 4% v primerjavi z ustreznim obdobjem lanskega leta oziroma za 1, 5% v primeri z zadnjim lanskim trimesečjem. Ministru za industrijo Albertu Clòju, ki je prisostvoval zboru trgovcev, je to narekovalo ugotovitev, da gre za še dodatno spodbudno okoliščino. »Preprečiti je treba pregretje ekonomskega sistema,« je dejal in opozoril na podatek Zveze trgovinskih zbornic, da so se cene živil ob izvoru v juniju nekoliko ublažile. »To pomeni, da proizvodnja ugodno napreduje in da se obenem kažejo znamenja blažitve inflacije, spričo česar je porast bruto proizvoda še toliko bolj dobrodošel,« je naglasil minister.

Konjunkturni povzdig notranjega bruto proizvoda je po napovedbah strokovnjakov opaznejši kot v drugih industrijsko razvitih državah in ni bil tako zaznaven že od konca osemdesetih let. K temu je pripomogel predvsem izvoz dobrin in storitev, ki je v prvem letošnjem trimesečju narasel za 13,9% v primerjavi z razdobjem januar-marec 1994. Vseeno pa je družinska poraba še zmeraj pod zaželeno ravnijo, saj je povpraševanje po storitvah poskočilo samo za 0,6%, po trajnih dobrinah pa za 0,5%.

Na skupščini je bil tudi predsednik Confindustrie Luigi Abete, ki je ob vesti o porastu bruto proizvoda poudaril, da bo 1995 »leto občutne rasti«. In res, to že velja za industrijsko proizvodnjo, o kateri so analitiki zveze industrijcev ravno včeraj razodeli, da se je v juniju povečala za 1,2% v primerjavi z majem in za 7,4% v primeri z lanskim junijem. Toda Abete je previden: »Zdaj je treba revalvirati liro.«

DANES NAJBRŽ ODLOČITEV O USODI POMEMBNEGA ZAKONA

Težave s pokojninami, spet vihar v Ligi

Petrini je odstopil z mesta predsednika poslanske skupine Bossijeve stranke

RIM - Poslanska zbornica je spet odložila temeljno razpravo o pokojninski reformi, o kateri bo vlada Lamberta Dinija najbrž (morda že danes) zahtevala zaupnico. S težavami, ki spremljajo parlamentarno pot pokojninske reforme, je povezan tudi odstop Pierluigija Petrinija (na sliki) z mesta predsednika poslanske skupine Severne lige. Na njegovo mesto je bil izvoljen bivši minister v Berlusconijevi vladi Vito Gnutti, ki je politično zelo blizu Umbertu Bossiju.

Z reformo pokojninskega sistema se je znova nekoliko zataknilo v ožji poslanski skupini, ki usklajuje vladne predloge, stališča levosredinske večine in številne popravke, ki jih napoveduje opozicija. Stranka komunistične prenove je uradno potrdila vse svoje amandmaje, nekoliko večjo odprtost pa je pokazala Berlusconijeva »Forza Italia«, ki očitno čaka na Dinijev sklep o vladni zaupnici. Desnica je vsekakor glede tega zelo previdna, kot je potrdil tudi Gianfranco Fini, katerega stranka je predložila več sto popravkov.

Petrini ni pojasnil razlogov svojega nepričakovanega odstopa. Mnogi so prepričani, da gre za polemično potezo do Umberta Bossija, ki, kot kaže, misli zavlačevati parlamentarno razpravo o pokojninski problematiki. Če je to res - je sinoči dejal Romano Prodi - pomeni, da je Severna liga naenkrat spremenila svoje stališče ter ubrala pot političnega spopada z Dinijevo vlado, kar zna imeti zelo hude posledice ne samo na usodo vladnega kabineta, a tudi na bodoče politične odnose med Ligo in levosredinsko koalicijo.

V Milanu zaslišan Pillitteri

MILAN - Javni tožilec Paolo Ielo nadaljuje preiskavo o domnevnem telefonskem prisluškovanju na račun bivšega sodnika Antonia Di Pietra, ter je dal zaslišati bivšega milanskega župana Paola Pilliterija. Craxijevega zeta je zaslišal neki častnik sodne policije, o poteku zaslišanja pa ni vesti. Iz Hammameta pa je Bettino Craxi izjavil, da je pripravljen govoriti s sodnikom za morebitna pojasnila. »Dovolj je, da se obrne na mojega odvetnika...«, je dejal.

PRI NOVARI / DVE SMRTNI ŽRTVI IN VEČ RANJENIH

Vlaka čelno trčila

NOVARA - V prvih popoldanskih urah je prišlo včeraj do hude nesreče na železniški progi Milan - Bern, točneje v novarski provinci. Trčila sta ekspresni vlak 334, ki je iz Milana odpotoval ob 12.25 in je vozil v smeri Švice, in pomožni vlak, ki je prevažal gradbeni material za dela na progi. Lokomotiva in nekaj vagonov potniškega vlaka se je iztirilo, poleg tega pa je pomožni vlak dobesedno prerezal konvoj **(na sliki AP)**, v katerega je trčil, kar je terjalo dve smrtni žrtvi in več kot trideset ranjenih. Na kraj dogajanja so prispeli reševalci, gasilci in dva helikopterja. Ranjence - stanje nekaterih je kritično - so sprejeli na zdravljenje v domodossolsko bolnišnico.

Prvim preiskavam doslej ni uspelo dognati, ali je imel pomožni vlak dovoljenje za vožnjo po progi in ali je prevoznik potniškega vlaka upošteval vse signale. Morda je torej nesrečo zakrivila človeška napaka.

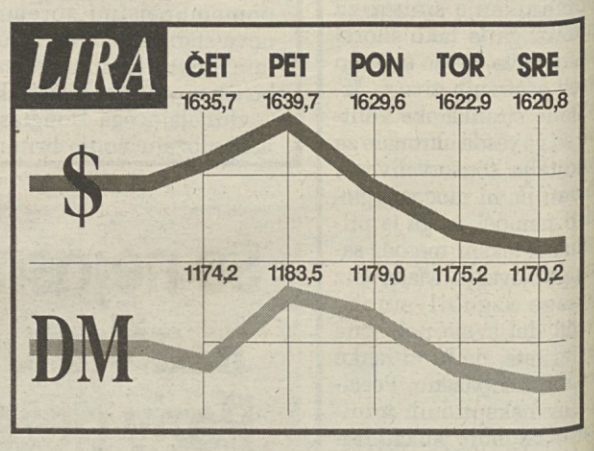

ADRIA
ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK
IZ LJUBLJANE V BARCELONO, FRANKFURT, LONDON, MÜNCHEN, ISTANBUL, MOSKVO, KOPENHAGEN, PARIZ, PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT, TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH
Informacije in rezervacije:
• ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
• prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
• ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
• ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

DANES ZAČETEK TEMATSKEGA KONGRESA

DSL načrtuje novo politično usmeritev

Na kongresu prvič tudi Berlusconi in Fini Polemična odsotnost bivšega tajnika

RIM - Kongres Demokratične stranke levice, ki se bo pričel danes v Rimu, bo potrdil levosredinsko usmeritev stranke in torej strategijo, ki jo od vsega začetka zagovarja tajnik Massimo D'Alema. Kongres bo izrazito vsebinskega (ali tematskega) značaja, bo pa tudi priložnost za soočenje o bližnjih političnih perspektivah, o predčasnih volitvah in o odnosih znotraj levosredinske koalicije.

Za D'Alemo, ki je bil prav pred letom dni izvoljen za tajnika, to ne bo ognjeni krst, a kvečjemu potrditev že znane usmeritve. To se pravi oblikovanje čvrste levosredinske koalicije, ki za ministrskega predsednika predlaga Romana Prodija, in hkrati zamisel za novo federalno ureditev italijanske levice. DSL naj bi postala moderna sila zmerne levice, odprta do dialoga s Stranko komunistične prenove, s katero pa bo zelo težko sklepati politične in programske sporazume. Isto velja tudi za odnose s Severno ligo, kateri je D'Alema v pretekllosti izkazoval precejšnjo pozornost.

Kongresa DSL se bodo udeležili predstavniki skoraj vseh italijanskih strank, prvič pa bo navzoča delegacija Nacionalnega zavezništva, ki jo bo vodil sam tajnik Gianfranco Fini. Prisotnost je napovedal tudi Silvio Berlusconi, ki bo jutri stopil na govornisko tribuno. Od političnih liderjev bo najbrž odsoten edino tajnik Severne lige Umberto Bossi. Kongresa se bodo udeležile tudi delegacije levičarskih in naprednih strank iz petdesetih držav.

Med uglednimi gosti pa ne bo bivšega tajnika Achilleja Occhetta, ki je v prvi osebi izpeljal preosnovo KPI in nastanek nove levičarske stranke. Occhetto pravi, da so kongresne priprave potekale brez odkritega in demokratičnega soočenja in da torej ne gre za pravi politični kongres. Predsednik progresističnih poslancev Luigi Berlinguer je obžaloval Occhettovo odsotnost, povedal pa je tudi, da zaradi tega ne bodo odložili tako pomembnega kongresa.

RIM / NA ŽELJO JUŽNIH TIROLCEV, VALDOSTANCEV IN SLOVENSKE SKUPNOSTI

Prodi sprejel stranke narodnih manjšin

Zagotovil je zavzetost za rešitev odprtih vprašanj

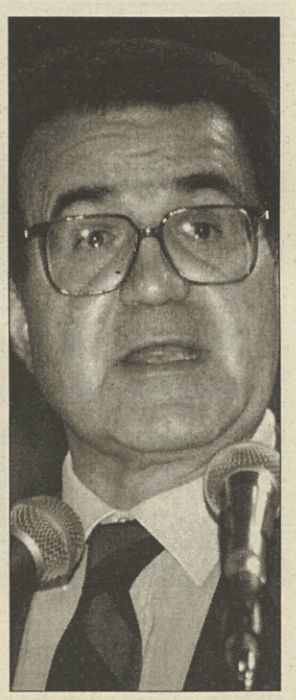

Romano Prodi

RIM - Kandidat leve sredine za predsednika vlade Romano Prodi je včeraj v Rimu sprejel predstavnike strank narodnih manjšin v Italiji. Srečanja so se udeležili predsednik južnotirolske ljudske stranke Brugger, južnotirolski poslanec Zeller, poslanec francoske stranke Union Valdotaine Caveri, valdostanski senator Dujany in tajnik Slovenske skupnosti Martin Brecelj.

Na srečanju, ki je trajalo skoraj poldrugo uro, so predstavniki manjšinskih strank Prodiju razložili, da sicer niso formalno sestavni del levosredinskega kartela, vendar nimajo in ne želijo imeti nič skupnega z desnico, kar pomeni da se dejansko uvrščajo v levosredinsko koalicijo. Od kandidata za predsednika vlade pa predstavniki manjšin želijo, da vključi v svoj program stvarne in ne samo splošne obveze v korist jezikovnih manjšin. Predstavniki manjšin so tudi poudarili svoje zavzemanje za federalizem in za poudarjanje vloge dežel tudi na področju zaščite jezikovnih manjšin.

O specifičnih vprašanjih slovenske manjšine je na srečanju spregovoril Martin Brecelj, ki je opozoril, da so manjšine v Evropi v čedalje večji meri pravilo in ne izjema. Vprašanja manjšin v Italiji niso rešena in Slovenci še vedno čakajo na uzakonitev svojih pravic. Brecelj je nato govoril o zahtevi po odobritvi zakona za globalno zaščito, omenil pe je tudi vprašanje zajamčenega zastopstva v izvoljenih organih. Končno je omenil še odnose s Slovenijo in dejal, da je ureditev teh odnosov tudi interes Italije.

Romano Prodi je v svojem odgovoru dejal, da razume ta vprašanja in da gre za problematiko, ki sodi v sklop velikih evropskih problemov. Poudaril je, da se sam odločno zavzema za evropsko integracijo in v tem okviru za regionalizem. Vprašanje manjšin pozna, med temi pozna tudi probleme slovenske manjšine. Spregovoril pa je tudi o odnosih s Slovenijo in izrazil željo, da bi Slovenija čimprej postala pridružena članica Evropske zveze; potem bo lažje reševati tudi odprta vprašanja.

TRST / BIVŠA ŠOLA V NABREŽINI JE LAST »C. K. ŠOLSKEGA ZALOGA V SEŽANI«

Slovenija se je formalno uprla priposestvovanju poslopja

TRST - Že itak kočljivim in napetim italijansko-slovenskim odnosom se je v teh dneh pridružil še en spor - morda bi lahko rekli samo sporček - na področju lastništva nepremičnin. Tokrat pa ne gre za zahtevo po vrnitvi kake zasežene nepremičnine istrskim beguncem, ampak se spor odvija na drugi strani meje, to je na italijanskem ozemlju, točneje v devinsko-nabrežinski občini.

Na glavnem trgu v Nabrežini stoji namreč večje poslopje (na sliki, foto Križmančič/KROMA), ki je bilo dolga leta namenjeno šoli. Zgrajeno je bilo že pred prvo svetovno vojno, torej za časa avstroogrske oblasti. V tistem poslopju je bila nekoč strokovna šola za kamnoseke, v času med obema vojnama in nekaj let po drugi svetovni vojni pa osnovna šola in strokovni tečaji. Kasneje so v Nabrežini zgradili dve novi šolski poslopji in pritličje stavbe na nabrežinskem trgu oddali v najem dvema trgovcema, ki imata še sedaj tam svoji trgovini; v prvem nadstropju pa so začasno namestili šolo Glasbene matice in sedeže nekaterih krajevnih kulturnih in športnih društev.

Občinska uprava poslopja ni vzdrževala in zaradi izredno slabega stanja so se kulturne ustanove in športna društva postopoma izselili, tako da v njem vztrajata samo še obe trgovini. Leta 1993, ko je bila razpuščena prejšnja občinska uprava in je občino za krajšo dobo prevzela komisarka, ki jo je imenoval prefekt, je slednja, sporazumno z občinsko tajnico, sklenila, da poslopje proda na dražbi in tako delno ublaži finančno krizo, ki jo je preživljala občina.

Rečeno - storjeno, vendar z zapletom. Pri pregledu zemljiške knjige so namreč ugotovili, da lastnik poslopja ni občina ampak C.K. okrajni šolski zalog v Sežani. Občinska komisarka je najprej naivno zahtevala od zemljeknjižnega urada, naj vknjiži občino kot lastnika poslopja, sklicujoč se na kraljevi odlok iz leta 1923 o preureditvi osnovnih šol in na sicer neobstoječi zapisnik (!), vendar je zemljeknjižni urad to zahtevo zavrnil. Tako je bila občina - če je hotela izvesti dražbo - prisiljena sprožiti sodni postopek priposestvovanja.

V ponedeljek je bila na tržaškem sodišču prva obravnava in v presenečenje predstavnikov občine se je Republika Slovenija formalno uprla priposestvovanju. Slovenski konzulat v Trstu je poveril odvetniku Bogdanu Berdonu nalogo, da v tem postopku zastopa interese Slovenije, torej zakonitega lastnika, ki je prevzel dediščino cesarsko-kraljevega okrajnega šolskega zaloga v Sežani. Ugovor je pravno zelo zapleten in se seveda nanaša na italijansko zakonodajo, ter ga ne kaže podrobno analizirati, vendar je vseeno treba povedati, da tržaški odvetnik izhaja iz načela, da je slovenska država upravičena, da nastopa v zaščito vseh ustanov, ki so obstajale na njenem ozemlju in katerih naslednik je - v primeru lastništva šolskih poslopij - država sama. Neglede na dejstvo, ali sežanski »šolski zalog« obstaja ali ne, je torej država upravičena, da pristopi k tožbi.

Tako se je na tržaškem sodišču odprlo novo poglavje v nepremičninskih odnosih med Slovenijo in Italijo, ki najbrž ne bo ostalo osamljeno. Kdor pozna stanje tržaške zemljiške knjige bo namreč z lahkoto sklepal, da je primerov takih ali drugačnih »šolskih zalogov« na pretek in da bi prav ti lahko vnesli kar nekaj novosti v rimsko-ljubljanske nepremičninske afere.

Bojan Brezigar

POLEMIKA / POMOČ IZ MATICE

SSO noče biti podrejen partner

Prejeli smo in objavljamo:

Svet slovenskih organizacij je z začudenjem vzel na znanje nekatere izjave predsednice Delovne skupine za manjšine pri Odboru za mednarodne odnose v slovenskem parlamentu prof. Jadranke Šturm Kocjan. Le-ta je v intervjuju časnikarju Bogu Samsi v nedeljo, 2. julija, samo dva dni po končanem posvetu o manjšini kot subjektu, kategorično izjavila glede načelnega odnosa do manjšine: »Nobene lotizacije, nič pol : pol.« Izjava se je očitno nanašala na zahteve SSO in nekaterih drugih zamejskih organizacij, da gre pomoč Primorskemu dnevniku in drugim osrednjim kulturnim ustanovam v zamejstvu preko obeh krovnih organizacij, SSO in SKGZ, in da se končno neha s privilegiranjem določenih institucij iz ideoloških, strankarskih in drugačnih razlogov. Tak usklajen način intervencij je bil za nekatere skupne kulturne organizacije dogovorjen že med obema krovnima organizacijama. Bil je tudi sklep Odbora za mednarodne odnose, da se priznata obe krovni organizaciji (zapisnik 75. seje, točka 23). Tak pristop je po mnenju SSO potreben tudi za Primorski dnevnik, ki je edini dnevni časopis Slovencev v Italiji. Ni dovolj, da je »izredno odprt«, kot trdi predsednica Šturmova, ampak mora biti tudi resnično občuten kot glasilo vseh ali vsaj večine Slovencev v Italiji. O njegovi usmeritvi, povezavah, temeljnih izbirah ne more odločati le ena skupina.

Sklicevanje na nadaljevanje Partizanskega dnevnika gotovo pri nas v Italiji ni na mestu, saj drugačnega predhodnika Primorski dnevnik ne bi mogel imeti, če smo bili primorski Slovenci enotni v boju proti fašizmu, pri čemer naj spomnimo na vlogo, ki so jo odigrali slovenski duhovniki s Ščekom na čelu, glasbenik Lojze Bratuž in drugi.

Tudi očitek, da je SKGZ že enkrat reševala Primorski dnevnik in da druga krovna organizacija ni izrekla niti besede pomoči, je iz trte izvit. Takrat SKGZ ni priskočila na pomoč s svojimi sredstvi, saj je sama, ne da bi delila z drugimi, obilno zajemala iz matične podpore, s katero je celo umetno ustvarjala delovna mesta, da bi Zalivu, Mladiki ali komurkoli že odtrgala sodelavca in urednika. Upati je, da pet let po padcu komunizma ne bo prav danes spet diskriminirana tista stran zamejcev, ki ni bila komunistična. To bi bilo izredno slabo spričevalo za demokratičnost slovenskega parlamenta. Zato ne moremo razumeti, kako je mogoče, da se predsednica Delovne skupine za manjšine pri Odboru za mednarodne odnose, opredeli za stališča, ki jih zastopa ena sama stran. To je v nasprotju z načeli, da je manjšina subjekt, ki mora sam odločati in se mora torej tudi sam dogovarjati.Tako stališče je tudi v nasprotju s Tezami za strateški dokument o odnosu RS do slovenske narodne manjšine, ki ga je na slovenskem ministrstvu za zunanje zadeve izdelal Matjaž Jančar in ki v petem členu pravi: »Manipulacija manjšine v interesu dnevnih političnih notranjih ali zunanjih potreb konkretne vlade ali političnih institucij in načelno ali pa praktično odrekanje njene subjektivitete in samostojnosti v odnosu do matice pomeni v končni posledici slabitev strateških interesov RS. Isto velja za poskuse manjšinskih političnih elit, da bi si pridobile prednosti v odnosu matice, do njih s podpiranjem določenih političnih opcij v Sloveniji. Tako matica, kot manjšina, sta in bosta vedno politično pluralen organizem.«

SSO je pripravljen sprejeti vse odgovornosti pri reševanju problemov slovenskih kulturnih, a tudi medijskih in gospodarskih institucij, noče pa biti podrejen partner. Jasno je, da bo problem Primorskega dnevnika odprt, vse dokler ne bo prišlo do rešitve, ki bo imela konsenz glavnine slovenske manjšine v Italiji.

Svet slovenskih organizacij v Italiji

MAGDA ŠTURMAN

Obisk pri rojakih v daljni Avstraliji (3)

V Slovenskem klubu v Adelaideju se da dobiti pristne slovenske jedi - Pojem multikulturalizma

Adelaide je prijazno, umirjeno mesto. Manjše je od Sydneya in Melbourna, šteje okrog milijon prebivalcev. Kot ostala avstralska mesta je takole oblikovano: razmeroma majhen center je sestavljen iz modernih, visokih palač. V centru so le uradi in trgovine. Sem ljudje prihajajo v službo in po nakupih ali opravkih. Zvečer se vračajo v njihove domove, ki se nahajajo v okolici centra. Tipičen dom v mestu je enonadstropna hiša, ki je po navadi zgrajena iz temnordeče opere. Hišo po navadi ne pobarvajo. Okrog vsake hiše je zelen vrt z okrasnimi rastlinami, ki je zelo lepo urejen. Včasih v vrtu gojijo nekaj zelenjave ali kako sadno drevo. To počenjajo predvsem italijanski izseljenci. Tu pa tam raste v vrtu tudi kakšna oljka. Tudi ta je večkrat znak, da tam živijo italijanski izseljenci. Ker ima vsaka družina svojo hišo, je mesto zelo obsežno, razdalje pa ogromne. To je tipično za vso celino.

Adelaide je glavno mesto zvezne države Južne Avstralije. Na zahodni strani mesto omejujejo dolge bele peščene plaže. Na vzhodni strani se pa dvigajo slikoviti griči, Adelaide Hills, s čudovito naravo. Mesto je znano po različnih številnih cerkvà. Obenem slovi tudi po številnih festivalih na prostem, ki jih prirejajo posebno v dolgem poletnem času. Zaradi te značilnosti, Južni Avstraliji pravijo tudi The festival state: država festivalov. Se najbolj pa je mesto znano po avtomobilskih tekmah Gran Prix Formula 1, ki se vsako leto odvijajo konec oktobra ali v začetku novembra.

V mestu Adelaide živi precej Slovencev. Vsako nedeljo se zbirajo v Slovenskem klubu na ulici Lasalle, v Dudley Park. Tu je mogoče večerjati, po navadi tipične slovenske jedi in poklepetati z drugimi rojaki. V klubu je mogoče prebirati slovenske revije in časopise. Občasno ob sobotah prirejajo plese ali razne druge družabnosti. Na žalost mladina v klube ne zahaja. Tu se zbirajo le njihovi starši, oz. tisti, ki se niso rodili v Avstraliji. Njihovi otroci pa se čutijo že prave Avstralce, saj so se popolnoma integrirali v avstralski narod.

Drugi zbiralni center naših rojakov je slovensko versko središče na Young Avenue, v okrožju Hind W. Poleg manjše cerkve moderne oblike stoji zraven še prostorna dvorana. Slovensko mašo prirejajo v Adelaidi vsako nedeljo, mašuje pater Janez. V cerkvi sem opazila tudi nekaj mladih, slišala pa sem, kako je duhovnik med mašo ponavljal nekaj stavkov tudi v angleškem jeziku in to me je nekoliko motilo. Saj je to eden redkih trenutkov, ko potomci slovenskih izseljencev javno slišijo materin jezik, sem si mislila. Zato bi morala biti maša izključno v slovenskem jeziku. Po maši sledi kratka družabnost, kjer je mogoče ob srečanju drugih Slovencev naročiti domačo potico in skodelico kave.

V Avstraliji se izvirni jezik staršev s težavo prenaša v drugo generacijo. Slovenskih šol ni, otroci izseljencev pa se med njimi težko družijo, saj se pomešajo med njihovimi sovrstniki, ki so različnega izvora, med njimi pa teče le angleški jezik. Včasih slovenski klubi prirejajo kak tečaj slovenščine za otroke, kar je vsekakor premalo. Res je, da se v večini družin zavedni starši z njihovimi otroci stalno pogovarjajo v slovenščini, otroci pa jim često odgovarjajo v angleščini. Med mojim potovanjem po Avstraliji sem spoznala precej sinov in hčer slovenskih, kot tudi italijanskih izseljencev. Največkrat sem naletela na slučaje, ko so se starši z njimi pogovarjali v materinem jeziku, oni pa so odgovarjali le v angleščini, čeprav so materin jezik popolnoma oblvaladali. Tudi jaz sem z njimi vztrajala v svojem jeziku in največkrat so mi le odgovarjali v slovenščini.

Prav gotovo je na pomanjkanje narodne zavesti vplivala asimilacijska politika, ki so jo prvotni britanski priseljenci izvajali na neangleško govoreče prišlece. Britanci so do drugih narodnosti od vselej bili netolerantni.

Komaj v sedemdesetih letih se je država začela zavedati, da je prebivalstvo heterogeno. Izoblikoval se je novi pojem, namreč MULTIKULTURALIZEM, oz. postopna integracija izseljencev, ne več njihova asimilacija. Od tedaj dalje se lahko vsaka etična skupina svobodno izraža v svojem jeziku, utrjuje svojo narodno zavest po društvih, cerkvà, izraža se v literaturi in glasbi. Slovenščina, kot tudi ostali izmed 120 različnih manjšinskih jezikov, je priznana na vseh avstralskih univerzah kot samostojni predmet. Vsekakor pa mislim, da se še vedno opazijo posledice prvotnega britanskega rasizma. Verjetno se angleško govoreči priseljenci ali njihovi potomci še vedno podzavestno čutijo, da so oni prvi kolonizirali Avstralijo. V ostalih prebivalcih se pa občuti, da so morali čim hitreje sprejeti navade in jezik britancev, če niso hoteli ostati tako rekoč »drugorazredni prebivalci«.

Točno število Slovencev v Avstraliji ni poznano. Po zadnjih podatkih naj bi v Avstraliji živelo kakih 30.000 Slovencev oz. njihovih potomcev. Podatek pa je precej netočen. Ob zadnjem popisu prebivalstva se je npr. veliko tržaških Slovencev zapisalo za Italijane, iz matične domovine za Jugoslovane, veliko potomcev izseljencev pa enostavno za Avstralce.

V ORGANIZACIJI KRUTA

Prijetne počitnice v Malem Lošinju

V štirih izmenah bo skupno letovalo 400 oseb

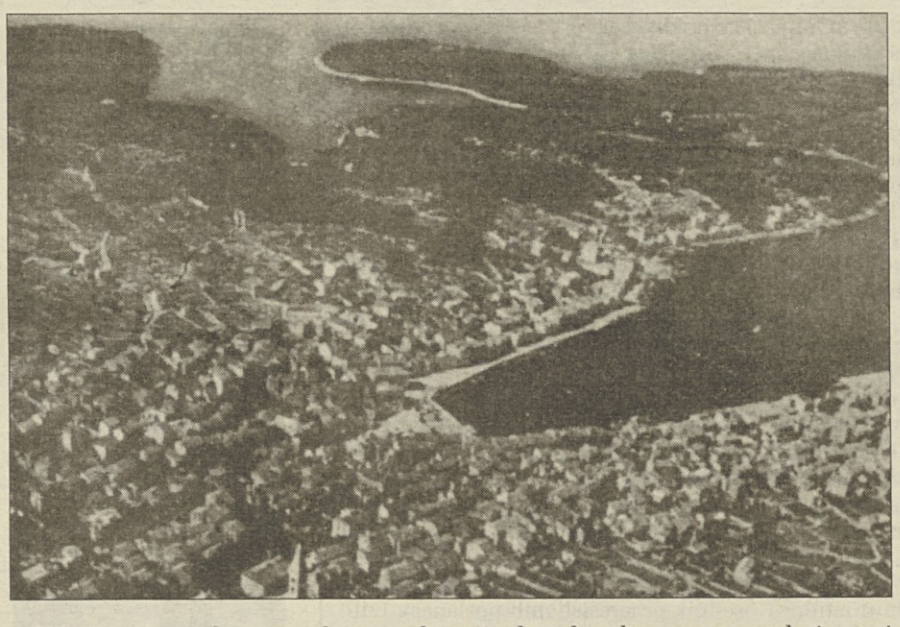

TRST - V petek, 30. junija pod večer, se je vrnila v Trst oziroma Gorico, druga skupina udeležencev desetdnevnega letovanja v Malem Lošinju v organizaciji Krožka za rekreativno udejstvovanje iz Trsta (KRUT). Pred odhodom so se v hotelu Bellevue v prelepem zalivu Čikat, kjer so bili nameščeni, srečali s tretjo skupino skoraj 100 letoviščarjev, prav tako iz Trsta in Gorice. Tej tretji skupini bo sledila še četrta. Skupno bo letos na Lošinju v organizaciji KRUT-a letovalo kar blizu 400 ljudi.

Desetdnevno bivanje druge skupine v Malem Lošinju oz. v dobrih četrt ure oddaljenem Čikatu, je minilo vse prehitro, saj so dnevi minevali v stalni dejavnosti, ki je poleg sončenja in kopanja v kristalno čisti vodi zaliva, poleg raznih družabnosti od tombole do srečolova in hotelskih predstavitev kulinaričnih in folklornih značilnostih otoka, obsegale tudi krajše poldnevne izlete z avtobusom v idilični Veli Lošinj (razvpiti Portofino nima kaj opraviti s tem biserom) ali z motorno ladjo na otoka Susak in Ilovik. Posebno zanimiv je bil izlet na Ilovik, kjer so 29. junija praznovali vaškega patrona sv. Petra s procesijo v kostumih, godbo na pihala in drugimi spremnimi prireditvami.

Vreme je bilo ves čas lepo z izjemo dveh dni, to pa je bilo takrat, ko se je na Tržaškem in Goriškem razbesnelo neurje. Na Lošinju večjega neurja ni bilo, je pa eno noč in naslednji dan neprenehoma deževalo, morje se je razburkalo in za dobra dva dni se je tudi precej ohladilo. Toda prej in potem je sonce kar močno žgalo in naši letoviščarji so se dodobra namartinčili na plaži in pridno namakali v prijetni svežini morske vode. V celoti so imeli kar osem polnih sončnih dni, čez noč pa kakšna odeja ni bila prav nič odveč. Lepo število letoviščarjev, predvsem žensk, se je redno udeleževalo jutranje rekreativne telovadbe na plaži pdo vodstvom simpatične hotelske animatorke. Predzadnji večer so mnogi preživeli na terasi gostišča Pro Sailing Accademy, ki ga ima naš tržaški rojak David Poljšak, in se tam ob kozarčku dobre kapljice sprostili tudi z narodno in partizansko pesmijo, poslovilni večer pa je potekal s slavnostno večerjo ob romantični svetlobi sveč, z nastopom otroške mladinske folklorne skupine in se seveda zaključil s plesom.

S prihodom tretje skupine je organizacija letovanja z upravo Primorskega dnevnika poskrbela tudi za redno prihajanje Primorskega dnevnika s posebno dostavno službo, kar bodo letoviščarji nedvomno cenili.

Hrana v hotelu je dobra, obilna in dovolj pestra, saj lahko gostje po bogatem zajtrku izbirajo za kosilo in večerjo med tremi menuji.

Tujih gostov je letos na otoku več kot lani. Med njimi so najštevilnejši Nemci, so pa tudi Italijani iz Trsta in iz drugih mest v notranjosti države. Tudi samo mestece Mali Lošinj so kar lepo polepšali, predvsem pa so povsem na novo tlakovali in uredili glavni trg, ki so ga v času bivanja skupine tudi slovesno predali svojemu namenu z govori, godbo na pihala, nastopom mažoretk in s cvrtjem rib na zasidranih ribiških ladjicah.

Relativne bližine vojnega območja v Bosni in v predelih zasedene Hrvaške na otoku sploh ni čutiti. Nanjo opozarjajo le redni nočni in dnevni kontrolni preleti vojaških letal NATO iz italijanskih oporišč proti Bosni in nazaj.

Da tudi tretji skupini ne bo manjkalo razvedrila in petja, jamči med drugim prisotnost kar dveh naših glasbenikov v njej, Oskarja Kjudra in Silvana Križmančiča; za vsak primer je Oskar prinesel s seboj še violino.

j.k.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PR.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publiest SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Tito Puente v Vidmu

V okviru videmskih poletnih prireditev, ki jih že vrsto let prireja tamkajšnja občinska uprava v sodelovanju z združenjem CSS, bodo danes zvečer ob 21.30 na trgu Matteotti zazveneli užitni latinsko ameriški ritmi.

Na najbolj pričakovanem glasbenem večeru celotnega sporeda bo nastopil slavni kubanski glasbenik Tito Puente v spemstvu njegovega Latin Ensembla.

Sedemdesetletni lider latinskih ritmov je posnel preko 60 albumov, zabaval milijone ljudi na veselicah, praznikih in koncertih. Kljub letom se Puente s predstavljanjem salse, patepate, merengueja, boogalooja, shinga ter drugih karibskih in latinskih ritmov še vedno zabava. (aw)

PATRONAT INAC SVETUJE

Družinska doklada na osnovi usklajenih dohodkov

Vpr.: *»Zaposlen sem kot odvisni delavec pri gradbenem podjetju. Poleg plače prejemam tudi družinsko doklado za nezaposleno ženo in dva mladoletna otroka. Vsako leto moram prve dni julija javiti dohodke in prješnjega leta. Zanima me, če so tudi letos povišali to mejo dohodkov in koliko znašajo. S.A.«*

Družinsko doklado oziroma nakazilo za družinsko skupnost skrbstveni zavod INPS izplačuje odvisnim delavcem, upokojencem in prejemnikom drugih ekonomskih podpor (obolelim in brezposelnim delavcem ter osebam v dopolnilni blagajni). Pri ugotavljanju upravičencev in višine ustreznega nakazila ugotavlja obstojnost dveh postavk: koliko je družinskih članov (poleg žene pridejo v poštev tudi mladoletni otroci oziroma invalidni polnoletnik otroci) in višino dohodka družinskih članov, ki izhaja iz zadnje davčne prijave. Statistični zavod ISTAT je ugotovil, da se je indeks cen na drobno med 1993 in 1994 povečal za 3, 9 odstotka, kar pomeni, da se tudi odgovarjajoča meja dohodka za dodelitev družinskega nakazila uskladi oziroma ovrednoti za 3,9 odstotka. Za obdobje od 1. julija 1995 do 30. junija 1996 je prvi tak mejnik dohodek 17 milijonov 306 tisoč lir, za dve osebi 21.632.000 lir, za tri 25.958.000 lir itd. Z ozirom na število članov družine in višino dohodka INPS izplača forfetarni znesek družinskega nakazila, ki lahko znaša 20.000 lir, 50.000 lir ali več.

Zavarovanci oziroma upokojenci, ki prejemajo družinsko doklado, bi morali takoj preveriti, če obstaja še pravica do te socialne podpore na osnovi usklajenih dohodkovnih meril in skupnega zneska dohodkov, ki so jih vsi družinski člani (polnoletni otroci so izvzeti) ustvarili v letu 1994. Po zakonu bi nameč morali v roku 30 dni izrecno javiti delodajalcu oziroma zavodu INPS, da nimajo več pravice do družinskega nakazila.

(B)

PRED RAZSODBO USTAVNEGA SODIŠČA

Še nejasna usoda tržaške Pokrajine

Razprava v deželnem svetu in poziv upravi, da vzame v roke to zelo zapleteno zadevo

TRST - Ustavno sodišče bo šele v prihodnjih dneh objavilo razsodbo v zvezi s prizivom o razdelitvi volilnih okrožij za izvolitev tržaškega pokrajinskega sveta. Priziv je vložila Slovenska skupnost, ki je mnenja, da je znani »dekret Palamara« v nasprotju z ustavo oziroma z državnimi zakoni, ki določajo, da ima osrednja občina pokrajine (v tem primeru tržaška) kvečjemu lahko polovico volilnih okrožij. Trst pa ima kar 21 okrožij, okoliške uprave pa le tri. Zaradi priziva SSk je Deželno upravno sodišče (TAR) odložilo lanske volitve in potrdilo na čelu Pokrajine izrednega komisarja Domenica Mazzurca.

O tem vprašanju se je včeraj ukvarjal tudi deželni svet na osnovi dokumenta, ki ga je predložila svetovalka Anna Piccioni (Severna liga). Po precej dolgočasni razpravi je skupščina soglasno poverila mandat pristojnim deželnim telesom, da vzamejo v roke to zapleteno zadevo in da prispevajo k premostitvi sedanjega stanja. V bistvu gre za poziv Deželi, da v skladu z novimi državnimi zakoni sama odobri volilno zakonodajo tudi za izvolitev pokrajinskih skupščin.

Včerajšnja razprava, kot rečeno, ni prispevala nič novega. Odlok nekdanjega tržaškega prefekta Palamare je sicer doživel različne ocene, vsi pa so se strinjali s potrebo, da dobijo pokrajinske uprave nove in konkretne pristojnosti. V nasprotnem primeru gre za povsem nepotrebne javne ustanove, ki jih v primeru ukinitve nihče ne bo pogrešal. Zato je popolnoma razumljivo, da mnogi ne vidijo razlik med vladnim komisarjem in redno izvoljeno upravo. Sedanji komisar Mazzurco je po mnenju nekaterih celo boljši od marsikaterega bivšega predsednika.

V debati se je oglasil tudi Miloš Budin (DSL), ki je prepričan, da tako sedanji, kot prejšnji volilni sistem, nista diskriminirala slovenske manjšine. Število izvoljenih svetovalcev je namreč določeno na osnovi rezultata volilne liste v pokrajinskem okviru. V nasprotju z ustavo pa je dejstvo, da je o razdelitvi volilnih okrožjih takrat odločal prefekt, medtem ko sodi to v pristojnost vlade in parlamenta.

Soočenje je nato zaobjelo vlogo pokrajin v deželni stvarnosti, odnose med Trstom in Furlanijo ter pristojnosti Dežele na področju volilne zakonodaje. O tem je bilo slišati zelo različna mnenja, na koncu pa so vsi soglašali, da mora deželna uprava nekaj vendarle narediti, v nasprotnem primeru bo Mazzurco ostal na čelu tržaške pokrajine gotovo še nekaj let.

Določeno razburjenje je sprožil predlog po združitvi tržaške in goriške pokrajine, ki sta ga skupno iznesla Paolo Ghersina (Zelena lista) in socialist Roberto de Gioia.

VRNITE NAM NARODNI DOM

Sindikat slovenske šole se pridružuje pobudi

Sindikat slovenske šole - tajništvo Trst, v celoti soglaša s pobudo novinarjev Primorskega dnevnika »Vrnite nam Narodni dom« in kot stanovska organizacija pristopa k akciji ter predlaga, da bi slednja zadevala vse slovenske kulturne ustanove, ki si jih je fašizem prisvojil.

Med mnogimi odprtimi vprašanji, ki zadevajo slovensko šolo v tem obdobju so najbolj aktualna tista, ki jih v prvi vrsti urejajo mednarodni sporazumi in konvencije. Nedvomno gre tudi tu za zgovorno pričevanje nesprejemljivega odnosa do slovenske manjšine pri katerem še vedno vztraja italijanska država.

Šola in kulturne ustanove predstavljajo danes neprecenljivo bogastvo ne le kot institucije, ki razvijajo in bogatijo poznavanje slovenskega jezika in kulture ampak tudi kot ustanove, ki dajejo naši mladini možnost obogatitve socialnega življenja.

Sindikat slovenske šole, vabi vse šolnike, da se množično pridružijo pobudi in jo vsestransko podprejo.

SOCIOLOGIJA / DAN NA GORIŠKI UNIVERZI

Propad medetničnih držav in novi nacionalizem

Slovenski sociolog Zdravko Mlinar o balkanski krizi

GORICA - Udeleženci 32. svetovnega kongresa sociologije so včerajšnji dan namenili obravnavi nacionalizma in mladih državnih tvorb. Sedež svojega delovanja so za en dan prenesli na Goriško, kjer so jih sprejeli predstavniki krajevnih oblasti. V nabito polni zborni dvorani goriške univerze sta tako kongresiste pozdravila predsednica pokrajine Marcolinijeva in podžupan Noselli, medtem ko se deželni svetovalec Tomat, katerega intervencija je bila tudi najavljena, srečanja ni mogel udeležiti. Gostitelja sta, kot je bilo sicer pričakovati, poudatila pomen dialoga med kulturami, strpnosti in sodelovanja. Oba sta se tudi zaustavila ob pomenu goriškega internmezza v okviru svetovnega kongresa sociologije in ob vlogi mesta, predvsem pa ob zgodovini, »ki se je kruto poigrala z njegovo usodo. Najhujše trenutke je Gorica preživljala med drugo svetovno vojno in takoj po njej, vendar pa je znala te težave premostiti s strpnostjo in spoštovanjem do drugačnih,« sta povedala Marcolinijeva in Noselli. Predsednica pokrajne se je nazadnje omenila še potrebo po poznavanju zgodovinskih dogodkov in po ohranjevanju spomina nanje.

Pogled na del udeležencev goriškega posveta sociologov

Moderator včerajšnjega srečanja, prof. Gasparini, je seminar uvedel z besedami, ki so podčrtale pomen tovrstnih pobud, ki naj »s strokovnega stališča ponudijo nekaj smernic tistim narodom in deželam, kjer vlada sovraštvo in je medkulturna komunikacija onemogočena.« V uvodnem nagovoru je v glavnih obrisih začrtal predpostavke za razvoj teme dneva, zgodovinski proces prehoda iz nacionalne države, kakršna se je izoblikovala v zahodni Evropi moderne ere, v multietnično obliko velikih imperijev, kot sta to bili Sovjetska zveza in Jugoslavija. Take državne tvorbe so po svoji strukturi nesimetrične in zato ranljive. Iz teh razlogov so se sesule v množico manjših držav, ki šele morajo ustvariti svojo identiteto. Državice si često prikrojijo lastno zgodovino in izoblikujejo mite, ki odgovarjajo nacionalističnim zahtevam njihove politike. Tako uvodni del zasedanja kot tudi referati, ki so temu sledili, so se bolj ali manj posredno dotaknili vprašanja vojne v Bosni in Hercegovini.

Prvi referat, ki ga je kongresistom predstavil profesor Madhi Elmandjara iz Maroka, je bil skoraj v celoti posvečen temi evrocentrizma in etnocentrizma, s posebnim poudarkom na zahodni civilizaciji, »ki se zapira vase in na ta način otežkoča dialog z ostalimi kulturami. Ena od teh kultur, ki jih evropska ne sprejema, je islamska. Konfliktualno soočanje islama in zahoda lahko resno ogroža mirno in plodno sodeljevanje v svetovnem okviru. Slovenski sociolog prof. Zdravko Mlinar je svojo študijo predstavil v referatu z naslovom "Teritorialne vojne v retrospektivi in prospektivi". Izredno zanimiva je bila njegova interpretacija balkanske krize, vzroke za katero naj bi ne šlo iskati v zgodovinskem sovraštvu med narodi, ki so se prav na etnično najbolj nestanovitnih območjih zgledno spoštovali in so med sabo sodelovali. Tretji poseg, ki ga je pripravil ameriški znanstvenik Victor Zaslavsky, je prikazal položaj, ki je v marsičem morda podoben balkanskemu: vojno v Čečeniji. Zaustavil se je predvem ob zgodovinsko - političnem prerezu današnje krize, ob prehodu iz sovjetskega sistema v nov družbeni red.

Referatom je sledila razprava, popoldne pa so se kngresisti po že ustaljeni navadi zbrali v delovnih skupinah pred sklepnim srečanjem na goriskem gradu in povratkom preko Nove Gorice v Trst. (mg)

MLADI PROTI RASIZMU IN NESTRPNOSTI

Evropski vlak potuje

Jutri prihod udeležencev v Ljubljano in nato v Milan

TRST - Evropski vlaki proti rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu in nestrpnosti se počasi bližajo končnemu cilju, Strasburgu. V večjih evropskih mestih in prestolnich se mladi udeleženci vlaka seznanjajo z različnimi stvarnostmi stare celine.

Udeleženci vlaka se bodo med jutrišnjim postankom v Ljubljani seznanili z begunsko problematiko in s posledicami vojne na civilno prebivalstvo.

Program prireditve, ki se bo začel sicer že okoli 14. ure s prihodom vlaka na železniško postajo v Ljubljani, bo potekal v begunskem centru Vič.

Po kosilu za udeležence in predstavitvi poteka akcije ter stanja v Sloveniji, se bo zvrstil kulturni program, ki obsega lutkovno predstavo "Kužek in muca" v izvedbi lutkovne skupine Luft, nastop otrok iz begunskega centra Vič, nastop kulturne skupine IKAR, ki jo sestavljajo begunski učenci in dijaki iz Gorenjske z glasbeno scensko predstavo "Povodni mož", nastop otrok in mladine iz Novega Mesta in Bosne in Hercegovine z glasbeno predstavo "Kam gres človek? ". Posebna točka kulturnega programa bo razglasitev rezultatov natečaja za najboljši grafit in likovno delo na temo akcije. Večer se bo zaključil z glasbo, in sicer najprej z nastopom Aide Čobadić in Saša Đukića ter otrok in mladine iz Bosne in Hercegovine in Novega Mesta s pesmijo "Ljubezen v vas", ob 20. uri pa se bo začel koncert, na katerem bodo nastopale rock skupine Vali, Spiritual Pyrotechnics ter Demolition Group.

Vlak bo iz Ljubljane odpotoval v jutranjih urah v smeri Milan. Vlak bo dospel tudi v našo deželo, in sicer za krajši postanek v Vidmu, kjer se bodo skupini potnikov iz drugih držav Evrope priključili tudi udeleženci iz Italije. Slednji se bodo srečali že jutri zvečer na informativnem srečanju oziroma na pripravi na milansko etapo, ki bo tudi edina etapa kakega evropskega vlaka v Italiji.

Milanski program se bo začel v popoldanskih urah na železniški postaji ter se bo nato preselil v center mesta. Še od jutranjih ur bo v mestu organizirana razstava oziroma stojnica z informativnim gradivom o kampaniji proti rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu in nestrpnosti.

Poudarek milanske etape evropskega vlaka bo na vprašanju priseljencev. **Peter Rustja**

Lepe in dragocene izkušnje Petra Rustje v evropskih mladinskih organizacijah

TRST - V nedeljo se začenja v Strasbourgu Evropski teden boja proti rasizmu, antisemitizmu, ksenofobiji in nestrpnosti, ki ga v sklopu Sveta Evrope organizira v to ustanovo vključeni Mladinski odbor. Le ta se seveda še posebej bavi z mladinsko problematiko, ki je v vseh evropskih državah v ospredju prizadevanj za rešitev številnih vprašanj.

Na srečanje mladih v Strasbourgu odhaja v teh dneh kar šest vlakov mladih iz raznih evropskih držav. Iz naše države odhaja iz Milana vlak, ki bo odpeljal v Strasbourg kar okrog 600 mladih. Skupno se jih bo na tem zasedanju zbralo okrog 1.500, kar daje le-temu seveda še poseben pomen in tudi politično težo.

Clan tega Evropskega biroja je tudi "naše gore list" Peter Rustja **(na sliki s kitaro v rokah)**, ki dela v tej mednarodni ustanovi že dve leti ter se je v tem času udeležil že simpozijev v Barceloni, Walesu, Rimu, nedavno tega pa na otoku Aland na Finskem, kjer živi švedska manjšina, edina manjšina v Evropi, pa morda tudi v svetu, katere jezik je priznan kot edini uradni jezik, ki ga uporabljajo tudi prebivalci Finske, kamor otok sicer spada.

»Moje delo v tej ustanovi je, tako kot delo vseh ostalih, prostovoljno. Opravil sem študije na tržaški univerzi in sicer na fakulteti za jezike in zgodovino. Potem me je čakala še vojaščina, ki sem jo, kot oporečnik, opravil z delom na ZSKD, ki je bilo zame zelo zanimivo in koristno.«

Na otokih Aland, s katerih se je Peter vrnil pred kratkim, je celo vodil skupino, ki se je bavila s specifičnimi problemi manjšin, istočasno pa tudi počastila 50-letnico delovanja Organizacije Združenih narodov.

»S številnimi udeleženci teh srečanj sem že navezal prijateljske stike. Sporazumevamo se v angleščini, nemščini, pa tudi v italijanščini. S tem v zvezi naj povem anekdoto. Srečal sem se na zadnjem zasedanju z mladim udeležencem, za katerega pa nisem vedel, odkod prihaja. Ko sva se že začela pogovarjati v angleščini, sva naenkrat ugotovila, da sem sam tržaški Slovenec, on pa Michele Obit, torej beneški Slovenec, doma iz Špetra, ki dela, kot novinar, pri Novem Matajurju. Seveda nama je bilo pri srcu, ob tej ugotovitvi, kar milo in toplo.«

Sicer pa nam je Peter povedal, da poznajo člani Evropskega biroja dobro tudi našo problematiko. Tako so v angleščini prebrali knjigo Pavla Stranja "Slovenci od A do Ž", imajo na razpolago priročnik v angleščini in francoščini, kjer je tudi poglavje o Slovencih, več mladih pa se je udeležilo študijskih obiskov na Tržaškem, Goriskem in v Videmski pokrajini.

»Dela in študija nam torej ne manjka. Naše delo je timsko in ga torej opravljamo v večjih ali manjših skupinah. Na vsak način sem zadovoljen, da sem kot tržaški Slovenec vključen v to ustanovo, saj lahko preko svojih prijateljskih vezi, pa tudi referatov, ki jih imam, pripomorem k spoznanju mladih z našo stvarnostjo, našimi željami in zahtevami.«

Petru in mladinskemu odboru te pomembne evropske ustanove voščimo veliko delovnih uspehov. **Neva Lukeš**

POKLICNO IZOBRAŽEVANJE / VRSTA NOVOSTI NAŠEGA ZAVODA

Trideset tečajev, 6.000 ur, nove ponudbe SDZPI

Namesto kuharskega celoletni poklicni tečaj za natakarje

Več znaš, več veljaš, so pravili nekoč. Modrovanje iz preteklosti postaja v sodobnem svetu vse bolj aktualno. Znanje in sprotno izpopolnjevanje je postal delovni imperativ na pragu tretjega tisočletja. Američani dobro vedo, kako jim delo streže življenje: njihovi statistiki so izračunali, da zamenja vsak delavec delovno mesto povprečno vsakih pet let. Vemo torej, kam nas vodi splošna sla po amerikanizaciji: brez izobraževanja in stalnega izpopolnjevanja si delovne bodočnosti ni mogoče zamisliti.

Izobraževanje in izpopolnjevanje sta že nekaj desetletij premisi, na katerih temelji delo Slovenskega deželnega poklicnega zavoda za poklicno izobraževanje. Zavod ponuja, daje s svojimi tečaji široko paleto možnosti mladim, da se po lastnih potrebah in interesih približajo delovnemu svetu, odraslim pa, da obogatijo znanje ali pa tudi pokukajo na nova delovna področja. Tečaji, ki jih zavod prireja, niso nametani kar tako tja v en dan, le da bi jih izvedli; sledijo določenim gospodarskim zakonitostim, skušajo (predvsem mlade) usmerjati na tista delovna področja, kjer obstajajo dobre možnosti za zaposlitev.

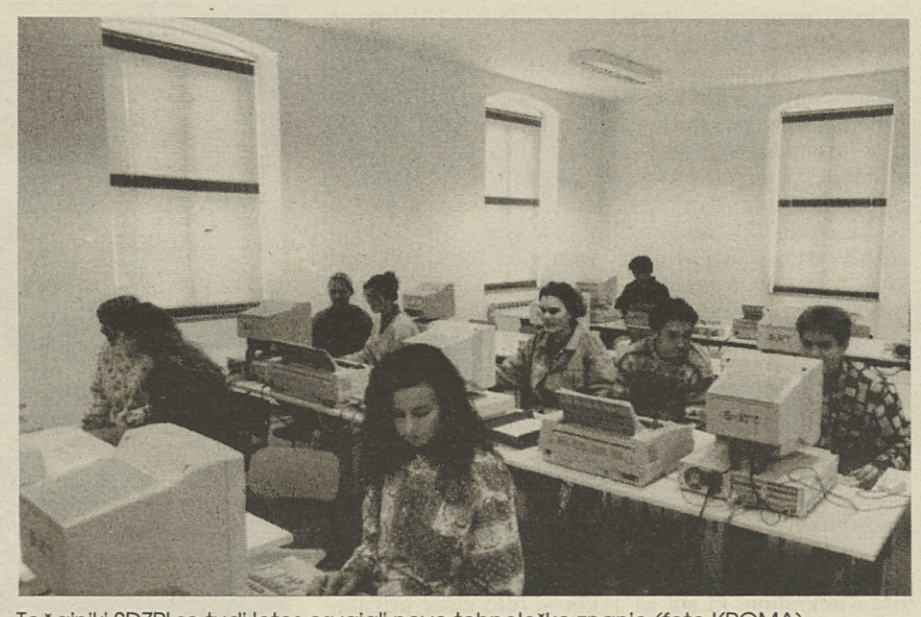

Tečajniki SDZPI so tudi letos osvajali novo tehnološko znanje (foto KROMA)

Primer? Ravnateljica zavoda Tamara Blažina je navedla letošnjega. Prav včeraj smo na teh straneh pisali o uspešnem koncu dveletnega kuharskega tečaja s kvalifikacijo. V zadnjih letih se je na teh tečajih izšolalo za tri generacije kuharjev. Povpraševanju po kvalificiranih kuharjih je bilo zadoščeno s kvalificirano poklicno ponudbo. Vodstvo zavoda se je zavedalo, da bi z vztrajanjem pri kuharskih tečajih s časom le prispevalo h kopičenju brezposelnih kuharskih pripravnikov. Zato se je v sodelovanju z gostinsko sekcijo pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju odločilo, da zaigra drugo karto z gostinskega področja: namesto kuharskega tečaja je za prihodnje šolsko leto organiziralo dveletni poklicni tečaj za natakarje. Z drugimi besedami: odločilo se je za preskok iz kuhinje v jedilnico. Natakarska služba s kvalificirano strežbo tako v jedilnici kot v baru daje svoj pečat delu v gostinskem objektu: gostinci vedo povedati, da je mnogokrat prav od dobre postrežbe odvisno, ali se bo gost vrnil v lokal, ali ne.

Na zavodu pa se je v preteklih tednih dogodilo sledeče: mnogo mladih, ki so komaj končali nižjo srednjo šolo, se je zglasilo v tajništvu, da bi se vpisalo v kuharski tečaj, ne pa v ponujeni tečaj za natakarje. Vodstvo zavoda se je zato odločilo, da bo v primeru velikega povpraševanja po kuharjih, prišlo do zamenjave tečajev: tečaj za kuharje bo spodrinil tečaj za natakarje. Zamenjava je možna, Dežela bi privolila vanjo, ker spadata oba tečaja v isti poklicni sektor, gostinstvo.

Dežela je letos odobrila SDZPI skupno 30 tečajev: 21 v tržaški, 7 v goriški in - to je zelo pomembno - 2 v videmski pokrajini. Potem ko je Travanutova deželna vlada lani odobrila prvi slovenski poklicni tečaj v Benečiji, je letos odbor, ki ga vodi Alessandra Guerra, sledil njegovemu zgledu.

Tečaji se delijo v tri sorte. Jutranji za poklicno izobraževanje obsegajo poleg tečaja prvega letnika za natakarje še 1. in 2. letnik tečaja s kvalifikacijo za uradnike izvozno-uvoznega podjetja. Večerni izpopolnjevalni tečaji posegajo tudi letos na področje informatike, kmetijstva, socialnega varstva, trgovine in socialne trgovine.

Tretji tip tečajev predstavljajo tako imenovani tečaji mikrospecializacije za dijake 4. in 5. razredov poklicnih zavodov. Te tečaje, ki spadajo v okvir Projekta '92, ureja konvencija, ki jo je ministrstvo za šolstvo podpisalo z deželami. SDZPI tako pripravlja tečaje specializacije (z obvezno delovno prakso) za tržaški zavod J. Stefana in goriški zavod I. Cankarja.

Seznam, ki ga je vodstvo Zavoda predložilo pred meseci deželi, je obsegal večje število tečajev od tistih, ki jih je dežela nato odobrila (in jih mi objavljamo na drugem mestu). Finančna sredstva za poklicne tečaje so namreč že nekaj let nespremenjena, zato je bil Zavod prisiljen zmanjšati program za 760 ur tečajev, to je toliko, kolikor znašajo tečajne ure za tečaje mikrospecializacije za dijake poklicnih zavodov.

SDZPI bo torej v prihodnjem šolskem letu ponudil skupno 30 tečajev za skupnih več kot 6.000 ur (vpisovanje se bo začelo v ponedeljek). Tolikšna dejavnost predstavlja velik napor za učno in vodilno osebje. Na Zavodu pa potihem celo upajo, da bi bil napor še večji: če bodo odobreni načrti Evropskega socialnega sklada, bodo lahko ob dosedanjih stekli še tečaji, namenjeni absolventom višjih srednjih šol.

Melius abundare quam deficere, je latinski pregovor, pisan kot nalašč na kožo Slovenskemu deželnemu zavodu za poklicno izobraževanje. (M.K.)

Trideset tečajev SDZPI v treh pokrajinah

Pokrajina Trst

-Dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za uradnike izvozno-uvoznega podjetja.
-Dveletni poklicni tečaj za natakarje (1. letnik).
-Windows office (windows, winword, excel, access).
-Excel 5.0.
-Word za Windows 6.0.
-Works za Windows 3.0.
-Osnovna informatika.
-Socialno-vzgojni operater.
-Otroška varuška.
-Biološko in integrirano kmetijstvo.
-Upravljanje agriturističnega obrata.
-Vinogradništvo in tehnike kletarstva.
-Degustacija vin in poroka vino-hrana.
Tehnik v kemijsko-biološkem laboratoriju (za dijake 4. in 5. razreda zavoda J. Stefana).
-Trgovinske dejavnosti.
-Tehnike prodaje.
-Zunanja trgovina (za vmesne kadre v podjetju).
-Angleščina za poslovno uporabo.
-Varnost in higiena na delu.
-Podjetniško usposabljanje.
-Marketing v zunanji trgovini.

Pokrajina Gorica

-Windows office (dva enaka tečaja).
-Vodenje knjigovodstva v podjetju.
-Angleščina za poslovno uporabo.
-Telesna komunikacija.
-Specializiran tehnik v zunanji trgovini (za 4. razred zavoda I. Cankarja).
-Specializiran tehnik v zunanji trgovini (za 5. razred zavoda I. Cankarja).
-Marketing za obrate v vinogradništvu.

Pokrajina Videm

-Upravljanje gostinskega obrata.
-Vodenje srednje-malega obrata.

PREGLED / MALA MATURA

Največ dijakov »zadostnih«

Skoraj polovica izdelala z zadostno oceno - 9 odličnjakov

Niž. sr. šola	odlično.	p.dobro	dobro	zadostno
I. Grudna	-	2	4	4
Oddelek Križ	-	2	1	3
S. Gregorčiča	-	3	5	8
F. Erjavca	-	2	1	3
Sv. Cirila in M.	1	4	2	4
Odd. Katinara	-	3	-	5
F. Levstika	1	9	6	7
S. Kosovela	1	6	9	12
I. Cankarja	6	4	5	9
SKUPNO	**9 (7%)**	**35 (26%)**	**33 (25%)**	**55 (44%)**

Za 132 slovenskih dijakov, ki so v drugi polovici junija dokončali nižjo srednjo šolo, se sedaj zastavlja vprašanje: kam po obvezni šoli. Velika večina se je že v začetku leta odločila za nadaljevanje šolanja na višjih srednjih šolah, vse kaže pa, da se jih je mnogo od teh v zadnjih mesecih premislilo, se prepisalo na drugo šolo, nekateri pa še tuhtajo, katera odločitev bi bila zanje najbolj primerna. Nekaj je izbralo pot, ki vodi v svet dela, spet nekaj čaka na vpis v poklicne tečaje Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje.

Pred dobrima dvema tednoma so izdelali prav vsi dijaki, ki so bili pripuščeni k zaključnemu državnemu izpitu. Iz gornje razpredelnice je razvidno, s kolikšnim uspehom. Odličnjakov je bilo malo; daleč največ jih je premogla openska šola, kar na petih šolah pa niso zabeležili odličnega uspeha.

Krepka polovica dijakov je izdelala s prav dobrim ali dobrim uspehom, največ pa se jih je moralo zadovoljiti z zadostno oceno, to je več kot dve petini vseh malih maturantov, ki so bili pripuščeni k izpitu. Če bi k njim dodali še število tretješolcev, ki niso bili pripuščeni, bi se odstotek že približal polovici vseh kandidatov.

Na petih šolah je največ dijakov izdelalo z zadostnim.

Ob takem uspehu (ali neuspehu) se zastavlja vprašanje, ali smo lahko s takšnimi rezultati zadovoljni, ali ne. Druga varianta je bolj verjetna. Odgovor na nadaljnje vprašanje: Zakaj takšni rezultati? je gotovo mnogo bolj kompleksen in bi zahteval podrobno analizo stanja na nižjih srednjih šolah. Ali je mar tudi slovenske nižje srednje šole zajela tista apatičnost, ki je značilna za italijanske? (M.K.)

Tečaj za uradnike SDZPI

Dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za uradnike uvozno-izvoznega podjetja so uspešno dokončali: David Biekar, Aron Krt, Sonia Padovan, Kristina Peric, Rada Pilat, Črtomir Rapotec in Tamara Sculac.

PROSTOVOLJCI BREZ MEJA

Jutri in pojutrišnjem Interprotect pri Proseku

Združenje Scouts Amis ter prostovoljni gasilci in člani civilne zaščite iz sklopa Nordesta se bodo jutri in pojutrišnjem zbrali na operativnem srečanju v prostorih mladinskega doma Alpe Adria pri Proseku. Pobudo so nazvali »Interprotect 95 - spoznajmo se bolje, da bomo delali skupaj«. Srečanja se bodo udeležile skupine prostovoljcev iz vse Furlanije-Julijske krajine, pa tudi iz Slovenije in avstrijske Koroške, njegov namen pa je, ustvariti in razvijati tudi v tržaški pokrajini prijateljsko sodelovanje in vzajemno pomoč, kakršni so že vzpostavili na Trbiškem italijanski, avstrijski in slovenski prostovoljci. V soboto od 10.30 naprej bodo narodnostno mešane ekipe opravile nekatera dela na omenjenem mladinskem domu in s tem izpričale solidarnost s skavti iz vse Evrope, ki se zbirajo v njem.

Legambiente zbira plastenke

Tržaška Legambiente vabi občane, da ji od jutri do nedelje izročijo čimveč plastičnih steklenic in za vsaka dva kilograma plastenk dobijo majico ter nasvet, kako korektno odstranjevati te onesnažujoče predmete. Zbirni mesti bosta znotraj »poletja skupaj na trgu« v ulicah Ponchielli in Torri pri Trgu sv. Antona, kjer bo plastenke mogoče oddati jutri od 17. do 21. ure, v soboto od 9. do 13. in od 17. do 21. ure, v nedeljo pa od 9. do 13. ure. Lansko je bilo na ta način zbranih 1.547 stotov plastenk, to je kar 59% več kot predlanskim (973 stotov).

TELEFON / OB PREDSTAVITVI NOVEGA IMENIKA

Telecom - korak naprej

Včeraj je bila na tržaškem sedežu Telecom Italia tiskovna konferenca ob izidu novega telefonskega imenika za leto 1995/96. Konferenco je vodil Dr. Ing. Francesco Cutuli, odgovorni za tržaško podružnico Telecom. Prisoten je bil tudi odgovorni za komunikacijo Furlanije Julijske Krajine Dr. Claudio Simonetti. »Naš glavni namen je, da bi izboljšali kvaliteto naše službe,« je pripomnil Dr. Cutuli. »da bi čimbolje ustregli potrebam ljudi.« Najprej je Cutuli predstavil vse inovacije in izboljšave, ki so jih v preteklih mesecih uvedli v tržaškem telefonskem omrežju. Zanimivo je, da je v Trstu kar 142.000 naročnikov, kar je približno 55% celotnega prebivalstva. Število je visoko glede na italijansko povprečje, ki znaša 43%. Na 100 družin je v Trstu na telefonsko mrežo povezanih kar 97.5%. Med številnimi izboljšavami je Cutuli poudaril predvsem kratek časovni razmah med prošnjo in priključitvijo nove telefonske linije, ki je za 93% primerov le teden dni. Razne izboljšave in nove možnosti nudi elektronizacija telefonske mreže, kar nedvomno izboljša kvaliteto povezav, zniža število okvar ter omogoča uporabo novih telefonskih storitev, kot na primer opozorilo o telefonskem klicu, avtomatično preusmerjenje telefonskega klica z ene linije na drugo ter možnost, da kontroliramo svoj telefonski števec (štev. 1717). Cutuli je tudi naštel nekaj novih javnih telefonskih govorilnic na tržaškem območju, na Trgu Tommaseo in na mejnem prehodu Škofije. V mestu so marsikje že nadomestili stare telefonske govorilnice z najnovejšimi strukturami. Glede prenosnih telefonov je Cutuli povedal, da se je število uporabnikov v zadnjem letu neverjetno povečalo. Kar se tiče službenih se je število povečalo za 60%, družinskih pa celo za 150%. Ni se nam treba čuditi torej, če v mestu neštetokrat slišimo piskanje in zvonenje. V Trstu je kar 10.848 prenosnih telefonov! Sledila je predstavitev novega telefonskega imenika, ki ohranja iste tiskarske značilnosti kot prejšnji, vendar vsebuje nekatere novosti, kot na primer novo številko 1400 za razne informacije, ki zadevajo telefon in njegove funkcije, ter številko 19696, (telefono azzurro) "klic v sili" za otroke.

S tiskovne konference Telecom

Asja Jurkič

BRIŠČIKI / GOVOR MILOŠA BUDINA

»Kdor zaupa vase bo daleč prišel«

Velik pomen kulture spoštovanja

Briščiki so v nedeljo dobili Domspomenik, ki je sad udarniškega dela vaščanov. Da je to izjemen dogodek je v svojem govoru poudaril tudi podpredsednik deželnega sveta Miloš Budin, za katerega se zdi ta podvig v današnji razmerah skoraj neverjeten. Taka dejanja so bila storjena v letih po koncu vojne na valu navdušenja, ko je človek gradil "nov svet". Dejstvo, da se je sodobnem času in razmerah vaška skupnost z Briščikov lotila takega dela je spodbudilo Budina k razmisleku o zgodovinskih dogajanjih.

Dom pri Briščikih je bil postavljen v spomin na padle žrtve NOB, a zato, da bi koristil danes in jutri. Graditi za prihodnost, to je po Budinovem mnenju miroljubno in pozitivno sporočilo tega napora, ki je združil celotno vaško skupnost. »Vojna je označila vse generacije: tiste, ki so jo doživele neposredno, tiste, ki smo odraščali ob pripovedih o njej in končno tudi današnje, nove generacije, ki so še vedno priče neverjetnim razpravam in polemikam o tistem obdobju«.

Budin je omenil poskuse potvarjanja zgodovine, s katerimi bi nekateri radi spremenili včerajšnje poraze v zmago, ker si mislijo, da bi jim to olajšalo slabo vest in da bi jim pomagalo za današnjo uveljavitev. V resnici se na ta način reproducirajo sovražni razpoloženja in nesporazumi, ki so zastrupili odnose med ljudmi v preteklosti in ki jih je treba na vsak način presegati, ne pa uporabljati za današnji boj za oblast. Kakšna je bila vloga fašizma in njegovih sodelavcev in kakšna je bila vloga protifašističnega odporništva, sta svet in Evropa jasno potrdila ob letošnji 50-letnici in te resnice ne more spremeniti niti še tako senčen moment znotraj odporništva.

In vendar živimo in delamo, je nadaljeval Budin, za danes in jutri, ter segamo po zgodovini, da bi stvari obravnavali drugače, ne pa zaradi revanšizma ali boja za oblast. Izhodišče vsega bi moralo zato biti spoštovanje, ki je po mnenju podpredsednika deželnega sveta zelo pomembna vrednota. »Spoštovati moramo pri drugih to, kar zahtevamo, da drugi spoštujejo pri nas«. Ni dovolj, da drug drugega prenašamo, vsak dan moramo gojiti spoštovanje, ki sloni na poznavanju in razumevanju.

V naših krajih se ponavljajo zahteve po spremembi imen šol, o umiku spominskih plošč in zastav, ki spominjajo na NOB. Dogodki od osvoboditve izpod nacifašizma dalje so deležni različnih opredelitev in ocen. Kar je za nekatere osvoboditev, je poudaril še Budin, je za druge okupacija in morda obratno. Fašizem in nacizem sta bili za človeštvo velika katastrofa, več kot poraz. Upor proti njima ni bil brez zapletov, a je bil odločen in uspešen.

»Nam je jasno, da ne moremo spremeniti imena zgoniške šole, ker je 1.maj 1945 za skoro vse kraško prebivalstvo in za del tržaškega pomenil osvoboditev izpod dolge more. Niti table 9. korpusu ne bomo odstranili, ker je prav le-ta vodil tisto osvoboditev. Vse to je vredno spoštovanja in pravzaprav vemo, da večina prebivalstva tudi goji tako spoštovanje in da je večini jasno, da pomenijo nam Slovencem tista dejstva osvoboditev, pa čeprav skušajo nekateri odkriti in prikriti fašisti in nacionalisti vnašati zmedo in dvom«.

Slovenci pa bomo še bolj verodostojni in bomo pomagali učinkovito onesposobiti poskuse vnašanja zmede in dvomov, če bomo priznali, da večina tržaškega prebivalstva italijanske narodnosti tistih dogodkov ni doživljala tako kot mi. »Po mojem nima smisla tega skrivati in velja spoštovati pomen, ki ga za tisto večino ima recimo oktober 1954, to se pravi datum prihoda Italije«. Resnica je težko samo ena za vse ljudi. Zato je potrebno, da se različna čustva v enaki meri spoštujejo z ene in druge strani, na eni in na drugi strani. Fašizem je bil skupno gorje, je dodal Budin, dokler ni bil skupno premagan. Od takrat dalje smo v tem predelu sveta Italijani in Slovenci skupaj in ločeno beležili zmage in poraze. Naš cilj je, da bomo skupaj beležili zmage, to je sožitje, mir in prijateljstvo.

»Prebivalci Briščikov ste s tem podvigom dokazali, da ste močni po značaju in da zaupate v lastne moči. Kdor zaupa vase, pride daleč in se nima ničesar in nikogar bati, kot tudi nima nobene potrebe gojiti nikakršnega sovraštva ali nestrpnosti«, je na koncu povedal podpredsednik deželne skupščine.

ZARADI ŠKEDENJSKE ŽELEZARNE

Polemika, ki je odveč

Očitek Severni ligi, da je obrat pustila nedeželanom

Deželni svetovalci so včeraj soglasno odobrili zakon, ki zavezuje upravo Furlanije-Julijske krajine, da iz lastne blagajne nakaže prispevek 4, 5 milijarde lir za temeljito resanacijo območja, na katerem se razteza železarna pod Škednjem z operativno obalo in železniško progo vred.

Kakor je ponazoril odbornik za industrijo Gianfranco Moretton, bodo ta sredstva porabili za bonifikacijska dela, ki so toliko bolj potrebna, ker stoji tovarna v neposredni bližini stanovanjskih hiš. Poudaril pa je tudi, da bo deželno nakazilo odločilnega pomena pri določitvi dokončne vrednosti obrata, ki ga bo v kratkem odkupila zasebna podjetniška naveza Bolmat-Lucchini.

Kakor je znano, sta traderja Bruno Bolfo in Vittorio Malacalza skupaj z jeklarjem Luigijem Lucchinijem ponudila za obrat AFS 51, 2 milijarde lir, ob tem pa so jasno povedali, da sami ne bodo plačali resanacije, pa tudi ne poravnali dolgov.

Toda vrnimo se k seji deželne skupščine. Svetovalec PFVG Ezio Sedran, ki je sicer podprl zakon, je ostro ožigosal dejstvo, da bodo prevzeli železarno podjetniki izza deželnih meja, namesto da bi jo kupil jeklar Andrea Pittini, čigar družba je uveljavljena tudi v mednarodnem okviru. Krivdo za to je Sedran naprtil neposredno predsednici vlade FJK Alessandri Guerra, ki pripada Severni ligi, in devetim deželnim parlamentarcem SL, ki da niso bili sposobni zaščititi krajevnih industrijskih interesov, »čeprav lahko računa Bossijevo gibanje na zajetno prisotnost v rimski vladi in čeprav je poprejšnji minister za industrijo Vito Gnutti bil v istem gibanju«.

Sedranov nastop je marsikoga presenetil, saj je bilo brenkanje na kampanilistične strune v preteklosti domena Liste za Trst in desnice nasploh, ki pa zdaj molčita; bogvedi, morda sta uvideli, da tovrstna strategija ne vodi nikamor.

Pogajanja med izrednimi komisarji železarne in kupci bi se morala zaključiti še ta teden.

Drago Gašperlin

NOVICE

Pooh in Greenpeace na Trgu Unità

Danes bodo na Trgu Unità, ob priložnosti koncerta skupine Pooh, prisotni predstavniki organizacije Greenpeace, ki v teh dneh zbirajo podpise proti francoskim jederskim poizkusom v Mururoaju. Deželni svet Furlanije - Julijske krajine je na prošnjo organizacije Greenpeace izglasoval resolucijo, ki jo bodo poslali predsedniku Scalfaru. V njej ga pozivajo, naj ukrepa proti odločitvi francoskega predsednika, ki ni v skladu z mednarodnimi sklepi o uporabi jederskega orožja.

V Miljah razprava o ženskah v odporništvu

Danes bo v okviru Praznika komunističnega tiska v Miljah, v prostorih bivše ladjedelnice Alto Adriatico, ob 20. uri razprava z naslovom »Korenine naše zavesti: ženske v odporništvu«. Razpravo, ki jo je organiziral Ženski forum, bodo vodile Licia Chersovani, Silvia Bon in Tullia Catalan z Deželnega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja FJk. Sledil bo (ob 21.00) koncert skupin Estensione Est in ALPE.

Cormanovi filmi v muzeju Revoltella

Drevi ob 21. uri bodo v dvorani muzeja Revoltella predvajali prve filme iz kratkega niza, ki ga krožek Cappella Underground posveča režiserju Rogerju Cormanu. V petek zvečer bodo na Gradu sv. Justa predvajali enega njegovih najbolj znanih filmov, projekcije pa se bo udeležil tudi režiser. V soboto se bo Corman najprej srečal z novinarji, ob 18. uri pa bo v muzeju Revoltella vodil seminar.

BOLJUNEC / OBČNI ZBOR SRENJSKE SKUPNOSTI

Kako do zemljišč onstran meje

Poročilo Silvestra Metlike - Odbor opravil popis srenjske lastnine

Člani boljunske srenje so se prejšnje dni zbrali na rednem občnem zboru, ki je bil izjemoma sklican nekoliko predčasno zaradi važnosti točk na dnevnem redu. Kot smo že pred časom poročali, se namreč tudi srenjske skupnosti v dolinski občini pripravljajo na predstavitev prošnje za vračanje po vojni izgubljenih zemljišč onstran meje. V tesnem sodelovanju z jusarskimi odbori na Tržaškem si predvsem v zadnjih mesecih vneto prizadevajo, da bi zbrali vso potrebno dokumentacijo, ki naj bi omogočila srenjskim občinam, da na osnovi odobrenega slovenskega zakona pridobijo zemljišča na obmejnem pasu.

Z mejno črto, ki je obveljala po drugi svetovni vojni, je namreč na tleh današnje Slovenije ostalo precej hektarov »zamejske« zemlje, ki je bila prej del zgodovinskih srenjskih skupnosti. Še nekaj mesecev pa je čas, da »prizadete« srenje predložijo prošnjo na pristojne slovenske ustanove. Postopek je natančno obrazložil Rudi Šimac na predavanju, ki ga je boljunska srednja priredila preteklega februarja: tedaj je v svojstvu predsednika slovenskih agrarnih skupnosti podal tudi zanimiv pregled zgodovinske vloge tega pojava upravljanja in koriščenja skupne lastnine, ki je pri nas še dokaj živo prisoten.

V uvodnem posegu je Silvester Metlika, tudi v imenu sedanjega odbora boljunske srednje, poročal o vseh ostalih pobudah, ki jih je odbor izpeljal v zadnjem letu dni. Poleg omenjenega predavanja in t.i. rednega delovanja je odbor v tem času opravil popis srednjske lastnine in izdelal tudi prilagoditve k obstoječemu pravilniku srenje. Prav gotovo pa je največ truda zahtevalo prav zbiranje dokumentacije za predložitev zgoraj omenjene prošnje. Člani boljunske srenje so se pridružili tudi delegaciji, ki se je svoj čas v Ljubljani pri pristojnem ministrsrtvu in v parlamentu zavzela za odobritev t.i. zakona o vračanju podržavljenih zemljišč.

Boljunska srenja, ki obsega 233 hektarov in poleg Boljunca še Krmenko in Lakotišče, ima na oni strani meje že približno poldrugi hektar zemljišč. Za ponovno pridobitev zemljišč na slovenski strani si trenutno prizadevajo še druge srenjske skupnosti, ki v dolinski občini mejijo na sosednjo državo.

Damiana Ota

Openci bodo imeli danes in jutri precej sitnosti z vodo

Podjetje ACEGA opozarja Opence, da utegnejo imeti danes in jutri nekaj težav z vodo zaradi nujnih vzdrževalnih del na vodovodnem omrežju. Nevšečnosti naj bi imeli še predvsem prebivalci jugovzhodnega dela Opčin, in sicer od 22. ure danes do 5. ure jutri zjutraj in od 22. ure jutri pa do 5. ure v soboto zjutraj.

V teh časovnih presledkih naj bi prišlo do občasne prekinitve vodne preskrbe - še posebno jutri.

Podjetje tudi opozarja prebivalstvo, naj po normalizaciji vodne oskrbe pusti teči vodo iz kuhinjske in drugih pip vsaj nekaj minut, da se medtem dodobra razčisti.

Za nadaljnja pojasnila ter informacije se ljudje lahko obrnejo neposredno na ACEGA tako, da zavrtijo telefonsko številko 775329 med 7.20 in 13.40.

VČERAJ NA OPČINAH / O POKOJNIKU SPREGOVORIL DR. DRAGO LEGIŠA

Slovo od Lojzeta Berceta

Včeraj zgodaj popoldne so položili k večnemu počitku dr. Lojzeta Berceta, ki je umrl konec prejšnjega tedna v častitljivi starosti skoraj 97 let.

Opoldne so krsto s posmrtnimi ostanki odpeljali iz mrtvašnice na mestnem pokopališču pri Sv. Ani v opensko cerkev, kjer se je pokojniku poklonila lepa množica ljudi - prijateljev, znancev in kolegov, še posebno seveda Opencev, ki so ga dobro poznali in čislali. Skupinsko darovanje maše je tenkočutno spremljal krajevni cerkveni pevski zbor, po mašnem obredu pa se je razvil pogrebni sprevod do najnovejšega dela openskega pokopališča.

Ob odprtem grobu je rajnemu v slovo spregovoril član vsedržavnega sveta časnikarske zbornice dr. Drago Legiša, in sicer tudi v imenu samega zborničnega predsednika. Dr. Legiša je podal jedrnat, vendar dokaj nazoren prerez Bercetove trudapolne, a zavidljive časnikarske poti in ob tem izrecno poudaril njegovo veliko strokovnost na gospodarskem področju, ki je prišla do izraza tudi med dolgoletnim vodenjem žal že delj časa ukinjenega tednika Gospodarstvo; pri tem mu je bilo brez dvoma v globoko oporo poznavanje vseh pomembnejših evropskih jezikov. Legiša je tudi povedal, da je bil pokojnik v obdobju, ko je bilo slovensko novinarstvo na območju Tržaškega šele v povojih, že dolgo znan in uveljavljen časnikar, ki ga je odlikovala globoka predanost poklicu oziroma zahtevnemu poslanstvu, ki ga je prek njega opravljal.

1. FESTIVAL DRAMSKIH AMATERSKIH SKUPIN

V Mavhinjah vsak večer veliko občinstva

Sinoči predstava gojenk Gledališke šole SSG

Prvi zamejski festival amaterskih dramskih skupin v Mavhinjah se uspešno nadaljuje. Če bo šlo tako naprej (ta, če« ostaja seveda kot Damoklejev meč nad glavami organizatorjev, ki ne razpolagajo ne v svoji, niti v sosednjih vaseh s primerno dvorano), bo to prav gotovo ena najbolj uspešnih kulturnih prireditev v zadnjen času v zamejstvu.

V torek zvečer so si številni udeleženci lahko ogledali najprej predstavo otroške skupine Amaterskega odra Prosek - Kontovel z igro za otroke »Salon Expon«, nato pa noviteto na tem festivalu, in sicer igro »Kratka povest o Eriki«, ki je doživela na torkovi prireditvi ne samo premiero, temveč tudi krstno uprizoritev, kar je želela mentorica skupine Nerina Švab še posebej poudariti s poklonom cvetja nastopajočim in z zahvalo organizatorjem, ki so omogočili, da se je lahko skupina predstavila pred tako številnim občinstvom, ki je pokazalo, da ceni noviteto, pa tudi napor štirih igralcev, ki so se prvič predstavili občinstvu.

Sinoči so si gledalci (in teh ne manjka niti en večer), lahko ogledali uspelo predstavo gojenk Gledališke šole SSG, ki je, v sodelovanju s Slovenskim deželnim zavodom za poklicno izobraževanje že nekajkrat nastopila z Grimmovo pravljico »Palček« v priredbi in pesmi Miroslava Košute, v režiji Adrijana Rustje in v izvedbi mladih gojenk šole.

Obiskovalce festivala čakajo v petek - po enodnevnem premoru dve predstavi: »Kandidiraj, le kandidiraj!« Prosvetnega društva iz Standreža in nastop Roberta Leopardija - lutkarja iz Toskane, ki se bo prvič predstavil v slovenščini s predstavo »Zlobni Zakiraki spet napada«, s katero namerava nastopati tudi v Sloveniji.

V soboto bosta festival zaključili predstavi Amaterske dramske skupine KD Igor Gruden iz Nabrežine z Nušičevo Komedijo »Sumljiva oseba«, nato pa še z nastopom dveh igralcev iz Beneške Slovenije, ki se bosta v režiji Marjana Bevka predstavila s komedijo »Mož moje žene«. V nedeljo bodo slovesno podelili nagrade strokovne žirije najboljšim.

Neva Lukeš

OPERETNI FESTIVAL 95

Dežela smehljaja nad pričakovanji

Delo režiral Massimo Scaglione

Zastor dvorane Tripcovich se je v torek prvič odstrl za letošnji tradicionalni poletni operetni festival 1995 in čar lahkotnih melodij madžarskega mojstra Franza Leharja je napolnil dvorano s tisto romantično sentimentalnostjo, ki osvaja občinstvo in ga predaja zgolj uživanju čarobnih zvokov.

Marsikdo se še spominja Leharjeve operete »Dežela smehljaja«, saj je od njene prve tržaške uprizoritve poteklo komaj pet let. Pripravil jo je isti režiser (Massimo Scaglione) kot tokrat, dirigent je bil isti Tiziano Severini, tudi scena (William Orlandi) in kostumi (Sebastiano Soldati) pa celo nekateri nastopajoči v raznih vlogah so bili isti, v drugih rokah sta bili le koreografija in vodstvo zbora. Če ne bi v vodilnih vlogah nastopili drugi pevci, bi skratka gledali isto predstavo kot pred petimi leti, ko sta v vlogah Lise in princa Son-Chonga nastopila v Trstu priljubljena sopranistka-subretka Daniela Mazzucato in slavni tenorist Giuseppe Sabbatini.

Pa vendar je tokratna uprizoritev »Dežele smehljaja« prinesla nekaj novega in ne zgolj po zaslugi dveh izvrstnih interpretov, kot sta sopranistka Marina Fratarcangeli in tenorist Bruno Lazzeretti. V sozvočju z izstopajočo izjemnostjo te operete, v kateri se vsebina in glasba pomembno oddaljujeta od klasične, pogosto banalne in frevolne operetne zvrsti, sta tako režiser kot mogoče še bolj dirigent, izpostavila prav značilnosti, ki dajejo »Deželi smehljaja« njeno svojskost; te pa so predvsem človeške psihološke utemeljene reakcije na drugačen eksotičen svet, v katerem se zgodba odvija, na njegove življenjske navade in pojmovanja družbenih zakonitosti, tako oddaljenih od«zahodne« civilizacije in kulture. Gre namreč za opereto, v kateri tako v vsebinskem kot glasbenem oziru nad lahkotnostjo, ki se ji seveda tudi »Dežela smehljaja« ni mogla izogniti, izrazito prevladujejo pristnejša človeško povsem normalno in sprejemljiva čustva ob spoznanju, da še tako velika ljubezen ne more sprejemati ponižanja in se mu podrediti. »Dežela smehljaja« je s svojo eksotičnostjo med Dunajem in Pekingom nedvomno opereta z vsemi atributi zvrsti, a s pridihom verizma v romantični sferi, saj je medna tudi edina iz operetnega repertoarja, ki se ne konča z običajnim srečnim razpletom, pač pa z bridkostjo spoznanja nekompatibilnosti dveh različnih svetov, različnih navad in nazorov, katerim tudi pristna ljubezen ne more kljubovati.

Lehar je za partituro uporabil skoraj vse vodilne melodije iz ene svojih prejšnjih manj uspelih operet na isto tekstovno predlogo (Rumena jopa) a jih je v »Deželi smehljaja« mnogo bolj učinkovito spletel v vsebinsko melodično kito, tako da je delo od začetka do konca, sveda z vmesnimi komičnimi in baletnimi vložki in govorjenim delom, ena sama neprekinjena melodija nesmrtnih motivov z najbolj slavno arijo tenorista v drugem dejanju »Tu, che mi hai preso il cuor« (v izvirniku »Dein ist mein ganzes Herz«) poleg »čajnega« dueta Lise in Sou-Chonga v prvem dejanju arije princa Sou Chonga »Un servo vo di petali rosa« pa velikega ljubezenskega dueta iz drugega dejanja »Chi nel mio cuore fe'sbocciar l'amore« in druge. V partituri, je Lehar uporabil ob motivih zamaskiranega valčka tudi modernejše ritme, mojstrsko vkomponirane v celovitost partiture in v uverturo, v kateri jih tudi nakaže. Ne manjka tudi eksotičnih glasbenih motivov Puccinijevega spomina.

Izstopajoča akterja sta v tokratni tržaški »Deželi smehljaja« nedvomno sopranistka Marina Fratarcangeli kot Lisa, hčerka Ferdinanda Lichtenfelsa, in pa tenorist Bruno Lazzaretti kot princ Sou - Chong, oba pevca izrazitih melodičnih odsevov in dognane vokalne tehnike. Marina Fratarcangeli je Liso podajala s suverenim obvladanjem odra in kljub nekaterim močnejšim poudarom brez nenadzorovanih ostrin, z lepo glasovno čustvenostjo in mehkobo zlasti v intimnih ljubezenskih prizorih. Bruno Lazzaretti je občinstvo osvojil že s prvo arijo, znameniti spev iz drugega dejanja »Tu che mi hai preso il cuor« pa je po več minut trajajočem aplavzu moral celo ponoviti. Sicer pa je bil ves njegov nastop prepojen s čistim mojstrsko obladovanim belcantom z mehkimi prehodi in zanesljivimi višinami.

Ob njiju je pevsko izstopala še Antonietta Cozzoli kot prinčeva sestra Mi, ob njem pa simpatični komik Ugo Maria Morosi kot grof Gustav von Pottenstein, ki zna spretno uporabti tudi svoj prijeten glas. Tvorila sta prikupen par.

V ostalih vlogah so se lepo ujeli v celoto igralec Gianfranco Saletta kot komičena figura Lisinega očeta, Ferdinanda Lichtenfelsa, Vittoria Lottero, Mimo Lo Vecchio kot Ciang in Rossana Gavinei kot Lisina nečakinja Lore. Nastopili so še Luciano del Mestri, Gainni Fanzi in Ceare Goffi, v zboru pa še častniki, dvorjani in mandarini.

Baletne vložke, ne vedno najbolje podajane, je pripravila dunajska koreografinja Susanne Kirnbauer, zbor je uvežbal Franco Monego. Dirigent Tiziano Severini je vodil orkester z veščo roko in izvabljal iz njega lepe zvočne učinke zlasti z deležem godal (violin predvsem) v romantičnih spevih. Solisti so imeli v orkestru vseskozi zanesljivo oporo. Občudovanje so vzbujale, sicer ne nove a zato še vedno lepe s smislom za mero zasnovane scene, zlasti v drugem »kitajskem« dejanju. Isto velja tudi za kostume, stilno čiste in bogate.

V celoti lepa, celo nad pričakovanji, lepa predstava, ki je požela navdušeno odobravanje občinstva.

Jože Koren

OPČINE

Kmalu bo steklo poletno središče Sklada M. Čuka

Sklad »Mitja Čuk« prireja tudi letos svoj Poletni center za otroke na Opčinah.

Začel se bo že v ponedeljek in bo trajal vse do 1. septembra. Ker bo trajanje tako podaljšano, se spreminja tudi trajanje vsakodnevnega bivanja otrok v centru, ki se bo začelo zjutraj ob 8. uri in zaključilo ob 13. uri. V tem času bodo otroci preživljali ves dopoldan v Prosvetnem domu KD Tabor, pa tudi v Marjanišču in v prostorih osnovne šole na Colu, kjer ima Sklad sedež svojega Vzgojnozaposlitvenega centra.

V Poletnem centru, ki ga bo vodila koordinatorka učiteljica Marija Puntar, bodo otroci porazdeljeni v skupine. Hodili bodo na kopanje v bazen pri Obelisku, opravili krajše ekskurzije v botanični vrt, mestni akvarij in Miramarski park, obiskali domače peke, pa tudi kamnoseke ter se seznanili z domačimi obrtmi in preko teh spoznavali še druge dejavnosti s področja likovne, športne in oblikovalne ustvarjalnosti, kot tudi odkrivali kraško floro in favno.

Ob koncu poletnega centra bo zaključna prireditev, na kateri bodo mladi prikazali, kaj so pridobili v času bivanja na teh počitnicah in kako so se njihove medsebojne prijateljske in tovariške vezi okrepile in utrdile.

N.L.

SODNA KRONIKA

Še dodatek k preiskavi zaradi umora zaročenke

Kdaj in kako bodo sodili Stefanu Polveriniju, ki je obtožen, da je umoril svojo bivšo zaročenko Marino Mosca in truplo vrgel v plovni kanal v industrijski coni? Prehod od preiskave k procesu se še ni razpletel in se ne ve, če mu bodo sodili porotniki na javnem procesu ali pa na sodišču za zaprtimi vrati. Razlika je velika, saj bi ga po hitrejšem postopku na sodniji verjetno obsodili na nižjo kazen, po mnenju odvetnikov na največ na 14 let zapora. Porotno sodišče pa bi ga lahko kaznovalo tudi z dosmrtno ječo.

O postopku mora odločiti sodnica za predhodne preiskave Alessandra Bottan, vendar tudi na včerajšnjem zasedanju s strankami in tožilcem se sodnica ni izrekla. Naprotno, postavljajo se nova vprašanja v zvezi z umorom, ki vsak dan kaže bolj zapleteno in nejasno podobo. Na včerajšnjem zasedanju je namreč predstavnik prizadete stranke odv. Sampietro zahteval dodatek k preiskavi, preden se določi postopek, po katerem bodo sodili Polveriniju. Njegovemu predlogu se je pridružil tudi namestnik državnega pravdnika Giorgio Niccoli. Sodnica Bottan je sprejela predlog: še ta mesec bo imenovala izvedence, ki bodo imeli 90 dni časa, da pojasnijo okoliščine umora: postavlja se namreč vprašanje, ali je Stefano Polverini res sam umoril dekle in to v bližini Milj in jo potem sam vrgel v plovni kanal industrijske cone, ali pa mu je kdo pomagal. Konkretno gre za sum, da je do umora prišlo pri Štivanu in da je morilcu, vsaj v zadnji fazi, ko je skušal prekriti umor, pomagal kdo od svojcev, najverjetneje oče.

MAMILA / 6 ZA REŠETKAMI, 4 JIH ŠE IŠČEJO

Policija proti razpečevalcem

Gre za posrednike, ki oskrbujejo tržaške zasvojence

Danes dopoldne bodo na letečem oddelku tržaške kvesture predstavili rezultate preiskave, ki so jo zadnje mesece vodili v podzemskem svetu tržaškega razpečevanja mamil. Niso sicer zaplenili znatnejših količin mamil in niti odkrili velikih razpečevalcev, vendar so odkrili več pomembnih »dealerjev«, vmesnih členov med trgovci »na debelo« in potrošniki mamil, prek katerih poteka oskrbovanje tržišča na drobno. Šest so jih že aretirali, štiri pa jih preiskovalci še iščejo.

Prometni zastoj v Barkovljah

Promet je včeraj zjutraj na Miramarskem drevoredu nekaj časa zastal, ker se je malo pred 10. uro veliko drevo pri Čedazu nevarno nagnilo nad cesto in je tudi poškodovalo električno napeljavo javne razsvetljave. Posegli so najprej mestni redarji, ki so uvedli izmenični promet, kmalu zatem pa so prihiteli še gasilci, ki so z motorko razžagali veje in deblo, ter jih odstranili. Promet je redno stekel šele opoldne.

Jutri brez bencina

Jutri bodo vse bencinske črpalke na območju Furlanije - Julijske krajine zaprte in to ves dan, že danes pa bodo v večernih urah prenehale delovati samopostrežne bencinske črpalke. Stavko oz. zaporo sta oklicali združenji črpalkarjev Faib in Figisc, ker je bil zavrnjen zakonski odlok, po katerem bi se neobdavčen bencin prodajal po vsej deželi. Protestu se je pridružil tudi avtomobilski klub Aci. Uslužbence bencinskih servisov in avtomobiliste vabijo na javno protestno zborovanje, ki bo jutri med 9. in 14. uro v Vidmu.

Pogodba za Tripmare

Včeraj so uslužbenci podjetja Tripmare, ki v Tržiču in Trstu upravlja vlačilce, podpisali dodatno delovno pogodbo. S tem sporazumom je bila odstranjena možnost stavke, ki so jo uslužbenci že napovedali za 10. julij. Dogovor, na katerega so pristale vse sindikalne stanovske organizacije razen Federmar-Cisal, določa znižanje števila delovnih mest s sedanjih 124 na 116, do česar pa bo prišlo z ukinitvijo novih namestitev po upokojitvah. Podjetje Tripmare je po stečaju holdinga Tripcovih odkupila grupa Ocean.

Znanstvena rubrica na Piccolu

Petkovo številko tržaškega italijanskega dnevnika Il Piccolo bo obogatila publikacija Immaginario Scientifico Notizie, ki jo bodo bralci prejeli skupaj s časopisom.

Publikacijo izdaja istoimensko združenje, urejujeta pa jo znana astronomka Margherita Hack in Franco Prattico, ki je dlje časa sodeloval pri znanstvenih rubrikah pomembnih italijanskih časopisov.

Prijetno vzdušje v Dolini ob praznovanju sv. Urha

Kot vsako leto 4. julija, je Dolina doživela posebno prazničen večer: god sv. Urha, vaškega zavetnika, ki mu je posvečena glavna dolinska cerkev, je seveda obeležila svečana maša. Potem pa je bil na vrsti koncertni nastop Pihalnega orkestra Breg, ki je pod vodstvom kapelnika Renza Muscovija zaigral na dvorišču Mladinskega krožka, kot vidimo na gornji sliki (**Foto Križmančič/KROMA**). MAJ.

V Križu prvi od dveh koncertov jazz glasbe

V torek zvečer je na dvorišču doma Alberta Sirka v Križu nastopila jazz skupina Ennezeta Band (**na sliki - Foto Križmančič/KROMA**): s tem se je začel niz dveh koncertov, ki ju pod skupnim naslovom Jazz & jaz ponujata ZSKD in domače KD Vesna. Drugo večerno srečanje s to zanimivo in privlačno glasbeno umetnostjo bo že jutri, 7. t.m., na istem prizorišču in ob isti uri, ko se bo občinstvu predstavil Allione Trio.

VČERAJ-DANES

Danes, ČETRTEK, 6. julija
MARA

Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.57 - Dolžina dneva 15.35 - Luna vzide ob 14.11 in zatone ob 1.05.

Jutri, PETEK, 7. julija
IZAIJA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 22,4 stopinje, zračni tlak 1010,7 mb narašča, veter zahodnik 9 km na uro, vlaga 83-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA SE JE: Dafne Silvagni.

UMRLI SO: 85-letna Maria Luigia Roggia, 64-letni Antonio Fabris, 82-letna Maria Fabian, 62-letni Mario Gustincich in 19-letni Alessandro Bonnes.

NORD 04
NORD EST
Viaggi e vacanze
Largo Barriera Vecchia 15
tel. (040) 636757 - 636800
urnik 6.30/12.30 15.30/18.30
sobota 8.30-12
MENJALNICA

NAŠA SKUPINSKA POTOVANJA S SPREMSTVOM:

Zadnje priložnosti v juliju:

PRAGA
od 19. do 23. julija,
cena 740.000.- lir

ANGLIJA in ŠKOTSKA
od 28. julija do 7. avgusta
cena 2.630.000.- lir

NAŠE POČITNICE NA MORJU:

KANARSKI OTOKI - LANZAROTE
od 25. julija do 1. avgusta
cena 1.280.000. - lir

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 3., do NEDELJE, 9. julija 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (tel. 631785), Trg 25. aprila 6 - Naselje sv. Sergija (tel. 281256), Ul. Flavia 89 - Žavlje (tel. 232253).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Trg 25. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Combi 17, Ul. Flavia 89 (Žavlje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Combi 17 (tel. 302800).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

PUBLIEST
Tel. (040) 7796611 - Fax 768697
oglasi - obvestila: 8.30 - 12.30
osmrtnice - sožalja: 8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.30 »Lo specialista«, r. Luis Liosa, i. Sylvester Stallone, Sharon Stone.

EXCELSIOR - 18.35, 20.25, 22.15 »Blue Sky«, i. Jessica Lange, Tommy Lee Jones.

EXCELSIOR AZZURRA- 18.40, 20.20, 22.00 »Edoardo II«, r. D. Jarman.

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »A proposito di donne« r. Whoopi Goldberg.

NAZIONALE 1 - Zaprto zaradi počitnic do 18. avgusta.

NAZIONALE 2 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 3 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 4 - Zaprto zaradi počitnic.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Orge bestiali a Beverly Anal«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - Danes zaprto. Jutri: »Morti di salute«, r. Alan Parker, i. Anthony Hopkins.

ALCIONE - 20.00, 22.00 »Vive l'amour«, r. Tsai Ming Liang. Zadnji dan.

LUMIERE - 20.00, 22.15 »Ed Wood«. r. Tim Burton, i. Johnny Depp, Martin Landau.

PRIREDITVE

V MAVHINJAH je v sklopu Festivala amaterskih odrov odprta RAZSTAVA UMETNE OBRTI Pavla Hrovatina, Bogomile Doljak in Andreja Mervica vsak večer od 19. ure dalje do vključno 9. julija.

ŠZ GAJA organizira do 9. julija na športnem objektu na Padričah ŠPORT IN ZABAVO z raznimi turnirji in tekmovanji. Večere bodo popestrili ansambli Happy day, Keydea, Status Symbol in Alessandra e il quartetto Edera. Vabljeni!

FC PRIMORJE priredi 7., 8., 9., 10., 14., 15., 16. in 17. julija SPORTNI PRAZNIK NA PROSEKU. Vabljeni!

ZSKD v sodelovanju z KD Vesna priredi jutri koncert z naslovom Jazz in Jaz - dve srečanji z jazz glasbo. Nastopila bo skupina Allione trio. Koncert se prične ob 21. uri v domu A. Sirka v Križu.

PIHALNI ORKESTER BREG - Dolina prireja ob svoji 100-letnici, v sredo, 12.t.m., ob 20.30, v Prebenegu koncert GODBE iz RIČMANJ. Vabljeni!

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV - Trst obvešča, da je še nekaj prostih mestn za izlet v Ilirsko Bistrico v sredo, 12. julija. Vpisovanje v dopoldanskih urah na sedežu, Ul. Cicerone 8, tel. 360324.

ČESTITKE

Danes SONJA rojstni dan slavi in to voščilo naj te spremlja celo leto dni. Želimo ti iz srca polno zdravja in veselja in naj se ti izpolni vsaka želja. Tvoje prijateljice.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - tajništvo Trst obvešča učno osebje na zapadlost naslednjih časovnih rokov za vložitev raznih prošenj (M.U. št.185 iz dne 30.5.1995 - različna uporaba, začasne dodelitve in ureditve učnega osebja): do 21.8. rok za vložitev prošenj za različno uporabo učnega osebja in za poučevanje v drugih pokrajinah; do 10.8. rok za vložitev prošenj za izvajanje podpornega pouka na srednjih šolah; do 10.8. rok za vložitev prošenj za začasne namestitve (za nepredvidene vzroke - učno osebje: ot. vrtcev, osnovnih šol, srednjih šol; do 10.8. rok za vložitev prošenj za začasne namestitve za učno osebje višjih šol; do 10.8. rok za vložitev prošenj za stalno učno osebje - D.O.A.R. za poučevanje v drugih pokrajinah. Vse potrebne informacije nudi urad SSS ob urah poslovanja ob torkih in četrtkih od 9. do 10.30, Ul. Carducci 8, tel. št. 370301.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - tajništvo Trst, obvešča začasno učno osebje otroških vrtcev in osnovnih šol, da so bile 5.7. razobešene na oglasni deski Šolskega skrbništva v Trstu, začasne pokrajinske lestvice za opravljanje suplenc. Prosilci imajo pet dni časa za morebitni priziv.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - tajništvo Trst, obvešča učno osebje nižjih in višjih šol, da bodo 17.7. razobešene na oglasni deski Šolskega skrbništva v Trstu, začasne pokrjinske lestvice za opravljanje suplenc. Prosilci imajo pet dni časa za morebitni priziv.

OBVESTILA

POLETNO SREDIŠČE SKLADA MITJA ČUK julij - avgust od ponedeljka do petka do 13. ure brez kosila. Vpisovanje in informacije med 10. in 13. uro v uradih na Občinah - Narodna ulica 126.

GLASBENA MATICA TRST - Šola "Marij Kogoj". POTRJEVANJE IN PREDVPIS za šolsko leto 1995/96. Prijave sprejema tajništvo - Ul. R. Manna 29, tel. 418605 do 28. julija od 10. do 12. ure, vsak dan razen sobote.

MALI OGLASI

IŠČEM v najem vinograd tudi večje površine; zajamčena resnost. Telefon 0368-285679.

IŠČEMO mladega mizarja, sposobnega za delo tudi na višjih strukturah. Tel. 228877 - delovni urnik.

34-LETNA GOSPA, z lastnim prevoznim sredstvom, išče kakršnokoli delo, tudi v zgodnjih jutranjih urah. Tel. 280594.

PODARIM tri dvomesečne psičke; mati rotweiler, oče ovčar. Telefon 211733.

ZANESLJIVA in vestna gospa nudi pomoč tudi starejšim 24 ur dnevno v Trstu ali okolici. Pismene ponudbe poslati na Publiest Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Pomoč".

IŠČEMO mlado pomoč v gostilni kot natakar/ica. Tel. št. 225390.

RAZPRODAJA pohištva in sedežnih garnitu popusti od 40 do 80% na razstavljeni opremi, samo še nekaj dni. Pohištvo Korsič, tel. 54390.

COS P. TOMAŽIČ iz Trebč išče pisarniške omare v dobrem stanju. Darovalci naj tel. na št. 214300 (šola) ali 211119 (ravnateljstvo) v dopoldanskem času.

PRODAM, zaradi selitve, Renault 5, letnik 83, v dobrem stanju. Telefon 225797 ob uri kosila.

PRODAM 2-sedežni fiat x 19, 1500, sive barve, letnik '80, v odličnem stanju. Telefonirati v večernih urah na št. 220804

PRODAM ford escort RS 2000, 16 V, letnik december '91, 60.000 km, ABS, servo, pomična streha za 16.800.000 lir. Tel. na št. 0481/32626- urnik trgovine.

FORD TAUNUS 1600 GL, letnik '80, svetlo plave barve, v dobrem stanju, perfekten motor, 72.000 km, garaziran, prodam, cena po dogovoru. Tel. št. 228519.

PRODAM priključni voziček znamke Ellbi 300. Tel. v popoldanskih urah na št. 327342.

PRODAM zemljišče 1.107 kv.m v Prebenegu. Tel. št. 231847.

ČEBELAR A. Maar, Boršt 4, tel. 228949 ima med. Ugodno proda novo motorno žago Alpina40.

IZOBRAŽENA upokojenka dobi zaposlitev part-time. Telefonirati lastniku Palace hotela v Gorici tel. 82166.

OSMICO sta odprla Bruno in Marija iz Boršta.

OSMICO sta odprla v Slivnem Iztok in Božena.

OSMICO je v Mavhinjah odprla Norma Gabrovec. Toči belo in črno vino. Poskrbljeno za prigrizek.

NA OPČINAH - Narodna 92 so odprli osmico pri Kvrtičevih. Točijo belo in črno vino.

OSMICA je odprta v Sabličih (Jamlje) v novi kleti pri Virgilu Radetiču.

PRISPEVKI

Ob 17. obletnici smrti dragega moža Franca Kapuna daruje žena Zofka 100.000 lir za Godbeno društvo Prosek. V isti namen daruje hčerka Miranda z družino 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

N.N. daruje 100.000 lir za elektrifikacijo zvonov v samatorski cerkvi.

Anica Daneu daruje 50.000 lir za Knjižnico P. Tomažič in tovarši, 50.000 lir za SKD Polet, 50.000 lir za ŠD Polet, 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB z Opčin, 50.000 lir za CPZ sv. Jerneja, 50.000 lir za MP Vesela pomlad, 50.000 lir za ŠZ Sloga.

M.F. daruje 1.000.000 lir za popravilo spomenika padlim v NOB pri Domju.

V spomin na pok. Oskarja Venturinija darujejo Pavla, Sergij in Divna 100.000 lir za OS Fran Venturini iz Boljunca.

V spomin na Egona Danev daruje Mara Puntar 20.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob dr. Lojzeta Berceta daruje Lucija Kalc vd. Hrovatin 100.000 lir za CPZ Sv. Jernej z Opčin.

V spomin na Milko Ban vd. Ciani darujejo sodelavci Odseka za zgodovino pri NSK 30.000 lir za AO Jaka Štoka Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob pok. Milke Žagar darujeta Zora in Marija (Stancerjeva) 50.000 lir za ŠZ Zarja.

Namesto cvetja na grob pok. Milke Žagar darujeta Ladko in Milka Racman 50.000 lir za ŠZ Zarja.

Namesto cvetja na grob pok. Amalije Žagar daruje Marija Križmančič (Matjolova) 20.000 lir za ŠZ Zarja.

V spomin na strica Zorkota daruje Marta Milič 50.000 lir za Dom-Spomenik padlim v NOB iz Briščikov.

V spomin na Egona Daneu darujeta Gigi in Vanda Timeus 30.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Franca Malalana darujejo Magda, Berta, Dorica, Marija, Marisa in Nerina 60.000 lir za SKD Tabor.

V spomin na Franca Malalana daruje Stanka Hrovatin 50.000 lir za Knjižnico P. Tomažič in tovarši.

†

Zapustila nas je

Elena Visintin por. Gobbo

Pogreb bo jutri, petek, 7. julija, ob 12.10 iz mrtvašnice splošne goriške bolnišnice v Nabrežino kjer bo ob 13. uri žalni obred v cerkvi sv. Roka.

Žalostno vest sporočajo

mož Giovanni, hči Patrizia z Giuseppejem, sin Alessandro z Anno, vnuka Tommaso in Margherita ter ostalo sorodstvo.

Posebna zahval bolniški sestri Nadji za nesebično pomoč.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Nabrežina, Trst, Verona, 6. julija 1995
(Pogrebno podjetje Preschern)

6. 7. 1992 6. 7. 1995

Vasilij Micheli

3 leta so minila odkar te je kruta usoda odtrgala od nas.

Z veliko žalostjo se te spominjajo

mama, papa, brat Sandy in vsi, ki so te imeli radi.

Kontovel, 6. julij 1995

Novinarska zbornica Furlanije-Julijske krajine izraža sožalje ob smrti dr.Lojzeta Berceta, staroste novinarjev naše dežele.

Sonce žaluje za dobrim in pravičnim človekom, modernim evropejcem in demokratom.

Alex Langer

razdajal si nam svojo ljubezen in svoj razum.

Skupina deželnih svetovalcev »Federazione dei Verdi« Mioni, Ghersina, Puiatti

Globoko užalošćeni ob izgubi prijatelja in razumnika

Italo Corai, Sergio Franco, Fabio Kovacic, Dario Predonzan, Marino Vocci

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritličje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

NAROČNIKOM IN BRALCEM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

7796600 - *vsak dan od 12. do 18. ure*

OBČINA / KMALU NAJBRŽ ŠE EN PRESTOP IZ NZ V MSI

Del večinske koalicije snubi svetovalce LS

V Ljudski stranki glede tega še ni jasne opredelitve

Eno leto po občinskih volitvah se v večinski koaliciji, ki upravlja goriško občino, že kažejo vidne razpoke. Dosedanji skromen, če ne že ničen, obračun opravljenega dela je vir nelagodja med svetovalci, poleg tega pa se tudi v krajevnem merilu odsevajo premiki, ki spreminjajo podobo politične scene na vsedržavni ravni. Na volitvah je koalicija Forza Italia, NZ in KDC dobila ž županom vred 25 svetovalcev na 41, kar naj bi ji zadoščalo za nemoteno delovanje. Praksa pa je pokazala, da ni vedno tako. Koaliciji soe v občinskem svetu večkrat zmanjkali glasovi za odobritev nekaterih važnih sklepov. Zadnjič se je to zgodilo še prejšnji teden ob glasovanju o odškodninah za izvoljene v rajonskih svetih.

Prvi problem je, da se večinske vrste že redčijo. Doslej je zmanjkal le svetovalec Cosma, ki se je odcepil od NZ in obnovil skupino MSI. Toda kmalu bo Cosma pridobil še enega somišljenika, saj namerava, kot kaže, svetovalec NZ Altieri odstopiti, prvi neizvoljeni, Giuliano Tuntar, pa je prestopil k MSI. Večina bo tako ob dva svetovalca.

Ob tem ima večine še drug problem. Tudi v "zvestejših" delih koalicije se pojavljajo različni pogledi med sredinskim krilom (KDC in del FI) in desnico, kamor poleg Nacionalnega zavezništva lahko prištevamo drugi del raznolike skupine Forza Italia. Te razlike so se na primer pojavile prejšnji teden, ko je v komisiji za kulturo prišlo do spora z opozicijo glede prispevka združenju "Goriziagiovane" in glede prispevka za prireditve ob 50-letnici osvoboditve (predstavnik NZ je nasprotoval, češ da gre za "politično pristranske" manifestacije). Mimo tega, da sta predstavnika DSL Komel in Lige Tavagnutti zapustila sejo in povzročila neskleplčnost komisije, je spor spet zapustil polemično sled v odnosih med KDC in NZ. Prav to in potreba po okrepitvi večine je spodbudilo načelnika skupinice KDC Glessija, da se je s še večjo vnemo lotil pletenja niti, ki bi spet povezale nekdanje demokristjane te skupine in Ljudske stranke. Priložnost naj bi bila predvidena razširitev odbora od sedanjih 6 na 8 odbornikov. Govori se, da bi eno novo odborništvo dobil prav Glessi, drugo pa predstavnik, ki naj bi ga predlagala Ljudska stranka.

Toda kaj o tem pravijo v LS? Ali ne dela večina računov brez krčmarja? Delno najbrž, saj tudi v primeru dogovora vsi štirje svetovalci LS gotovo ne bi prestopili v vrste večine. Najbližnji kartelu se zdi Marega, ki je občasno pri glasovanjih že "pomagal" večini, najbolj daleč pa Zanetti, ki se opredeljuje za Prodijev levi center. Še vedno neopredeljena ostajata druga dva svetovalca, Geromin in Zappalà, ki sta sicer pozorna do ponudb pola, pred odločitvijo pa še čakata, v katero smer bo dokočno zapihal veter v stranki.

GLASBA / ZBOROVSKI NATEČAJ SEGHIZZI

Danes tekmovanje v polifonskem petju

Nastopi popoldne in zvečer v dvorani UUG Navdušenje za Romino Basso med solisti

Zmagovalka Romina Basso s predsednikom društva Seghizzi Agatijem (f. Reportage)

Zborovski natečaj Seghizzi prehaja nocoj v osrednji del manifestacije, ki se je letos z uvodnim tekmovanjem solistov raztegnila na več kot teden dni. Predsinoči je v Fogarjevi dvorani bil zaključni večer solističnega natečaja, z nagrajevanjem in nastopom najboljših. Zmagoslavje je doživela 26-letna goriška pevka Romina Basso, ki je ob klavirski spremljavi Alessadra Arba nastopila izredno motivirano in zasluženo osvojila glavno ter vrsto postranskih nagrad.

Največ pričakovanja pa je seveda za zborovske nastope, ki so se začeli sinoči v dvorani UGG. Prireditev je letos 34. po vrsti in obsega kot v zadnjih letih štiri tekmovalne skupine. Sinoči so se zvrstili polifonski zbori v posebni skupini, ki predvideva nastop z zaokroženim programom-projektom. Izide bodo razglasili danes, ko bodo na vrsti nastopi v polifonskem petju. Ob 15. uri bodo najprej nastopali trije ženski zbori ("Cantus" iz Vilniusa - Litva, Erevan - Armenija in "Bardos Lajos" iz Debrecena - Madžarska), nato trije mešani ("Monteverdi" iz Budimpešte - Madžarska, "Vox maris" iz Constante - Romunija in "Cantores Cracovienses in Krakowa - Poljska). Večerni spored ob 20.30 bosta začela slovenska zbora "Ave" iz Ljubljane in "Canticum" iz Maribora, sledili pa bodo "Musica viva" iz Poznana - Poljska, "Kamer" iz Rige - Latvija, "Anastassija" iz Rostova - Rusija, "San Ignacio" iz San Sebastiana - Spanija in "Cantus" iz Vilniusa - Litva (v mešani zasedbi).

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30 Vittoriano Leghissa Rossi iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 11. uri Maria Sfiligoj, vd. Daniele iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče; ob 12.45 Tereza Romana Zotti, por. Murenec iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev na Vrhu in na tamkajšnje pokopališče.

†

Zpustila nas je naša draga

Tereza Romana Zotti por. Murenec

v 76. letu starosti

Žalostno vest sporočajo mož Pepi, sinova Severino in Orlando, hči Fernanda, snahi Anna in Ivana, zet Albin, sestri Jelka in Danica, vnuki ter ostali sorodniki.

Pogreb bo danes, 6. julija, ob 13.30 iz mrliške veže bolnice Svetega Janeza od Boga iz Gorice, v farno cerkev Svetega Mihaela na Vrh ob 14. uri.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Topla zahvala vsem, ki bodo spremili na zadnji poti drago pokojno.

Gorica, Vrh, 5. julija 1995

(Pogrebno podjetje Predchern)

Ob izbubi drage mame in none Romane izreka odbornikoma Orlandotu in Gianluci ter članom Severinu in Maurotu in svojcem iskreno sožalje SKD Danica - Vrh

Sožalju svojega predsednika Orlanda in člana Severina se pridružuje Balinarska sekcija Danica - Vrh

Ob izgubi drage mame in none izreka svojemu odborniku in blagajniku Severinu Zotti ter članoma Orlandu in Gianluci iskreno sožalje Slovensko lovsko društvo FJK »Doberdob«.

Ob izgubi drage mame in none izreka svojemu predsedniku Severinu Zotti, odborniku Orlandu ter članu Gianluci iskreno sožalje »Lovska družinaVrh«

NOVICE

Prvi stik s šolskim ministrom o racionalizaciji poklicnih šol

Te dni so na goriški občini prejeli telefonski klic ministra za šolstvo Giancarla Lombardija, do katerega so se obrnili s protestom zaradi načrta racionalizacije poklicnega šolstva v goriški pokrajini. Občinska uprava se huduje, ker naj bi načrt okrnil italijanske poklicne šole v Gorici v korist poklicnega šolskega centra v Tržiču. Ministra je z razlogi za protest seznanila odbornica za šolstvo Marilena Francioso. Dogovorila sta se, da bosta odbornica in župan Valenti obiskala ministra Lombardija v Rimu 28. julija.

Šef kabineta na kveturi bo moral pred sodnika

Šef kabineta na goriški kvesturi dr. Federico Rustja se bo moral na procesu 17. novembra v Benetkah zagovarjati zaradi ponardbe uradnih aktov. Tako je sklenil včeraj beneški sodnik Gioacchino Termini, ki je sprejel zahtevo tožilca Feliceja Cassona. Funkcionar goriške kvesture naj bi skušal "kriti" tri agente iz Trevisa, ki so vpleteni v lažno odkritje avtobombe.

V Tržiču oproščeni učiteljici, ki naj bi bili oklofutali učence

Učiteljici, ki so ju nekateri starši prijavili, češ da sta v učilnici osnovne šole Duca d'Aosta v Tržiču oklofutali njihove otroke, sta bili povsem oproščeni na tržiški preturi. Dogodek je še izpred petih let, sodni postopek pa je bil večkrat prekinjen in se je trikrat začel znova pred tremi različnimi pretorji. Končno sta bili 47-letna Gabriella Vascotto in 42-letna Maria Ambrosi povsem oproščeni. Javni tožilec je sicer zahteval obsodbi na 3 mesece in 15 dni pripora, pretor Milocco pa je razsodil, da neglede na obtožbe staršev učiteljici nista zagrešili kaznivih dejanj.

Barbara in Aleš "filmski lici '95"

Malo za šalo in malo zares. Tako je predsinoči potekala izbira "filmskega lica '95" na igrišču doma Andrej Budal na uvodnem srečanju filmvideo delavnice, ki jo prireja Kinoatelje. Gost večera, režiser Vinci Vogue Anžlovar, čigar zabavni film Babica gre na jug je osvojil gledalce, je med ne ravno množičnim občistvom testiral potencialne filmske igralce in igralke. Slo je za improvizirano in šaljivo avdicijo, na kateri sta se najbolje odrezala Barbara v ženski in Aleš v moški vlogi. Kdove, da se jima ne odpre pot v svet filma.

Vpogled v ta svet bo gotovo nudil tridnevni laboratorij, ki se bo začel danes v dijaškem domu v Gorici. Udeleženci se bodo zbrali ob 18. uri, zvečer si bodo ogledali dva filma Rogerja Cormana (s katerim se bodo v soboto srečali v Trstu), jutri in v soboto dopoldne pa jih v Ljubljani čaka ogled filmskih studiov, seminar, ogled snemanje in drugo.

Paznik žrtev skrivnostne agresije

V goriški kaznilnici v Ul. Barzellini je prevčerajšnjim dopoldne eden od paznikov bil žrtev agresije, v kateri je bil razmeroma težko ranjen. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na 30 dnevno zdravljenje. Menda ima zlomljeno roko in druge poškodbe. Pri policiji so bnam posredno potrdili dogodek, tako v bolnišnici kot v zaporu pa nismo mogli dobiti drugih informacij. Prav ta strogi molk nekoliko preseneča, saj zanj najbrž ne bi bilo razloga, ko bi paznika napadel eden od zapornikov. Zaradi tega se je med hipotezami pojavila tudi ta, da naj bi paznika pretepel eden od kolegov.

GORICA / TEŽAVE V PROMETU

Včeraj zaprli Korzo

Dela bodo trajala več kot mesec dni

Včeraj so delavci z nekajdnevno zamudo glede na napovedani rok zaprli prometu osrednji odsek Korza Italia med križiščema z Drev. 24. maja - Ul. 9. avgusta in z ulicama Diaz - Garibaldi **(na sliki - Fotostudio Reportage)**. Dela za postavitev novih kablov za distribucijo elektrike bodo trajala kake tri tedne, kasneje pa bodo z izkopom nadaljevali po Korzu v smeri proti železniški postaji. Zapora bo torej povzročila nevšečnosti v prometu še vsaj en mesec.

KINO

GORICA

VITTORIA Danes zaprto. Jutri 20.00-22.10 »Ed Wood«. Rež. Tim Burton, i. Johnny Depp in Patricia Arquette. Ozvočenje Dolby stereo. Vstopnica 7.000 lir.

CORSO Danes zaprto. Jutri: 18.00-20.00-22.00 »Il prete«. Prep. ml. pod 14 letom. Vstopnica 7.000 lir.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA sporoča, da vpisujejo v š.l. 1995/96. Informacije na tajništvu v Ul. della Croce 3 (tel. 531508) od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro do 28. julija.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MARZINI, C. Italia 89, tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel. 78300.

PIAG/01

PIAGGIO CENTER

A. M. Motori
Mattiroli Alessandro
ul. Duca D'Aosta 36 - GORICA
Tel. (0481) 533410 - Fax (0481) 536727
Zastopnik PIAGGIO in GILERA
BREZOBRESTNO ODPLAČEVANJE NA OBROKE

ZAOSTROVANJE SLOVENSKO-ITALIJANSKIH ODNOSOV

Italija zahteva privilegije za svoje državljane

Najnovejši predlog iz Rima pomeni novo izsiljevanje

◊LJUBLJANA - Politična koordinacija slovenske vlade je včeraj za trdno zaprtimi vrati razpravljala o slovensko-italijanskih odnosih, odnosih s Hrvaško in o predvidevanjih spremembe slovenske ustave o lastnini tujcev. V ospredju so bili seveda slovensko-italijanski odnosi, tudi zato, ker je pretekli četrtek Farnesina (kot neuradno imenujejo italijansko zunanje ministrstvo) prek italijanskega veleposlanika Luigia Solarija poslala slovenski vladi nov uradni predlog o rešitvi nerešenih dvostranskih vprašanj.

Slovenska vlada je včeraj ta predlog zavrnila kot povsem nesprejemljivega. Seveda je tudi ta dokument trdno zapečaten kot državna skrivnost, vendar smo izvedeli, da gre za izrazito negativno in neuravnotežno besedilo, ki od Slovenije zahteva samo prevzem določenih bremen in ki glede nepremičninskih zadev določa postopke privilegiranja italijanskih državljanov oziroma diskriminiranja državljanov drugih držav EU.

Zato bo slovenska diplomacija Rimu v kratkem posredovala predlog za rešitev problema, o katerem naj bi se predvidoma prihodnji teden vnovič pogovarjala oba uradna predstavnika **Matjaž Jančar** in Amedeo de Franchis. Njegove vsebine ni težko napovedati, saj je Slovenija vedno izhajala iz enakopravnosti in doslednega spoštovanja 49 slovensko-italijanskih sporazumov, med njimi tudi rimske pogodbe iz leta 1983 o dokončni rešitvi nepremičninskih problemov optantov. Po slovenskem mnenju je možno govoriti le o načinu izvajanja teh sporazumov, ki bi upošteval možnost vračanja nekaterih nepremičnin, kar je glavno jabolko spora. V zameno pa naj bi italijanska stran upoštevala slovenske zahteve, naj se vrne predvsem Narodni dom v Trstu, ki so ga fašisti požgali pred 75 leti, kar je še vedno simbol fašističnega zatiranja Slovencev.

Ključno vprašanje pa je zagotovitev zaščite obeh manjšinskih skupnosti, slovenske v Italiji in italijanske v Sloveniji, pri čemer pa se kažejo velike razlike v stališčih. Italija dosledno zagovarja stališče, da je zaščita italijanskih državljanov slovenske narodnosti izključno njena notranja zadeva, medtem ko naj bi bila zaščita slovenskih državljanov italijanske narodnosti tudi pravica in dolžnost Italije kot demokratične države, češ da je Slovenija še vedno »država v tranziciji«.

Očitno so se z italijanskim uradnim predlogom in zdaj z odklonilnim stališčem slovenske vlade odnosi med državama spet zaostrili, saj je malo verjetno, da se bo klobčič očitno povsem nasprotujočih si stališč lahko razvozljal do konca meseca, ko gre na počitnice slovenski parlament. Kakršenkoli dogovor z Italijo pa zahteva dvojno zasedanje in dvakratni sklep odbora državnega zbora za mednarodne odnose: najprej sklep o začetku pogajanj na osnovi nekaterih dogovorjenih predlogov, nato pa pogajanja in končno predlog skupnega dokumenta. Večina v slovenskem parlamentu gotovo ne namerava pristati na izsiljevanja, saj bi bil celo uravnotežen predlog o vračanju določenega števila nepremičnin najbrž sprejet le s šibko večino.

Nekaj podobnega velja tudi za italijanski parlament, ki mora sicer razpravljati samo enkrat, vendar v obeh domovih, v poslanski zbornici in v senatu, za kar se je večkrat izrecno obvezala zunanja ministrica Susanna Agnelli. Italijanski parlament bo šel na dopust prve dni avgusta, potem pa se običajno vnovič sestane ob koncu septembra, ko bo zaradi italijanskih notranjepolitičnih razmer verjetno prišlo do razpustitve parlamenta in predčasnih volitev. To pa bi pomenilo, da bi do podpisovanja pogodbe o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski uniji prišlo v času, ko dvostranskih dogovor med Slovenijo in Italijo še ne bo dosežen - za tak primer pa je Agnellijeva že vnaprej napovedala italijanski veto.

Ob tem pa je treba vendarle poudariti, da se dvostranski gospodarski in drugi odnosi kar dobro razvijajo. Pred dobrim tednom je slovenski prometni minister Igor Umek v Rimu z italijanskim kolegom podpisal sporazum o povečanem železniškem prometu, s katerim se začenja proces ukinjanja zapletenih obmejnih nadzornih režimov ter povečanja propustnosti in tudi skupnih vlaganj v slovenski železniški sistem. Krepi se tudi gospodarska menjava, v zadnjih tednih pa je bila tudi vrsta zanimivih sejemskih in drugih prireditev, ki sta jih podprli obe državi. Edino resnično težavo pri gospodarskem sodelovanju trenutno predstavlja še neurejena slovenska zakonodaja in iz nje izhajajoči predpisi, ki niso usklajeni s predpisi Evropske unije. Gospodarstvo obeh strani torej zahteva in pričakuje čim hitrejše prilagajanje Slovenije Evropi, politika pa ta proces zavira.

Bogo Samsa

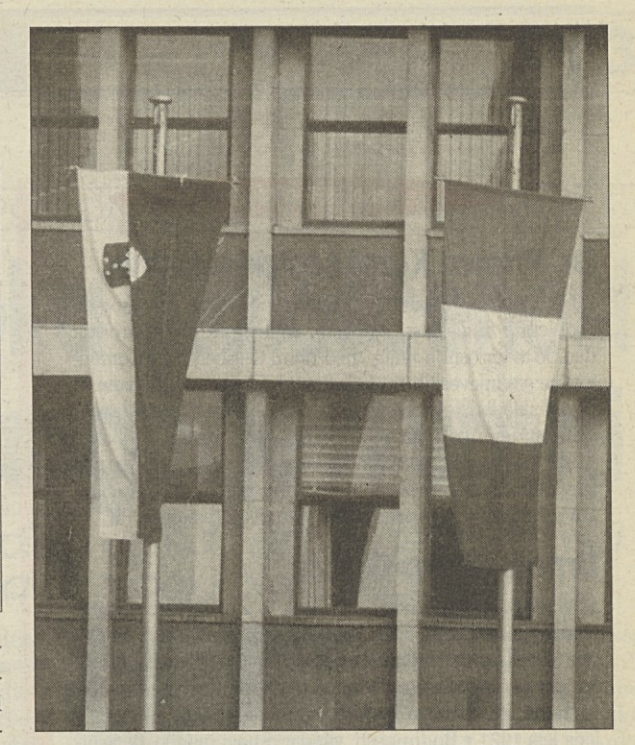

Bosta zastavi še plapolali skupaj? (Foto: BOBO)

EKONOMSKO-SOCIALNI SVET / O INVALIDSKEM IN POKOJNINSKEM ZAVAROVANJU

Bodo pokojnine usklajevali na tri mesece?

V pripravi je Bela knjiga kot osnova za celovito reformo pokojninskega sistema

LJUBLJANA - Člani Ekonomsko-socialnega sveta, ki ga vodi ministrica za delo, družino in socialne zadeve Rina Klinar, so na včerajšnji seji obravnavali predlog zakona o spremembah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, uresničevanju letošnjega socialnega sporazuma ter predlog razlage zakona o izvajanju dogovora o politiki plač in drugih prejemkov zaposlenih v gospodarstvu.

Glede sprememb zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju so menili, da je treba spremembe uveljaviti, še preden bo prišla v veljavo celovita reforma pokojninskega sistema.

Kot je dejal predstavnik ministrstva za delo, družino in socialne zadeve **Marko Strovs**, vlada s pomočjo programa Phare pripravlja posebno belo knjigo o problemu pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Dokument naj bi bil predvidoma pripravljen v začetku prihodnjega leta, služil pa bo kot osnova za celovito reformo pokojninskega sistema. Po novem predlogu naj se pokojnine ne bi več usklajevale s plačami vsak mesec, temveč vsake tri mesece. O predlaganih spremembah je predstavnik upokojencev dejal, da so sprejemljive, prav tako pa ni imel pripomb na trimesečno usklajevanje plač in pokojnin. **Miran Goslar**, predstavnik združenja delodajalcev, je dejal, da je treba odpraviti poračun pokojnin za nazaj, vendar ob hkratnem zagotovilu upokojencem, da bodo ohranili dosedanjo raven pokojnin. Glede vpliva strank na sprejemanje pokojninske zakonodaje je predstavnik sindikata Neodvisnost **Franc Tomšič** dejal, da v razpravi o tej temi ni mesta za ozke strankarske interese.

Glede zahteve po oceni letošnjega proračuna, ki jo je sprožilo združenje delodajalcev Slovenije, je Miran Goslar dejal, da so nekatere sporne zadeve že rešene. Tako je treba pod drobnogled vzeti le še vprašanja sistemske ureditve udeležbe pri dobičku, večje olajšave za naložbe v vrednostne papirje ter vprašanje enotnega predpisa za službena potovanja.

(A. K., STA)

NOVOGORIŠKI HIT

Kovačič: Za Špiletičevim poročilom komisiji državnega zbora je nekaj več

NOVA GORICA - »Prizadeti smo zaradi dezinformacij, ki jih širi v javnosti pomočnik direktorice Agencije za plačilni promet Republike Slovenije Bogomir Špiletič, češ da v Hitu oviramo izvajanje revizije,« so na včerajšnji novinarski konferenci v novogoriškem Hitu dejali predstavniki tega podjetja.

»Prepričani smo, da je v ozadju poročila, ki ga je Špiletič prejšnji teden podal pred komisijo državnega zbora za spremljanje in nadzor preoblikovanja družbenih podjetij, še kaj drugega kot samo očitek oziroma obtožba o oviranju; nekaj, kar se očitno vleče že od znanega zapisnika SDK, ki ga je v javnost poslal predsednik SLS in poslanec v državnem zboru Marjan Podobnik,« je dejal direktor podjetja **Danilo Kovačič**.Bogomir Špiletič je v svojih izjavah poudarjal, da bi za popolno izvedbo revizije v Hitu morali izdelati ločene bilance dobička, posebej za igralniški promet in posebej za druge dejavnosti v podjetju. Vendar noben zakonski predpis, ki je veljal prej, pa tudi ti, ki veljajo zdaj, ne zahtevajo ločenih bilanc in zato jih v podjetju ni. Ker jih v Hitu niso bili dolžni izdelovati, jih tudi niso mogli posredovati agenciji v postopku revizije. Ob tem so posebej poudarili, da je podjetje nudilo vse potrebne podatke in dokumente, ki so jih bili skladno s sprejetimi računovodskimi predpisi in standardi dolžni voditi. Špiletič je v imenu agencije v svojih izjavah tudi poudarjal, da v Hitu revizorjem niso pustili pregledati dokumentacije povezanih družb, kar ni res.

Na tiskovni konferenci so še posebej poudarili, da so zelo zainteresirani, da bi se revizija opravila čim prej, ker je pogoj za lastninsko preoblikovanje, ki bi zmanjšalo davčne obremenitve. Do takrat mora Hit kot podjetje nositi zelo visoka davčna bremena in omejitve, ki gotovo otežujejo njihovo poslovanje. Zato v Hitu razumejo Špiletičevo izvajanje kot poskus oviranja delovanja njihovega podjetja. To dokazuje tudi odlašanje začetka revizijskega postopka, saj je Hit prišel na vrsto šele kot zadnja igralnica na Slovenskem.

Vojko Cuder

ŠOU / ANKETA MED ŠTUDENTI

Vera in politika ne zanimata študentov

Kar 40 odstotkov jih ni zadovoljnih z delom študentskega parlamenta

LJUBLJANA - Študentje in študentke ljubljanske univerze so pretežno neobremenjeni s politiko, med njihovimi vrednotami sta vera in politika prepričljivo na zadnjem mestu, z delovanjem študentske organizacije pa so v glavnem zadovoljni, kar naj bi po mnenju predsednika študentske vlade Valterja Kobala potrjevalo legitimnost študentske organizacije.

To so nekatere ugotovitve raziskave mnenj študentov Univerze v Ljubljani, ki jo je na vzorcu 954 vprašanih aprila in maja letos opravila agencija Pr plus Rm. Rezultate ankete so predstavniki ŠOU včeraj predstavili na tiskovni konferenci.Raziskava je skušala dobiti odgovore na številna vprašanja; od ugleda, ki ga ŠOU uživa med študenti, prek njihove okvirne politične orientacije in socialno-ekonomskega položaja do pozornosti, ki jo namenjajo posameznim medijem. Kobal je dejal, da so bili nad rezultatom raziskave prijetno presenečeni, saj kažejo na pozitiven odnos do organizacije, kar je Kobal ilustriral s podatkom, da ima razmeroma malo vprašanih s ŠOU negativne izkušnje. Tej interpretaciji malce nasprotujoč je podatek, da je manj kot tretjina vprašanih prepričana, da študentski parlament interese študentov zastopa ustrezno, medtem ko je več kot štirideset odstotkov vprašanih odgovorilo, da to počnejo le redki poslanci oziroma celo nobeden. Podatkov o tem, koliko naj bi raziskava stala, na včerajšnji novinarski konferenci predstavniki ŠOU niso hoteli razkriti, saj naj bi šlo za interes izvajalca raziskave.

Antisa Korljan

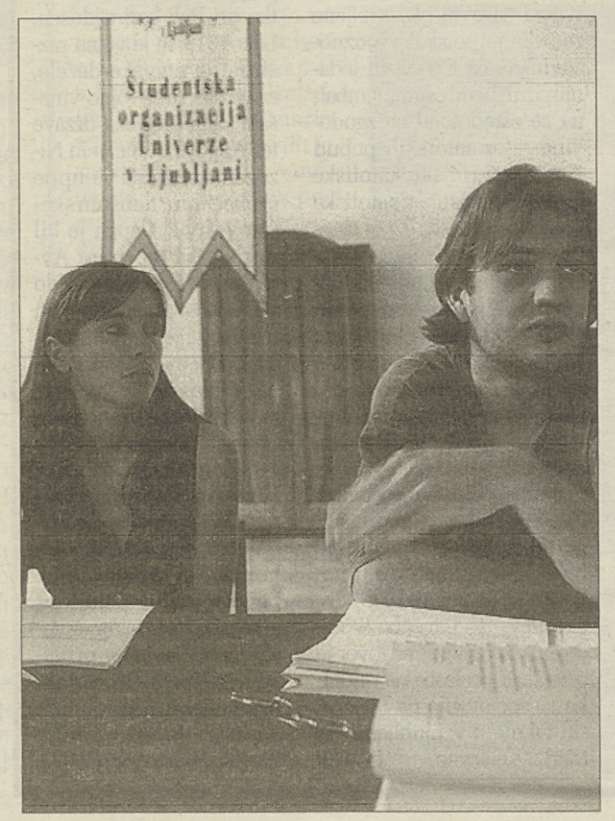

SVET LDS

Do volitev bliže Evropi

CELJE - Sinočnje zasedanje sveta LDS v Celju je bilo posvečeno dvema temama, in sicer prvim pripravam na državnozborske volitve ob koncu leta 1996 ter razpravi o odnosu LDS do slovenskega približevanja Evropi. Prvi, tehnični del priprav na volitve prihodnje leto je bil končan s sprejetjem strankinega pravilnika o določitvi kandidatur za volitve v državni zbor in z zapovedjo, da morajo strankini odbori do 1. decembra letos dostaviti vodstvu LDS predloge kandidatur. Tako je včeraj LDS začela s pripravami na volitve, s čimer se bolj ali manj javno ukvarjajo že tudi v drugih političnih strankah.

Predsednik **dr. Janez Drnovšek** je nato ponovil nekatera že znana stališča do približevanja Slovenije Evropski uniji in dejal, da v Evropo nikakor ne kaže hoditi za vsako, temveč le razumno ceno. Predsednik sveta **dr. Dimitrij Rupel** si je nato zaželel, da bi Sloveniji še pred prihodnjimi volitvami uspelo razumno rešiti spor z Italijo, kar bi bila najboljša volilna popotnica, še nabolj pragmatičen pa je bil sinoči **Zoran Thaler**. Po njegovem - tako sta menila tudi oba govorca pred njim - se razprava o vključevanju Slovenije v Evropo v delu javnosti in opozicije posveča čedalje bolj iracionalnim temam. Javnost se bo ob teh vprašanjih razdelila tudi na referendumu, ko bo to potrebno, pred tem pa bi morala LDS ljudem vključevanje v evropsko asociacijo predstaviti s podatki, ki jih razumejo. Torej, kaj lahko državljani od vključitve v EU pričakujejo. Govoriti je treba o evropskih naložbah in subvencijah Sloveniji, odpravi carin, večji nacionalni varnosti in podobnem. Toda LDS naj bo previdna. Želi si članstva Slovenije v EU, ne bo pa si lastila zaslug za to. Po vključitvi v EU bo zagotovo sledilo tudi obdobje deziluzij, je dodal Thaler.

Brane Piano

Svet je soglašal s predlogom Ženskega foruma LDS oziroma **Vere Kozmik** in ga preimenoval v Žensko mrežo. Malce več razprav je bilo o pobudi, ki jo je predstavil **Peter Rigl** in po kateri naj bi se stranka zavzela za ustanovitev tako imenovanega »off shore« območja v Kopru. Rigl je zatrdil, da lahko to prepreči le slovenska zavist, obenem pa poudaril, da v LDS razmišljajo tudi o drugih slovenskih regijah oziroma o tem, kako bi jim država z manj investicijami in ustreznimi predpisi omogočila hitrejši razvoj. Dve takšni rešitvi že zorita, in sicer postavitev velikega, k hrvaškim kupcem usmerjenega nakupovalnega centra v Brežicah ter ustanovitev velikega prostocarinskega območja v Mariboru.

NA KRATKO

Dr. Primož Kuret šestdesetletnik

LJUBLJANA - Muzikolog dr. Primož Kuret, profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani, danes praznuje 60. rojstni dan. Je avtor osmih knjig, med njimi Glasbenih instrumentov na srednjeveških freskah (1973), Glasbene Ljubljane in Besed skladateljev (obe 1985), dodatek o glasbi jugoslovanskih narodov pa je prispeval k Svetovni zgodovini glasbe Kurta Honolkeja (1983). Dr. Kuret je dejaven tudi kot prevajalec, udeleženec mednarodnih simpozijev ter pisec člankov za zbornike, glasbene revije in dnevno časopisje. **PR**

Umrla je Eva Gabor

LOS ANGELES (Reuter) - V torek je za pljučnico umrla igralka madžarskega rodu Eva Gabor, mlajša sestra bolj slavne Zse Zse Gabor. V bolnišnico Cedras-Sinai Medical Center so jo pripeljali zaradi zloma kolka, vendar so zdravniki ugotovili, da je ima tudi pljučnico. Eva Gabor naj bi bila rojena leta 1921 v Budimpešti, vendar mnogi menijo, da je tako kot sestri Zsa in Magda skrivala svojo pravo starost. Po prihodu v ZDA je nekaj časa pela v različnih lokalih, bila je tudi drsalka, vendar je kmalu prišla k filmu. Uspehi nekaterih njenih filmov - Žena Monte Crista, Kraljevi škandal, Gigi in Pariški model - so ji odprli pot v visoko družbo. Tako kot Zsa je bila tudi Eva večkrat poročena; bila je tudi uspešna poslovna ženska: ogromno, večmilijonsko bogastvo ji je prineslo njeno podjetje z lasuljami.

SCCA brez pisarne

LJUBLJANA - Sorošev center za sodobne umetnosti na Cankarjevi 11 v Ljubljani bo čez poletje nastanjen le v eni, zelo tesni pisarni. Direktorica centra Lilijana Stepančič pravi, da je v njej komaj dovolj prostora za opremo in zaposlene, zato vsem obiskovalcem priporoča, da čim več stvari uredijo prek telefona (061/126-21-95) ali telefaksa (061/126-21-92). Pravzaprav bodo to svetovali tudi tistim, ki jih bodo vseeno obiskali. Do 1. septembra torej ne sprejemajo strank. Prostorsko stisko naj bi po tem datumu odpravili s selitvijo v nove prostore. Kam, bodo javnost še obvestili. **(L. M.)**

LIKOVNA UMETNOST / SARAJEVSKI MUZEJ KLJUBUJE VOJNI

Unprofor varuje Maršala Tita

LJUBLJANA - Junija leta 1992, tri mesece po začetku obleganja Sarajeva, so na srečanju sarajevskih umetnikov in intelektualcev prvič predstavili projekt Sarajevo 2000, projekt, v okviru katerega naj bi v glavnem mestu BiH nastal eden najpomembnejših svetovnih muzejev z deli najvidnejših sodobnih svetovnih likovnih ustvarjalcev.

»Projekt gre v sfere irealnega, ker je nemogoče dojeti, da gredo Sarajevčani v taki situaciji v tako ambiciozen projekt,« je na včerajšnji tiskovni konferenci v ljubljanski galeriji ŠKUC, na kateri so projekt v Sloveniji prvič predstavili, uvodoma povedal generalni direktor Sarajeva 2000 Enver Hadžiomerspahić. Projekt, ki vključuje donacije del vrhunskih svetovnih likovnikov Sarajevu (doslej so zbrali dela Michelangela Pistoletta, skupine Medical Hermeneutics, Franza Westa in Hidetoshija Nagasawe), in ki bodo plod posebnih razstav, postavljenih v najpomembnejših kulturnih centrih, je za zdaj povezan predvsem z Italijo (Center za sodobno umetnost v Pratu, Beneški bienale). Organizatorji so stike navezali tudi z drugimi evropskimi mesti, med zdajšnjim obiskom v Sloveniji pa so stekli pogovori o sodelovanju v projektu tudi s strani naših ustanov (Enver Hadžiomerspahić se je srečal tudi z direktorico Moderne galerije Zdenko Badovinac). Muzej naj bi leta 2000 našel prostore v nekdanji vojašnici Maršala Tita (zdaj je v njej Unprofor, zato objekt ni porušen), do preselitve v Sarajevo, pa bodo podarjena dela morda stalno na ogled v Benetkah.

Vojko Urbančič

Enver Hadžiomerspahić včeraj opoldne v galeriji ŠKUC (Foto: S. Ž./BOBO)

NOVO NA VIDEU

Črni dež

Black Rain, kriminalka, Karantanija film, d.o.o., scenarij: Craig Bolotin in Warren Lewis, režija Ridley Scott, igrajo: Michael Douglas, Andy Garcia, Kate Capshaw, 1989, dolžina 120 minut.

Nick (Douglas) je tipičen ameriški policaj: Živi za službo, je grob, precej divji, ločen in mora za svoja dva otroka plačevati alimente. Prav zato se zdi oddelku za notranje zadeve več kot primeren »kandidat« za sprejemanje podkupnine od prekupčevalcev z mamili. Po zaslišanju je Nick skupaj s svojim stanovskim kolegom Charlijem (Garcia) priča obračunu med japonskimi mafijci. Enega med njimi - Sata (Yusaku Matsuda) sicer ulovita in ga uspešno dostavita na letališče v Osaki, od tu pa jima zadeve urno polzijo iz rok, dokler jih Nick spet ne zgrabi za vajeti v dramatičnem obračunu med Yakuzami.

Ridley Scott (Thelma in Louise, Iztrebljevalec, 8. potnik) je posnel dokaj klasično kriminalko, ki pa jo odlikujejo vedno odlični Michael Douglas, Andy Garcia v svoji najbolj simpatični izdaji in predvsem prizor, v katerem Charli Alias Garcia skupaj z japonskim policajem Masahiro (Ken Takamura) prepeva skladbo Rayja Charlesa. Direktor fotografije je Jan DeBont, ki je lani zaslovel z režijo filma Speed, glasbo pa je napisal Hans Zimmer, dobitnik letošnjega oskarja za glasbo in film Levji kralj. **(I. P.)**

V imenu očeta

In the name of the father, drama, Karantanija film, d.o.o., scenarij: Terry Gillian, Jim Sheridan; igrajo: Daniel Day-Lewis, Emma Thompson, Pete Postlethwaite, 1993, 128 minut.

Film je posnet po resničnih dogodkih in temelji na knjigi Gerryja Conlona Presumed Innocent, čeprav sta si scenarista dovolila precej umetniške svobode. Film so začeli snemati le nekaj mesecev po tem, ko je angleško sodišče oprostilo krivde policiste, ki so bili obtoženi utaje razbremenilnih dokazov zoper tako imenovano. Guildforsko četverico. Posebej velja omeniti izvrstni skladbi In the name of the father Bona Voxa, sicer pevca skupine U2, in Gavina Fridayja ter You made me the thief of your heart v izvedbi Shinead O'Connor. Žal je lani film ostal brez oskarjev (nominiran je bil kar sedemkrat) po zaslugi neprimerno slabšega Schindlerjevega seznama. Gerryja (Day-Lewis) srečamo na začetku zgodbe kot nepomembnega, nemirnega tatiča v navzkrižnem ognju Belfasta leta 1974. Da bi se izognil težavam z Iro, ga oče pošlje v London, kjer preživlja brezskrbne trenutke v hipijevski komuni. V Londonu v istem času Ira podstavi več bomb. Krivdo za bombo v Guilfordskem pubu naprtijo Gerryju, trem njegovim prijateljem, Gerryjevemu očetu in še nekaterim članom sorodstva. Začne se 15 let boja za dokaz nedolžnosti. Toplo priporočamo. **(I. P.)**

Primorska srečanja 170-171/95

NOVA GORICA - Izšla je nova, dvojna številka Primorskih srečanj. Vsebina tokratne številke - poleg stalnih rubrik - so razprave z letošnjih Slovenističnih dnevov, ki so potekali 6. in 8. aprila na Občinah pri Trstu. Tematike se je z različnih zornih kotov lotilo kar 16 avtorjev. Zanimivega branja je v tokratni številki dovolj za vse poletje. Za pokušino »iztrgajmo« ironični stavek iz zapisa Ludistične izbire, v katerem se Nataša Velikonja sprehaja po naši subkulturni sceni. Avtorica se na primer sprašuje: »Kaj je s to mladino, ki ji več pove smrt Kurta Cobaina (Nirvana) kot Črtomirjeva zgodovinska dilema?« Brez dvoma po dolgem času res dobro vprašanje! **(A. Ž.)**

Kurt Cobain nima miru

SEATTLE (dpa) - Courtney Love, vdova ameriškega rockerja Kurta Cobaina, ne more najti ustreznega mesta za pokop žare s posmrtnimi ostanki svojega moža. Pevec rock skupine Nirvana se je aprila lani ustrelil v svoji hiši. Njegovo truplo so upepelili. Po dolgem iskanju se je njegova žena odločila za grob na pokopališču Lake View Cemetery, na katerem sta pokopani tudi filmski zvezdi Bruce in Brandon Lee. Ker pa njun skupni grob obišče veliko njunih privržencev, uprava pokopališča ni hotela nobenih novih slavnih oseb. Nato se je Courtney Love odločila za pokopališče Cavalry Catholic Cemetery. Katoliška škofovska dioceza v Seattlu zahteva od rockerjeve vdove letni prispevek 140 tisoč mark. Po izjavah predstavnika dioceze naj bi Cobainov grob in celotno pokopališče nadzorovali noč in dan. Courtney Love se zdi zahtevana cena previsoka, zato iskanje nadaljuje.

Courtney Love

IZŠLO JE / KNJIGE

Michael Mullett: Luter

Zbirka Mala edicija ZPS, izdalo in založilo Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana 1995, mehka vezava, 20, 5 x 12, 5 cm, 79 strani.

Za prevodi knjižic iz zbirke Lancasterske razprave britanske založbe Routeledge, ki so se nanašale na nekatere totalitarne fenomene 20. stoletja (Mussolini in fašizem, Demokracija in državljanska vojna v Španiji 1931-1939, Hitler in nacizem), prinašajo novi trije prevodi iz istega paketa strnjene preglede tesno povezanih fenomenov 16. in 17. stoletja: reformacije, protireformacije in tridesetletne vojne. Prva med njimi, Luter, ki jo je napisal profesor zgodovine na Univerzi Lancaster Michael Mullett, z lapidarnim nagovorom, preprostimi besedami, strnjenimi informacijami (in manj z interpretativnim pristopom) ponuja temeljne informacije o položaju Cerkve v poznem srednjem veku in renesansi ter vlogi Martina Lutra (1483- 1546) v njej. Lutrovemu življenju in delu sledi knjižica kronološko, od otroštva in študija do razhoda z rimsko Cerkvijo in cesarjem, širitvijo njegovih idej po nemških državah in posledicah širjenja protestantizma. Uvod knjižice je prispeval dr. Matjaž Kmecl, v njem pa se je osredotočil predvsem na slovenski prispevek k protestantizmu (Trubar, pomen nacionalnega jezika ...). **(V. U.)**

Michael Mullett: Protireformacija in reformacija v zgodnji moderni Evropi

Zbirka Mala edicija ZPS, izdalo in založilo Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana 1995, mehka vezava, 20, 5 x 12, 5 cm, 80 strani.

Druga knjižica istega avtorja, ki je izšla v okviru Male zbirke Znanstvenega in publicističnega središča, je posvečena protireformaciji in katoliški prenovi v 16. stoletju. V njej je Mullett fenomen protireformacije, ki jo sicer jemljemo predvsem kot reakcijo na širjenje protestantizma ter povezujemo s tridentinskim koncilom, nastankom in razširitvijo jezuitov, cerkveno inkvizicijo in uveljavljanjem baročne miselnosti in kulture, postavil v širši časovni okvir. Njene začetke je poiskal v poznosrednjeveški Cerkvi in tedanjih družbenih spremembah ter se osredotočil na zgodovino reformatorskih pobud že znotraj rimske katoliške Cerkve; odvisnost katoliške prenove od nastanka in širjenja protestantizma v nemških deželah je manj poudarjena, kot je bralec sicer vajen iz zgodovinske literature. Knjižica sicer spregovori o izvorih protireformacije, protireformacijskem duhovništvu in novonastalih cerkvenih redovih (zlasti jezuitih), misijonarstvu, uspehih in neuspehih protireformacije, tekstovni prispevek pa (tako kot v drugih dveh novostih Male edicije ZPS) dopolnjujejo še navedbe literature na to temo. Predgovor je prispeval profesor na oddelku za sociologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, dr. Marko Kerševan. **(V. U.)**

Stephen J. Lee: Tridesetletna vojna

Zbirka Mala edicija ZPS, izdalo in založilo Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana 1995, mehka vezava, 20, 5 x 12, 5 cm, 90 strani.

Knjiga Stephena J. Leeja, profesorja zgodovine na Bromsgrove School v Veliki Britaniji, prinaša strnjen prikaz ene najpomembnejših vojn v zgodovini Evrope, tridesetletne vojne, ki je potekala med letoma 1618 in 1648 in ki je kot posledica bojev med katoliki in protestanti ter medsebojnih bojev evropskih sil za prevlado v srednji Evropi zajela številne narode. Tridesetletna vojna se je začela z uporom Čehov proti avstrijski nadvladi, ki pa je bil čez dve leti z bitko pri Beli gori zadušen. Leta 1619 se je vojna razširila na nemške dežele, zatem so se v vojno vmešale skandinavske države ter Anglija, Francija in Nizozemska, ki so se uprle grozečemu habsburškemu vplivu. Uspeh je bil nekaj časa na strani Avstrijcev, ki so prodrli do Baltika. Kot posledica teh razmer se je leta 1630 začela petletna švedska vojna. Tridesetletna vojna se je zaključila s francosko-švedsko fazo med letoma 1635 in 1648, ko se je končala z vestfalskim mirom, ki je pripeljal do verske strpnosti. Predgovor v knjižici je prispeval dr. Lev Kreft, dopolnjuje pa jo še slikovna dokumentacija: zemljevidi s prikazom glavnih faz vojne, ozemeljskih pridobitev, posledic uničevanja ipd. ter nekaj ilustracij. **(V. U.)**

Najbolje prodajana leposlovna dela v izbranih slovenskih knjigarnah (v preteklem mesecu)

Primerjava najnovejših informacij o najbolje prodajanih naslovih leposlovnih del v izbranih domačih knjigarnah s tistimi izpred meseca kaže na veliko povpraševanje po delih, ki so bila nagrajena na različnih nacionalnih in mednarodnih izborih. Na tokratno lestvico sta se tako uvrstila letošnja nedavna dobitnika kresnika Tone Perčič s svojim Izganjalcem hudiča (po njem niso posegli le v Mariboru, kjer so v preteklih tridesetih dnevih povpraševali le po prevodnem leposlovju) in dobitnik Rožančeve nagrade za esejistiko Drago Jančar z Egiptovskimi lonci mesa, poleg njiju pa še dobitnik letošnje nagrade Vilenica Josip Osti s Salomonovim pečatom. Pretekli mesec ni bil kos dvema deloma - Proustova Jetnica in Partljičev Pri Mariji snežni zvoni vztrajata na lestvici že od junija. Na lestvici so tudi starejši domači literarni prispevki, okusu obiskovalcev domačih knjigarn pa je tudi tokrat nepogrešljiva lažja, predvsem prevodna literatura, primerna hlajenju med poletno vročino. Med to izstopajo Umorčki Barbare G. Hill, ki so se uvstili na lestvici tako v Librisu kot Plečnikovi knjigarni.

Knjigarna Konzorcij, Slovenska 29, Ljubljana:
1. **Danil Harms:** Zakon linča, Cankarjeva založba 1995
2. **Jorge Luis Borges:** Druge raziskave, Literatura 1995
3. **Aleš Steger:** Sahovnice ur, Mladinska knjiga 1995
4. **Drago Jančar:** Egiptovski lonci mesa, Mihelač 1994
5. **Tone Perčič:** Izganjalec hudiča, Cankarjeva zaožba 1994

Plečnikova knjigarna, Šubičeva 1, Ljubljana
1. **Tone Perčič:** Izganjalec hudiča, Cankarjeva založba 1994
2. **Josip Osti:** Salomonov pečat, Mihelač 1994
3. **Marcel Proust:** Jetnica, DZS 1995
4. **Igor Karlovšek:** Klan, DZS 1995
5. **Mitja Klavora:** Zdrs, DZS 1995

Knjigarna Založbe Obzorja, Gosposka 24, Maribor:
1. **Eileen Goudge:** Vrt laži, Mladinska knjiga 1993
2. **James Welch:** Ukani vrano, Obzorja 1995
3. **Robert Fulghiem:** Gorela je, ko sem legel nanjo, Mladinska knjiga 1992
4. **Barbara M. Gill:** Umorčki, Mladinska knjiga 1995
5. **Betty Mahmoody:** Ne dam svojega otroka, Mladinska knjiga 1994

Knjigarna Libris, Prešernov trg 9, Koper:
1. **Tone Perčič:** Izganjalec hudiča, Cankarjeva založba 1994
2. **Drago Jančar:** Egiptovski lonci mesa, Mihelač 1994
3. **Richard Preston:** Izbruh, DZS 1995
4. **Tone Partljič:** Pri Mariji snežni zvoni, Obzorja 1994
5. **Barbara M. Gill:** Umorčki, Mladinska knjiga 1995

Pripravil Vojko Urbančič

VELIKA BRITANIJA

V nesreči avtobusa 8 mrtvih in 40 ranjenih

LONDON - V južnem Walesu je včeraj osem oseb izgubilo življenje, drugih 40 pa jih je bilo lažje in težje ranjenih, ko je neki avtobus s 50 potniki zaneslo s ceste in se je po trčenju v drevesa prevrnil. Gasilci so si morali pomagati z varilnimi aparati in hidravličnimi klesčami, da so lahko 25 ranjencev rešili iz skrotovičene pločevine. Na kraj nesreče je takoj prispelo 15 rešilcev, štiri težko ranjene pa so odpeljali s helikopterjem. Potniki so bili pacienti in osebje umobolnice sv. Davida iz Aberdara, ki so bili na izletu, do nesreče pa je prišlo pri vasi Raglan v gwentski grofiji.

Vzroki nesreče niso znani. Za sedaj le sumijo, da je šofer prehitro zavozil v ovinek in izgubil nadzorstvo nad vozilom. Preiskava pa bo morala poleg točnih vzrokov ugotoviti tudi, če bi raba varnostnih pasov za potnike v takih primerih zmanjšala število mrtvih in ranjenih.

PROSTITUCIJA

Mastni zaslužki ob protislovnih nemških zakonih

BERLIN - Po zaslugi protislovne zakonodaje je v Zvezni republiki Nemčiji prostitucija prava industrija, ki letno uresniči za 13 milijonov mark prometa, kot kako elektrogospodarstvo ali pomembna računalniška družba. Iz knjige »Ljubezen kot blago: gospodarski faktor prostitucije« nemškega novinarja Joachima Rieckerja izhaja, da se dnevno s tem poslom bavi 60 tisoč žensk.

V Nemčiji kazensko preganjajo samo izkoriščevalce prostitucije, ne pa prostitutk in njihovih klientov. Prostitutke morajo plačevati davke, a nimajo ne skrbstvenega in ne zdravstvenega varstva. Joachim Riecker je v svoji knjigi posredoval mnenja, pričevanja in padatke, ki jih je zbral po beznicah, na policiji, pri sodnikih in združenjih prostitutk. Pisec je pri tem odkril marsikatero zakonsko protislovje. Tako je nemško zvezno vrhovno sodišče z neko razsodbo v bistvu pozvalo lastnike seksklubov, naj zagrenijo življenje prostitutkam, ker bodo v nasprotnem primeru obtoženi, da izkoriščajo prostitucijo. Če bi bilo v teh klubih prijetno in diskretno življenje in bi se prostitutke dobro počutile, bi vztrajale v svojem poklicu in bi se za vedno odpovedale normalnemu življenju, so menili vrhovni sodniki, ko so pred leti obsodili nekega preveč človeškega lastnika nekega sekskluba.

Tudi avtomati za brezplačne kondome v takih lokalih, ki jih postavljajo od vlade financirane organizacije, so za policijo in sodnike lahko dokazno gradivo na procesih o izkoriščanju prostitucije.

V senci te protislovne zakonodaje zvodniki služijo milijonske zneske, ker le redkim prostitutkam uspe poklicna osamosvojitev. V zadnjem času je to še težje, ker večina prostitutk prihaja iz vzhodne Evrope in iz Azije.

FIRENCE / PO PONEDELJKOVEM SAMOMORU

Globoka užaloščenost ob Langerjevi smrti

Užival je splošen ugled - Zelo se je zavzemal za mir na območju bivše Jugoslavije

FIRENCE - Alexander Langer, eden najbolj znanih italijanskih predstavnikov v evropskem parlamentu, se je obesil. Po obdukciji so izvedenci izključili vsako drugo možnost. Neznani pa so razlogi, ki so Langerju, evropskemu parlamentarcu in naravovarstveniku z velikim osebnim ugledom, navdihnili tragično odločitev. Na osnovi obdukcije so tudi ugotovili, da se je Langer obesil med 20. in 21. uro v ponedeljek zvečer. Svojci so povedali, da je bil politik zadnje čase precej utrujen, prizadeli pa so ga nekateri politični neuspehi, predvsem glede Bosne. Preiskovalci so potrdili, da so v Langerjevem avtomobilu, s katerim se je pripeljal na gričevnato področje Pian

dei Giullari, našli nekaj poslovilnih sporočil. Langerjev svak Norberto Malcontenti je prepoznal pisavo, sporočila pa bi navajala k zaključku, da je šlo za premisljen korak.

Langerjeva smrt je globoko odjeknila v italijanskih in evropskih političnih krogih. Predsednik evropskega parlamenta Klaus Haensch je izjavil, da ga je vest globoko pretresla. Za predsednika Evropske ljudske stranke Wilfrieda Martensa je Langer zgled zagovornika evropske ideje, tajnik Radikalne stranke Olivier Dupuis pa je naglasil predvsem Langerejeva zavzemanja za rešitev položaja v Bosni. Langerjevemu spominu se je poklonil tudi župan Palerma Leoluca Orlando, medtem ko je predsednik zelenih Carlo Ripa di Meana rekel, da je bil Langer zadnje čase precej prizadet zaradi občutka nemoči nad dogajanjem. Alexandru Langerju bodo posvetili prvo drevo, ki ga bodo posadili na pogorelem območju v okolici Jeruzalema.

KOLUMBIJA

Za zapahi tudi tretji šef kartela mafije iz Calija

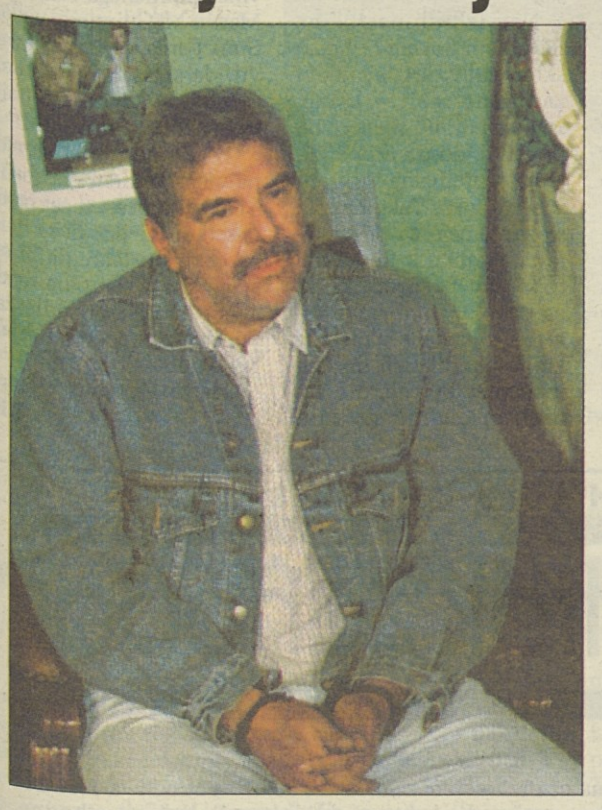

BOGOTA' - Kolumbijski policiji je uspelo aretirati Joseja Santacruza Londona (na sliki AP), ki je tretji človek narkokartela iz Calija. Do njegove aretacije je prišlo čisto po naključju. Jose Santacruz Londono, ki je znan pod psevdonimom »Student«, je bil s tremi drugimi osebami na večerji v restavraciji Carbon de Palo v rezidenčni četrti severnega dela kolumbijskega glavnega mesta. Bržkone bi v miru povečerjal, če ne bi bil pri sosednji mizi eden od telesnih stražarjev šefa policije generala Rosa Joseja Serrana. Ta ga je namreč prepoznal, saj so proti njemu izdali tiralico in nagrado 600 tisoč dolarjev in takoj telefoniral svojim kolegom, ki so restavracijo obkolili in nato brez težav aretirali 52-letnega »Študenta«.

Kolumbijska policija je vzhičena, saj so v zadnjih nekaj tednih aretirali kar štiri od sedmih voditeljev kokainskega kartela iz Calija, med njimi tudi glavnega šefa Gilberta Rodrigueza Orejuelo. Kolumbijski obrambni minister Fernando Botero, ki je eden od pobudnikov ofenzive proti kolumbijski kokainski mafiji, je čestital šefu policije Serranu in poudaril, da se iz dneva v dan boljšajo izgledi v končno zmago. Zadovoljne so tudi ameriške oblasti, ker kar 80 odstotkov kokaina iz Calija konča na ameriškem tržišču. Izvedenci pa so vseeno previdni, ker je skoraj gotovo, da bodo prej ali slej drugi zamenjali aretirane voditelje.

JAPONSKA / TRI MESECE PO ATENTATU S SARINOM

Panika in strah zaradi atentatov s ciankalijem v podzemni železnici

Naključje preprečilo tragedijo

TOKIO - Ob krikih »sarin, sarin« se je na tisoče potnikov v paničnem begu gnetlo ob izhodih postaje tokijske podzemske železnice Kajabačo v trgovskem središču Ginza. Alarm sta sprožili čistilki, ki sta v večerni konici, ko se ljudje vračajo z dela domov, v ženskem stranišču opazili neke vrste tempirani peklenski stroj.

Panični beg se je ponovil včeraj po polnoči na postaji Sinžuku, kjer so sumljivo napravo odkrili v moškem stranišču. Če se ne bi »peklenski igrački« zataknili, bi prišlo do pravega pokola, tako pa so v bolnišnice sprejeli le kakih deset oseb z blagimi znaki zastrupitve.

»Vrača se strah pred plinom,« je zapisal včerajšnji Asahi. In to le tri mesece po atentatu z bojnim strupom sarinom v tokijski podzemski železnici, v katerem je umrlo 12 oseb, 5.500 pa se jih je zastrupilo. Policija sumi, da sta tudi ta zadnja primera povezana z neobudistično sekto Aum Šinrikio (Vzvišena resnica), ki pa je sum najodločneje demantirala. Njen voditelj Šoko Asahara in drugih 50 vodilnih pristašev v zaporu čaka na proces, na katerem jih bodo skoraj gotovo obsodili na smrt. Na begu pa je še vedno 15 skrajno nevarnih pristašev sekte, ki imajo sarin, kalijev cianid in bojni plin VX. Novi atentati naj bi bili odgovor na predvčerajšnjo napoved, da bodo Asahari sodili 26. oktobra.

Včeraj dopoldne se je na izredni seji sestala japonska vlada, ki je skleni-

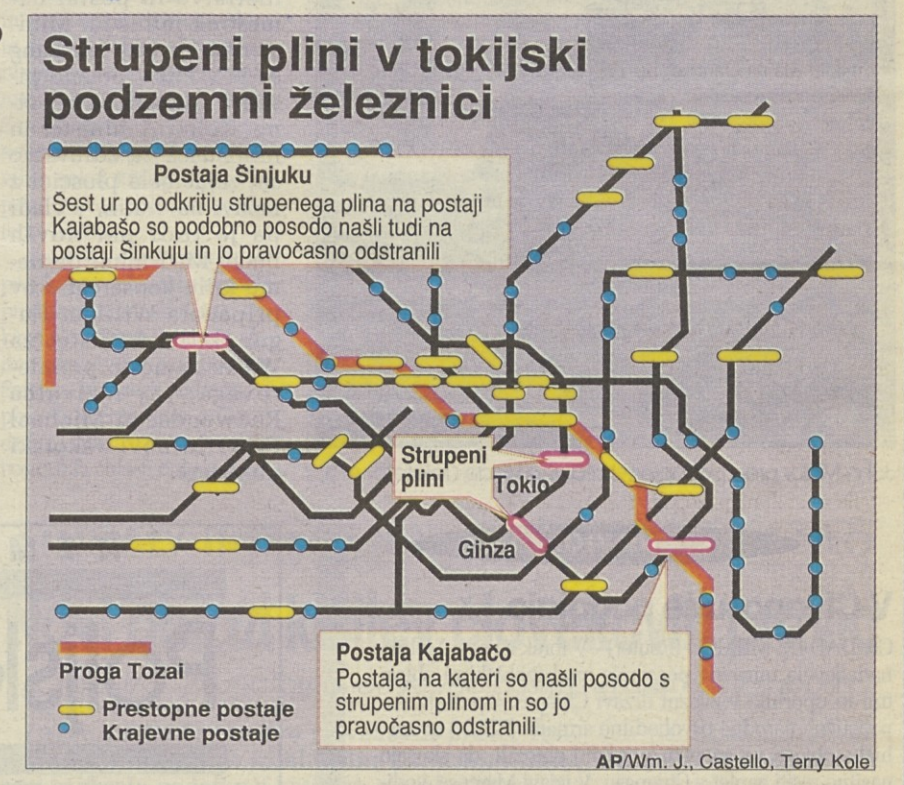

AP/Wm. J., Castello, Terry Kole

VELIKA BRITANIJA

Stari predsednik- nova vlada

Nagrade zvestim - Rifkind novi šef diplomacije

LONDON (Reuter, dpa) - Britanski premier John Major je že dan po prepričljivi zmagi na volitvah za predsednika stranke izvedel zamenjave v svojem kabinetu. Kot veleva tradicija, so si ministri včeraj podajali kljuko na Downing Streetu 10 in nato z obiska pri svojem delodajalcu prihajali z bolj ali manj veselimi obrazi.

Včeraj popoldne je predsednik vlade sporočil spremembe v ekipi. Michael Heseltine, dosedanji minister za trgovino, je postal podpredsednik vlade. Za Heseltinea so namigovali, da bi najverjetneje vložil svojo kandidaturo in poskusil srečo v drugem krogu strankarskih volitev, če bi Major izgubil v prvem krogu volitev. Dvainšestdesetletni Heseltine je med najbolj evropsko usmerjenimi člani vlade in se uvršča v sredinsko frakcijo stranke.

Michael Portillo, ki je prvak desnega krila torijcev in je doslej zasedal položaj ministra za delo, je postal obrambni minister. Skok na pomemben, toda politično kočljiv stolček v kabinetu ni nagrada za morebitno zvestobo premierju, kot pri Heseltineu, temveč je darilo, ki naj bi vsaj za nekaj časa pomirilo razboritega evroskeptika.

Nov je tudi britanski zunanji minister. Dosedanji vodja diplomacije Douglas Hurd je odstop napovedal, ko se je Major tvegano odločil za preverjanje podpore znotraj stranke. Zdaj bo zunanje ministrstvo vodil dosedanji obrambni minister Malcolm Rifkind. V zadnjem času se je predstavil kot politik, ki je skeptičen glede britanske vloge v Evropski uniji, zato napovedujejo, da se bo manj navduševal za tesnejše povezave z Brusljem kot njegov predhodnik. Rifkind sicer pripada pragmatični struji konservativcev in je dokazal sposobnost pravilnega ocenjevanja razmer. Čas bo kmalu pokazal, kako mu bo ta dar služil pri spremljanju potez na bosanskih bojiščih.

Major je prestavil še nekaj figur na vladni šahovnici. Dosedanji minister za kmetijstvo William Waldegrave se je preselil v finančno ministrstvo in postal namestnik ministra. Minister za Škotsko Ian Lang se je vselil v prazno pisarno ministra za trgovino. Kulturni minister in ministrica za zdravstvo sta zamenjala ploščici z nazivi na vratih, v vladi pa je tudi pet novih imen. Med njimi desnemu krilu konservativcev pripadata William Hague, ki bo minister za Wales namesto premierovega izzivalca Redwooda, in Michael Forsyth, novi »škotski minister«.

John Major pred poslopjem britanske vlade (Telefoto: AP)

SEVERNA IRSKA

Poulični nemiri, kakršne poznajo že četrt stoletja

Politiki menijo, da ti dogodki ne bodo ogrozili mirovnega procesa

BELFAST - V zgodnjih jutranjih urah je skupina irskih katolikov iz protesta, ker so Britanci izpustili iz zapora vojaka, ki je leta 1990 ubil neko mladoletnico, z molotovkami napadla pripadnike severnoirske policije in zažgali več avtomobilov.

Čeprav so katoliški politiki protestnike pozvali, naj se umaknejo, je več skupin razgrajalo po mestu in napadalo policijske postaje. Nemiri so že drugo noč zapored izbruhnili tudi v drugem največjem severnoirskem mestu Londonderry. To so bili najhujši izbruhi nasilja po desetih mesecih, ko je bil dosežen sporazum o prenehanju sovražnosti v pokrajini. Policija je na izgrednike v zahodnem delu mesta, ki so na policijske postaje odvrgli 60 steklenic z bencinom, streljala s plastičnimi izstrelki. Protestniki so uničili tudi razstavni avtomobilski salon, ki ga je zajel požar, tako da je v njem zgorelo dvajset avtomobilov. Razmere so se umirile proti jutru, vendar so na več ulicah še vedno ležala prevrnjena vozila. Na cesti proti Republiki Irski je eksplodirala strašilna bomba, zato je prišlo do zastojev v prometu. Do protestov je prišlo zaradi izpustitve 27-letnega Leeja Clegga, čeprav je bil zaradi uboja 17-letne Karen Reilly obsojen na dosmrtno zaporno kazen. Leta 1990 je skupina vojakov, v kateri je bil Clegg, streljala na ukradeno vozilo, ki se ni ustavilo pred cestno zaporo v severnem delu Belfasta.

Nov izbruh nasilja na Severnem Irskem bi lahko škodoval prizadevanjem za mirno rešitev krize, vendar politiki menijo, da premirje, doseženo po 25-letnem prelivanju krvi, ni v nevarnosti. Tako tisti, ki se zavzemajo za priključitev pokrajine k Republiki Irski, kot nasprotniki, ki zahtevajo, da ostane Severna Irska del britanskega kraljestva, bi radi dosegli izpustitev 900 zaprtih somišljenikov. Britanci niso pripravljeni izpustiti tistih, ki so bili zaprti v najbolj nemirnem obdobju. Vlada v Londonu tudi zahteva izročitev orožja še pred začetkom neposrednih pogajanj s predstavniki političnega krila Ire. Martin McGuinness, vodja Sinn Feina, je včeraj izjavil, da si morajo Britanci prizadevati za dosego trajnega miru v pokrajini.

»Zadnji dogodki kažejo na njen politični neuspeh. Mirovni proces, začet pred desetimi meseci, bi se moral razvijati tako, da bi si sprte strani zaupale med seboj preden bi sedle za pogajalsko mizo,« je dejal McGuinness.

Martin Cowley / Reuter, Telefoto: AP

NOVICI

V Chiapasu se pogajajo

CIUDAD DE MEXICO (Reuter) - V torek so se v Mehiki nadaljevala mirovna pogajanja med mehiškimi oblastmi in uporniki v zvezni državi Chiapas. Uporniki Zapatistične narodne osvobodilne armade (EZLN) so mehiške oblasti na začetku pogajanj obtožili, da skušajo nasilno rešiti zaplet v Chiapasu. V izjavi Marcosa, voditelja EZLN, je zapisano, da skuša mehiška vlada z vsemi sredstvi zmanjšati vpliv škofa Samuela Ruiza, ki posreduje med sprtima stranema. Marcos se pri svoji trditvi sklicuje na dejstvo, da je mehiška vlada izgnala tri tuje duhovnike, ki so delovali v Chiapasu in sodelovali s škofom Ruizom. To naj bi bilo po njegovih besedah del vladne strategije, katere namen je osamitev gverilcev. Zapatisti, ki so se uprli na začetku preteklega leta, zahtevajo boljše življenjske razmere za indijansko prebivalstvo in demokratične reforme v vsej državi. Mirovna pogajanja, ki so se po daljšem premoru nadaljevala aprila letos v kraju San Andres Larrainzar, doslej niso prinesla skoraj nobenih rezultatov.

Spopadi med tadžikistansko policijo in opozicijo

DUŠANBE (Reuter) - Štirje vladni policisti so izgubili življenje v spopadu z opozicijskimi borci v neki vasici pri prestolnici Dušanbeju, potem ko so ti skušali maščevati smrt osmih tovarišev, ki so življenje izgubili v soteski Komarov. Po besedah vladnih predstavnikov je v zadnjem spopadu sodelovalo več kot sto upornikov, ki so doslej že večkrat napadli osamljene sovražnikove enote. Vlada v Dušanbeju je s podporo Moskve zmagala v državljanski vojni leta 1992, vendar ji ni uspelo zmanjšati političnih in medklanskih napetosti. Te so dosegle vrhunec po izginotju voditelja province Garma Akobirja Odinajeva. Uporniki se po napadih umikajo v sosednji Afganistan.

NEMŠKI KANCLER KOHL V VARŠAVI

Poljska, najljubši otrok Zahoda

MARJAN SEDMAK

Ljubeznivosti v nemško-poljskih odnosih se stopnjujejo. Potem ko Nemci na pomlad na svoje praznovanje konca druge svetovne vojne niso povabili poljskega predsednika Walense - povabili so le državne poglavarje velesil, kar pa Poljska ni -, so poljsko zamero ublažili tako, da so aprila povabili pred nemški bundestag poljskega zunanjega ministra Bartoszewskega; Varšava vrača zdaj ljubeznivost na višji stopnji, kajti nemški kancler Kohl bo danes obisk na Poljskem začel z nastopom pred obema domoma poljskega parlamenta.

To stopnjevanje naj bi optično sporočalo, da so odnosi med sosedoma neproblematični. Ne gre toliko za ekspanzijo gospodarskega sodelovanja, saj je na svetu kar nekaj držav, ki lahko trdijo, da je Nemčija njihov prvi zunanjetrgovinski partner. Gre bolj za pozornost, ki jo je Nemčija v minulih dveh desetletjih posvečala Vzhodu, v tem okviru pa še posebej Poljski. Simbolični akt nove nemške vzhodne politike, ki naj bi dokazala, da Nemčija ni več ekspanzionistična sila, je prelomno klečanje zdaj že pokojnega socialnodemokratskega kanclerja Brandta pred varšavskim spomenikom žrtvam holokavsta leta 1971. Po padcu berlinskega zidu je imela Varšava v pripravah na nemško združitev dva pomembna centra za lobiranje in zato tudi dva pomembna zaščitnika: Pariz in Washington. Tako se je tudi zgodilo, da je bila poljska diplomacija navzoča na vseh tistih združitvenih konzultacijah, ki so zadevale njene interese, njen prvi interes pa so bila kajpada zagotovila o dokončnosti meje na Odri in Nisi. In potem ko sta Kohl in Genscher v združitvenih pogajanjih potrdila dokončnost meje (sporazum je bil podpisan že leta 1990), rešujeta prestolnici med seboj le še tako imenovana tekoča vprašanja. Leta 1991 sta Bonn in Varšava podpisala sporazum o sosedskem sodelovanju. Prav tako sta se državi že leta 1993 - po napornih pogajanih, to je treba priznati - dogovorili za ukrepe, s katerimi naj bi zaprli kanale, po katerih so iz Vzhodne Evrope čez Poljsko v Nemčijo prihajali ilegalni priseljenci in azilanti. Se največ dela imajo na obeh straneh meje zdaj s tihotapljenjem, z vdiranjem vzhodnega kriminala na nemško ozemlje, z veriženjem z ukradenimi avtomobili, s poljskimi delavci, ki že dolga leta prihajajo na črno v Nemčijo, ter z napadi nemških obritoglavcev na poljske obiskovalce.

Gostitelji pričakujejo, da se bodo skupaj s kanclerjem Kohlom tudi tokrat posvetili vprašanjem, ki so za Poljsko strateška. »Tudi tokrat« zato, ker so aktualna že od leta 1991 dalje: gre za vključitev Poljske v zahodne obrambne strukture ter za poljsko integracijo v Evropsko unijo. Bonn ta prizadevanja sicer srčno podpira, vendar pri tem nima povsem prostih rok: onkraj Poljske se Vzhod nadaljuje in tam je Rusija, katere strategi so drugo svetovno vojno končali s trdnim prepričanjem, da mora imeti dežela poslej na svojih mejah prijateljske države, in ne tekmece ali zaveznike tekmecev. Prav zaradi ruskih pomislekov je proces poljskega vključevanja v Nato zavrt. Varšava se tudi rada pritožuje, da je proces njenega integriranja v strukture EZ prepočasen; Bonn jo opozarja, da vključevanje v EZ terja tudi včasih zelo boleče prestrukturiranje gospodarskega in socialnega ustroj

a. Ne glede na zahodno previdnost in poljsko nestrpnost je Poljska v položaju, za katerega bi lahko rekli, da je v primerjavi z drugimi ostanki socialističnega tabora privilegiran: zaradi njenega občutljivega centralnega geostrateškega položaja ji velja posebna pozornost, izraz te posebne pozornosti pa je tudi tako imenovani weimarski trikotnik, redna srečanja zunanjih ministrov Nemčije, Francije in Poljske, posvečena prav razglabljanju o poljskih povezavah z Zahodom.

RUSIJA

Jelcinova rošada

MOSKVA (Reuter) - Ruski predsednik Boris Jelcin je včeraj začel zapolnjevati prazne stolčke v vladi, ki so ostali po čistki zaradi fijaska v Budjonovsku. Minister za narodnosti je postal Vjačeslav Mihajlov, ki je zamenjal Nikolaja Jegorova, enega najvišjih funkcionarjev, odgovornih za šestmesečno krvavo operacijo v Čečeniji. Mihajlov je bil pred tem prvi namestnik ministra, sedaj pa vodi delegacijo za pogajanja s Čečeni.

Vendar pa se Jelcin nekdanjemu policijskemu uradniku Jerinu ni povsem odrekel. Postavil ga je za namestnika šefa obveščevalne službe, čeprav razen lojalnosti predsedniku nima nobene druge kvalifikacije za novo službo. Odločitev je močno razburila reformiste v parlmanetu, ki so Jerina že dolgo obtoževali nesposobnosti in krivde za neverjeten porast zločina v državi. »Vse tuje obveščevalne službe sveta bodo zdaj lahko ponoči mirno spe,« se je porogal nekdanji premier Gajdar.

Jelcin še vedno ni imenoval novega podpredsednika vlade, ki bo zamenjal odstavljenega Jegorova. Prazno še naprej ostaja tudi Stepanišinovo mesto šefa varnostne službe. V represivnih resorjih je ostal na svojem položaju le obrambni minister Gračov, kljub temu, da je ostro kritiziral vlogo ruske vojske v Čečeniji. Včeraj je drugega Jelcinovega varovanca, premiera Černomirdina celo javno obtožil, da je v krizi talcev ravnal napačno. »Situacija v Čečeniji bi bila veliko bolj stabilna in veliko lažje bi bilo najti politično repitev krize, če bi vprašanje Basjaeva in njegove bande rešili že v Budjonovsku,« je izjavil za agencijo Interfaks.

BOSNA IN HERCEGOVINA

Srbska letala udarila pri Bihaću

Gali bo naredil vse, da bi sile ZN ostale v BiH

SARAJEVO (Reuter) - Letala bosanskih Srbov so včeraj znova kršila prepoved poletov v BiH. Po besedah tiskovnega predstavnika ZN se je incident zgodil v bihaški enklavi.

Cilj napada je bila elektrarna Brekovica. Nato letal ni zaznal na svojih radarskih napravah, tako da so napad potrdili samo očividci. Iz cazinske in bihaške bolnice poročajo, da je med žrtvami največ civilnih prebivalcev. Bosanski radio javlja, da so letalski napadi odgovor na uspešno vojaško akcijo, ki jo je pred kratkim izvedel peti korpus bosanske vojske. Vladna vojska je namreč potisnila Srbe od Bihaća in dobila pod nadzor pomembno cestno povezavo.

Generalni sekretar ZN Gali je včeraj izjavil, da bo naredil vse, da bi modre čelade ostale v BiH in izpeljale svojo mirovniško vlogo do konca. Nove enote za hitro posredovanje pa bodo imele nalogo podpreti in braniti Unprofor, ki je že v Bosni, in ne ščititi umika mirovnih enot iz BiH, je zatrdil Gali. Če bi sedaj umaknili Unprofor, bi se konflikt v Bosni le še zaostril. Gali meni, da bi ga bilo potem še težje rešiti po diplomatski poti. Francoski admiral Lanxade je včeraj napovedal, da bodo nove enote pripravljene za posredovanje že konec tedna. Njihova prva vloga bo odpreti pot v Sarajevo in omogočiti dostavo humanitarne pomoči izmučeni bosanski prestolnici. Vendar kot vse kaže, enot ne bodo uporabili pred 15 julijem.

Pobijanja je v Sarajevu v mesecu juniju spričo ofenzive bosanske vojske vse več. Po besedah tiskovnega predstavnika Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) je »številka zastrašujoča«. V juniju so Srbi samo v Sarajevu ubili 144 in ranili 690 ljudi s topovskim in ostrostrelskim obstreljevanjem. Za primerjavo je bilo maja ubitih 70 in ranjenih 245 Sarajevčanov. »Obstaja resna nevarnost, da postanejo te številke nekaj normalnega,« so poudarili na tiskovni konferenci WHO.

Bosanska vlada sporoča, da prvi korpus bosanske armade prodira proti muslimanski enklavi Goradže. Glavni cilj vladne ofenzive je osvoboditev Sarajeva in tistega področja, ki povezuje Sarajevo z Goradžem. Ofenziva bo po mnenju bosanskih oblasti dolgotrajna.

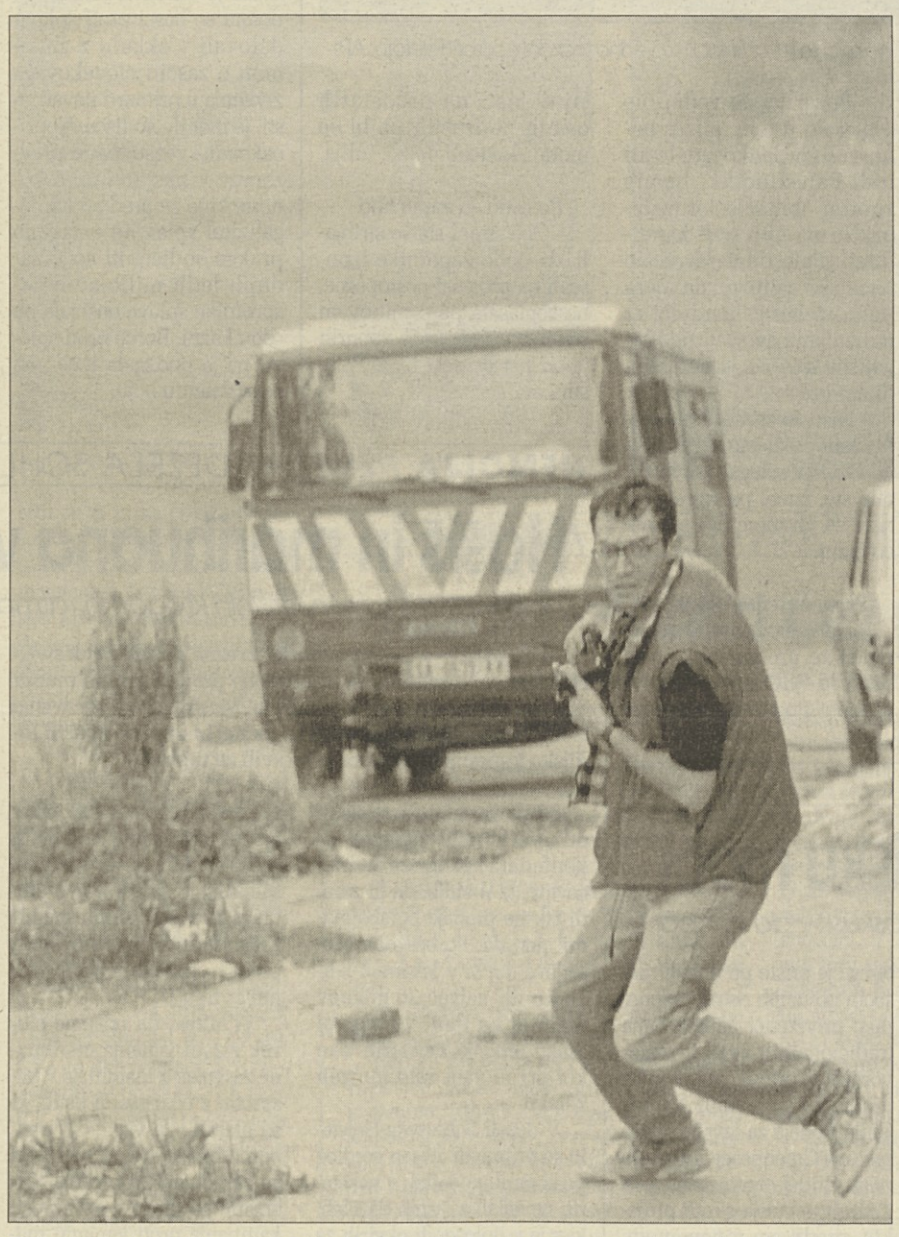

Odkar je vladna vojska začela ofenzivo, v Sarajevu nenehno odmevajo eksplozije (telefoto: AP)

NOVICE

Francoski intelektualci pozivajo Chiraca

PARIZ (dpa) - Skupina osmih francoskih intelektualcev je včeraj francoskega predsednika Chiraca javno pozvala, naj bosanskim Srbom postavi ultimat. Po njihovem mnenju bi morala Francija skupaj z evropskimi partnerji dejavneje reševati bosansko vprašanje. Francija mora Srbe prisiliti, da bodo začeli spoštovati resolucije ZN. Srbi naj bi nemudoma prenehali bombardirati Sarajevo, umaknili težko oborožitev vsaj 20 kilometrov iz mesta ter dovolili prost prehod v Sarajevo in druge obkoljene muslimanske enklave, je na tiskovni konferenci povedal predstavnik skupine, francoski pisatelj Bernard-Henri Levy. Skupina je hkrati opozorila OZN, da njene resolucije v Bosni množično kršijo, s tem pa ta organizacija in celotna mednarodna skupnost izgubljata legitimnost.

Evropski liberalci o Maastrichtu II

STOCKHOLM (dpa) - Stranka evropskih liberalcev, demokratov in reformatorjev (ELDR), v kateri so predstavniki iz vseh držav članic Evropske unije, je včeraj na 17. kongresu v Stockholmu začela razpravo o reformi EU, o kateri bodo govorili tudi na vladni konferenci EU leta 1996. ELDR je sporočila, da se bo zavzela za uvedbo sistema, ki bi bolj kot doslej upošteval večinske odločitve držav članic EU. Glavni govorniki na tridnevni konferenci bodo Britanec David Steel, predsednik Liberalne internacionale, Heide Schmidt, predsednica avstrijskega Liberalnega foruma, in Werner Hoyer, nemški državni sekretar, ki je v nemškem zunanjem ministrstvu zadolžen za evropska vprašanja. V petek bo ELDR izvolila novega predsednika. Belgijca Wiliyja de Clerqa bo po vsej verjetnosti nasledil nekdanji danski zunanji minister Uffe Ellemann-Jensen. Z 52 od 567 sedežev je ELDR četrta največja frakcija v Evropskem parlamentu.

Berlusconi se združuje z neogolisti

BRUSELJ (dpa) - Poslanci italijanske stranke Naprej Evropa in stranke Evropskih demokratov, katere člani so predvsem francoski neogolisti, so se združili v enotno frakcijo, ki bo odslej za socialisti in krščanskimi demokrati tretja največja v Evropskem parlamentu. Novico je včeraj potrdila neka predstavnica Evropskega parlamenta. Frakcija bo štela 56 članov - 29 poslancev iz tabora nekdanjega italijanskega premiera Berlusconija in 27 predstavnikov iz tabora francoskega predsednika Chiraca, ki mu pripadajo tudi nekateri poslanci iz Portugalske, Irske in Grčije.

Madžari imajo novega notranjega ministra

BUDIMPESTA (dpa) - Madžarski predsednik Arapad Göncz je včeraj Imreja Dunaija imenoval za novega ministra za industrijo in trgovino. Dunai bo vlogo ministra prevzel 16. julija. Njegovega predhodnika Laszla Pala je s položaja ministra za gospodarstvo in trgovino odpoklical predsednik madžarske vlade Gyula Horn. Laszlo Pal se je namreč javno zavzel proti načrtom koalicijske vlade, da pri privatizaciji energetskega sektorja dopusti tudi večinsko lastništvo tujih vlagatelejv. Nestrankarski Imre Dunai je bil doslej državni sekretar v ministrstvu za industrijo.

ČEČENIJA

V opustošeno deželo se vrača življenje

Ljudje imajo dovolj vojne, sanjam o neodvisnosti pa se niso odrekli

GROZNI - Osrednja tržnica v čečenski prestolnici, nekoč največja v Zakavkazju, počasi dobiva svojo nekdanjo podobo, čeprav stoji sredi ruševin. Odprti so že nekateri lokali, frizerski saloni in celo nekaj turističnih agencij. V Čečenijo, ki je morala priznati premoč ruske vojske, se počasi vrača življenje, čeprav ljudje še vedno sanjarijo o neodvisnosti. Celo Salambek Kadžijev, predsednik vlade, ki jo je imenovala Moskva, se tega dobro zaveda.

Na vprašanje, ali se bodo na predvidenem novembrskem referendumu izrekali tudi o ustavnih vprašanjih, med njimi o čečenski neodvisnosti, je Kadžijev odgovoril: »Ne vem, ali bo to vprašanje postavljeno, vendar je povsod navzoče.« Veliko Čečenov meni, da je uporni Džohar Dudajev v času svojega trileta predsednikovanja povzročil deželi veliko škodo. Kljub temu si vsi želijo samostojno Čečenijo. »Stvari bomo uredili, ko bodo odšli ruski vojaki,« je pogosto slišati med ljudmi v opusteli prestolnici. Šamil Basajev, razvpiti ugrabitelj iz Budjenovska, je v očeh večine Čečenov narodni heroj. Prav zaradi njega je bila Moskva prisiljena k mirovnim pogajanjem. Veliko ljudi ga primerja z imamom Šamilom, ki se je v prejšnjem stoletju bojeval z ruskimi silami, ki so skušale podjarmiti Čečenijo. »Čečenije ne damo, ne bomo dovolili, da bi bilo osramočeno naše ljudstvo,« je odločen Usman Imajev, eden od vodilnih čečenskih pogajalcev.

Čeprav so cene na tržnici nizke, veliko ljudi strada, pa tudi alkohol si redkokdo privošči. Nekateri ljudje so še vedno zbegani, ker ne morejo doumeti, da so izgubili vse svoje imetje. V vasi Samaški, ki so jo Rusi zasedli po hudih spopadih, se otroci igrajo s praznimi topniškimi naboji. Tako kot v Groznem se tudi v drugih manjših mestih in vaseh vse več ljudi zbira na ulicah. Presenetljivo je, da so oblečeni v čista oblačila, čeprav ni tekoče vode in elektrike. Nekatera pročelja hiš so popravili in celo prebarvali. Tudi na cestah je opaziti več vozil, čeprav so v zelo slabem stanju.

Na obrazih ljudi je včasih opaziti celo nasmeh, večina ne izraža sovraštva do ruskega naroda. Seveda pa iz njihovih oči zasijeta sovraštvo in strah, če se jim približajo pijani ruski vojaki, ki si lahko privoščijo meso z žara, hrano pa poplaknejo z vodko. Celo v poslopju, kjer ima sedež proruska čečenska vlada, je večina zaposlenih pijanih. Čeprav ruska vojska nadzoruje vse pomembne položaje, veliko vojakov na položajih zunaj mesta pripoveduje zgodbe o nenehnih napadih upornikov. Tudi v Groznem je ponoči še slišati streljanje; mirno ni bilo niti v dneh, ko so se tam mudili predstavniki Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, tako da so morali na svoje obrambne položaje tako ruski kot čečenski vojaki.

Anatolij Verbin / Reuter

165 ...

podpisov proti Borisu Jelcinu so včeraj zbrali komunistični poslanci, ki zahtevajo, da se duma že jutri izreče o zaupnici predsedniku. Po ruski ustavi lahko parlament predsednika odstavi le, če mu dokažejo izdajo domovine ali hujši zločin. Vodja komunistov Zjuganov Jelcinu očita odgovornost za tragedijo s talci v Budjonovsku in nezakonitost odločitve o vojaškem posegu v Čečeniji. Poleg tega trdi, da je v državnem udaru opozicije leta 1993 uničil temelje »sovjetske ljudske oblasti«.

Če bo predlog o odstavitvi podprlo več kot 226 poslancev, bo moralo ustavno sodišče preveriti pravilnost postopka in upravičenost očitkov ter nato podati svojo razsodbo.

(STA)

AMNESTY INTERNATIONAL / LETNO POROČILO

Novi obrazi kršitev človekovih pravic

Organizacija ugotavlja, da je več nasilja na ulici kot v zaporih

Organizacija za varstvo človekovih pravic Amnesty International je izdala letno poročilo, v katerem je zbrala podatke o kršitvah človekovih pravic v 151 državah. Po mnenju generalnega sekretarja Pierra Sanéja so se te kršitve pogosteje pojavljale na ulicah kot v zaporniških celicah. Le malo zlorab človekovih pravic je raziskanih, krivci pa le redkokdaj postavljeni pred sodišče.

Enote bosanskih Srbov so v Bosni in Hercegovini zagrešile na stotine načrtnih in samovoljnih pobojev. Poleg drugih kršitev je v Bosni prihajalo do bombardiranj, obstreljevanj civilnih objektov in nepojasnjenih izginotij. Število tovrstnih izginotij se je v svetu v primerjavi s prejšnjimi leti močno povečalo, samo v Kolumbiji naj bi izginilo 140 oseb. Združene države Amerike so ena redkih držav ameriške celine, ki še vedno pozna smrtno kazen. Lani so smrtno kazen izvršili v 33 državah, v 57 pa zaporniki čakajo na usmrtitev.

Po mnenju Amnesty International je bil najpretresljivejši primer kršitev človekovih pravic lanski genocid v Ruandi. V pokolih manjšinskih Tutsijev in večinskih Hutujev je umrlo več kot pol milijona ljudi, več kot milijon pa jih je v strahu za življenje zapustilo državo.

V Turčiji so aretirali na stotine ljudi, osumljenih podpiranja kurdskega separatizma, številne pa so pridržali na policijskih postajah kot politične zapornike. Oporečništvo je kaznivo v 78 državah, največ političnih zapornikov je na Kitajskem ter v več kot dvanajstih azijskih in pacifiških državah. Številne oborožene opozicijske skupine so najmanj v 36 državah zagrešile zlorabe človekovih pravic, kot so mučenje, zajemanje talcev ter načrtni in samovoljni poboji.

Omenjena organizacija je v uvodu letnega poročila navedla tudi primere, ko državna represija prizadene ženske, zato pred bližajočo se prvo konferenco Združenih narodov o ženskah v zadnjem desetletju opozarja, da vsem ženskam pripadajo vse človekove pravice.

Organizacija in njen generalni sekretar Pierre Sané svetu sporočata: »Želimo ustvariti ozračje, kjer ne bo več nekaznovanosti. Želimo, da bi bili storilci postavljeni pred sodišče. Želimo, da se žrtvam vrne človeško dostojanstvo.«

(P.R.)

BLIŽNJI VZHOD

Pet ovir na maratonu do avtonomije

JERUZALEM (Reuter) - Čeprav sta voditelj PLO Jaser Arafat in izraelski zunanji minister v torek zatrjevala, da bosta celovit sporazum o premestitvi židovskih enot na Zahodnem bregu skoraj zagotovo podpisala 25. julija v Washingtonu, mnogi dvomijo, da jima bo to zares uspelo. Takšna razmišljanja je včeraj spodbudil Peres, ki je že napovedal, da »ne bo tragedija, če bodo kakšen teden ali dva zamudili«.

Izrael in PLO bosta skušala v naglici doreči preostale podrobnosti sporazuma o umiku izraelskih čet in palestinskih volitvah, povezane z razširitvijo palestinske samouprave na Zahodni breg. Pogajalci so našteli naslednja nerešena vprašanja:

Umik izraelskih čet

- Pogajalec PLO Ahmed Korel, bolj znan pod imenom Abu Alaa, je povedal, da sta se Izrael in PLO sporazumela o dvodelnem umiku izraelskih vojakov z območij, kjer živijo Palestinci. Prvi del umika se bo začel štiri tedne po podpisu sporazuma, končan pa bo 22 do 25 dni pred palestinskimi volitvami. Drug del bo trajal od začetka delovanja palestinskega sveta do začetka leta 1997.

- Najprej se bodo izraelske vojaške enote postopoma umaknile iz sedmih večjih mest: Dženina, Kalkilije, Tulkarma, Nablusa, Ramalaha, Betlehema in Hebrona. V Ramalahu in Betlehemu, ki mejita na Jeruzalem, bodo Palestinci odgovarjali za javni red, skupne izraelsko-palestinske patrulje pa bodo nadzorovale poglavitne ceste, dokler se Izraelci ne bodo dogovorili o svojih obvoznicah. V središču Hebrona, kjer poleg sto tisoč palestinskih prebivalcev živi tudi 400 izraelskih naseljencev, se bodo dogovorili o posebnih varnostnih ukrepih.

- Sporna so še določila o zagotavljanju varnosti v naseljih. Izrael in PLO sta se že sporazumela o skupnih patruljah na glavnih prometnicah, ki povezujejo mesta in vasi. Izraelske enote bodo lahko v naselja vstopile le v primerih, ko bo šlo za neposredno zasledovanje gverilcev ali neposredno zaščito izraelskega prebivalstva. Ni pa še rešeno vprašanje usklajevanja med palestinsko policijo in izraelsko vojsko.

Palestinska policija

- Izrael je privolil v razmestitev 12 tisoč pripadnikov palestinske policije; sedem tisoč naj bi jih prišlo s palestinskih ozemelj, pet tisoč pa iz tujine. Pridružili se bodo 18 tisoč policistom, kolikor jih že deluje v Gazi in Jerihu.

Palestinske volitve

- PLO in izraelski predstavniki se morajo še dogovoriti o datumu volitev palestinskega sveta in njegovem predsedstvu.

- Pogajalci še vedno ne soglašajo o tem, ali se bodo volitev lahko udeležili tudi Palestinci, ki bivajo znotraj območja Jeruzalema, in na njih tudi kandidirali. Palestinci zavračajo izraelsko zahtevo, da mora imeti sleherni kandidat iz Jeruzalema svoje drugo bivališče kje drugje na Zahodnem bregu.

- Niso se zedinili o številu članov palestinskega sveta. PLO predlaga, naj bi jih bilo sto, Izrael pa vztraja pri tem, da jih mora biti polovico manj.

Prenos civilne oblasti

- Na Zahodnem bregu je Izrael že predal svoja pooblastila PLO na petih področjih. Pogajanja o prenosu oblasti na preostalih osmih področjih pa bi se morala končati do 25. julija.

Palestinski zaporniki

- Obe strani sta se strinjali, da bodo zapornike izpuščali na prostost postopoma, ne soglašata pa o njihovem številu. V izraelskih zaporih je od pet do šest tisoč Palestincev.

Obračuni med izraelsko vojsko in Palestinci so v Ramalahu še vedno vsakdanji prizor (Telefoto: AP)

FRANCIJA / PARIŠKO SODIŠČE

Zarodek je živo bitje

PARIZ (Reuter) - V Franciji je izbruhnil pravi pravno-politični spor, potem ko je pariško sodišče devet aktivistov za boj proti splavu oprostilo z obrazložitvijo, da je zarodek že živo bitje.

Če je zarodek živo bitje, potem so borci proti splavu delovali v skladu z zakonom o zaščiti človekovega življenja v primeru nevarnosti, je menilo sodišče. Nepričakovana razsodba je pravzaprav v nasprotju z zakonom, ki je že pred 20 leti legaliziral splav, in ustaljeno prakso sodišč, ki so v zadnjih letih militantne nasprotnike splava obsojala na ostre kazni. Borce proti splavu pa je podžgala k še bolj zagriženemu boju.

Na sporno razsodbo pariškega sodnika se je takoj odzval francoski pravosodni minister, ki je državnemu tožilcu ukazal, naj se pritoži na odločitev sodišča v Parizu. Obtoženi aktivisti so novembra lani blokirali vstop v eno od pariških bolnišnic, ki je opravljala splave.

Pariško sodišče je z včerajšnjo razsodbo razburilo tudi politične duhove v Franciji. Najprej so se oglasili opozicijski socialisti, ki so ostro nastopili proti oprostitvi. Marie-Noelle Lienemann, nekdanja ministrica v socialistični vladi, je razsodbo celo označila za korak nazaj v primerjavi s tem, kar je bilo na tem področju že doseženo.

NEMČIJA / ZVEZNA DEŽELA SCHLESWIG-HOLSTEIN

Hašiš in marihuana v lekarnah

Ostri protesti konservativnih krogov in farmacevtskega združenja

KIEL (AFP) - Pristojni nemške zvezne dežele Schleswig-Holstein se zavzemajo za legalizacijo prodaje lahkih mamil - hašiša in marihuane - v lekarnah. Ministrica za zdravstvo Heide Moser (SPD) je povedala, da naj bi uradno uvozili indijsko konopljo in jo sami pripravili za uporabo.

Izjava je naletela na ostre odzive konservativcev in konfederacije zveze farmacevtov, ki menijo, da bi zaradi takšne prodaje poraba mamil narasla. Po besedah Moserjeve naj bi v lekarnah lahko kupili največ 30 gramov mamila na dan, vendar bi vsako prodajo zabeležili tako kot pri prodaji zelo močnih zdravil.

V deželi Schleswig-Holstein so pripravili takšen predlog po zbranih podatkih v nekaterih nemških zveznih deželah, kjer je v določenih okvirih že legalizirana prodaja indijske konoplje. Schleswig-Holstein je glede lahkih mamil najbolj liberalno usmerjena nemška zvezna dežela, v kateri jemanje takšnih mamil v količini do 30 gramov ni več kaznivo. Ministrstvo za zdravstvo predlaga prodajo lahkih mamil zato, da bi radikalno ločili prodajo različno močnih mamil na trgu.

»Trditev, da postane človek zaradi jemanja marihuane zasvojen z mamili, je v nasprotju z izkušnjami tistih, ki so mamilo že vzeli,« je poudarila Moserjeva, ki meni, da so zaradi nasprotovanja takšnemu predlogu v nevarnosti kampanje proti jemanju mamil. Najbolj ostro so se na predlog o legalizaciji prodaje lahkih mamil odzvali v konservativni Bavarski. »Preprečili bomo takšno neodgovorno dejanje,« je dejala Barbara Stramm, bavarska ministrica za zdravstvo.

»Zaradi legalizacije lahkih mamil bi se povečalo število uživalcev mamil,« je dejal Klaus Stuerzbecher, predsednik konfederacije farmacevtskih združenj. Po lanskoletni odločitvi ustavnega sodišča jemanje mariuhane ni več kaznivo, vendar v odloku ni omenjena dovoljena količina mamila. Sodišče je zveznim deželam predlagalo spoštovanje zakona, vendar kompromis še ni dosežen. Na Bavarskem ocenjujejo, da je sprejemljiva uradna prodaja le en gram marihuane. Zvezno sodišče obenem poudarja, da je prodaja ali uvoz večje količine marihuane še vedno kaznivo dejanje, zaradi katerega je lahko izrečena tudi do petletna zaporna kazen.

ORGANIZACIJA GREENPEACE

Po zmagi nad Shellom znova na višku moči

Mirovniki so odločeni, da gredo tudi v boju proti obnovi jedrskih poskusov do konca

PARIZ - Deset let po tem, ko so francoski tajni agenti v Aucklandu na Novi Zelandiji poslali na dno prvega Mavričnega bojevnika, je organizacija Greenpeace znova na višku moči in vpliva - se posebej zaradi junijske zmage v aferi Brent Spar proti Shellu in britanski vladi. Enaindvajsetega junija je Greenpeace zabeležil spektakularen uspeh v spopadu z eno največjih naftnih družb na svetu, ki se je morala odreči načrtu, da bo potopila odsluženo naftno ploščad Brent Spar. Shell je moral popustiti spričo uspešno izvedenega bojkota, ki je naletel na široko podporo številnih evropskih držav.

Zdaj so pri organizaciji prepričani, da so sposobni speljati podoben projekt, ki bo tudi francoskega predsednika Jacquesa Chiraca prisilil, da bo za korak odstopil od odločitve o obnovitvi jedrskih poskusov v južnem Pacifiku, s katero je sprožil plaz ogorčenj po vsem svetu.

Organizacijo Greenpeace je leta 1971 v kanadskem Vancouvru ustanovilo 12 »razsvetljenih« posameznikov, ki so se postavili na čelo gibanja in na krovu majhnega plovila nasprotovali ameriškim jedrskim poskusom, ki so jih izvajali v Aljaškem zalivu v Amchitki. Takrat so uporabili nov, nenasilen način protesta, s katerim so pritegnili velikansko pozornost medijev. Leta 1972 je Greenpeace zaplula na južni Pacifik, da bi protestirala proti francoskim jedrskim poskusom. Petnajstega avgusta leta 1973 je ladjo Greenpeace III preiskalo poveljstvo francoske mornarice. Na to območje se je ladja še večkrat vrnila, zlasti ob koncu leta 1981 in v začetku leta 1982 z namenom, da predsednika Françoisa Mitterranda prisili k ustanovitvi neodvisne preiskovalne komisije, ki naj bi preučila ekološke posledice jedrskih poskusov v Polineziji. To je trajalo vse do 10. julija 1985, ko so potopili Mavričnega bojevnika, ki se je nameril proti otočju Mururoa.

Deset let pozneje je naplavljena lupina omenjene ladje pri novozelandskih otokih Cavalli postala ena najbolj obiskanih potopljenih ladij, saj jo obiskujejo potapljači iz vsega sveta. Potop Mavričnega bojevnika pa je v Franciji samo še poglobil krizo, ki je na začetku leta 1985 izbruhnila v gibanju, spričo notranjih razhajanj ter nesoglasij z mednarodnim delom Greenpeacea. Zaradi tega je postala organizacija znana po vsem svetu. Leta 1985 je imela milijon članov, tri leta za tem se je njihovo število povzpelo na tri milijone, leta 1990 pa se je približalo skoraj petim milijonom, dohodki pa so se bližali vsoti 180 milijonov dolarjev. Po letu 1991 je začelo članstvo upadati (na 4, 3 miiljona leta 1991 in na 3, 5 milijona leta 1993), kar je pomenilo tudi manjši prihodek, ki je leta 1994 zdrsnil na 136 milijonov dolarjev. Samo Greenpeace International, ki v Amsterdamu združuje zveze po vsem svetu, porabi za svoje delovanje 29 milijonov dolarjev.

Zmaga proti Shellu in obsežnost projekta proti obnovi francoskih jedrskih poskusov sta Greenpeacu znova prinesli velikansko število privržencev, strategijo organizacije pa osredotočili na politiko odpiranja. Ta premik, do katerega je prišlo po dolgih mesecih notranjih ostrih razprav med privrženci nadaljevanja tradicionalnih akcij in zagovorniki odprtosti, se je končal junija, ko so izvolili Nemca Thila Bodeja za izvršnega direktorja Greenpeace International. Odtlej organizacija zelo skrbno usmerja svoje projekte, predvsem z namenom, da ne bi po nepotrebnem razsipala moči in sredstev. Odločili so se za devet usmerjenih projektov: klimatskega, jedrskega, klorovega, ozonskega, razorožitvenega, za gozdove, proti trgovini s strupenimi snovmi, morskega, ekološkega in antarktičnega. Thilo Bode namerava še naprej voditi politiko odprtosti, zlasti v odnosu do industrijskega sveta, pri tem pa se ne namerava odreči neposrednim protestnim akcijam.

Yves Leers/ AFP

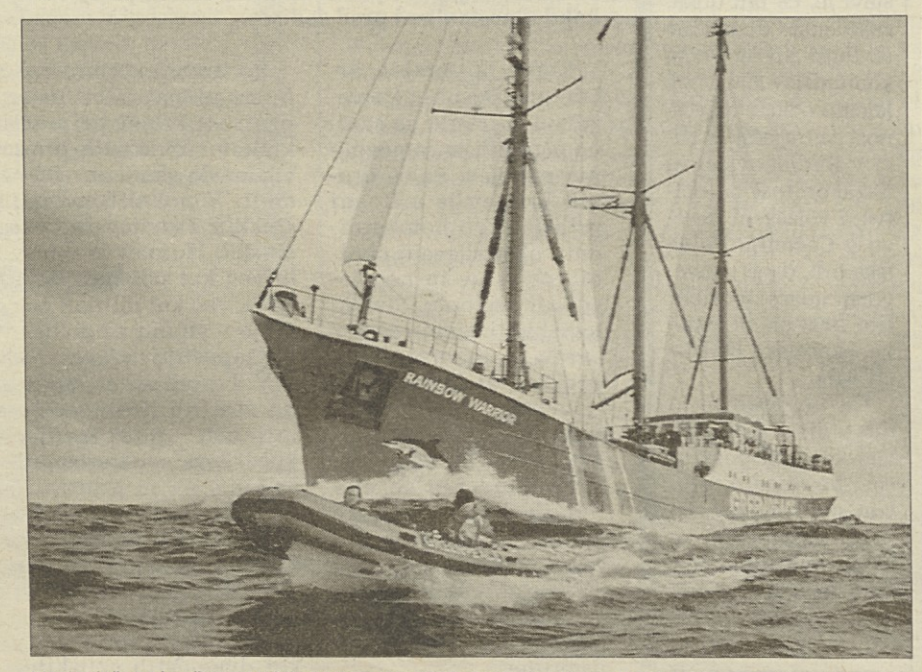

Naslednik potopljenega Mavričnega bojevnika že pluje proti atolu Muroroa (Telefoto: AP)

NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV

Novi predsednik bo Nanti Olip

Učitelj verouka je v drugem krogu volitev prepričljivo zmagal

CELOVEC - Odločitev o novem predsedniku Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) je padla: prenovljeno nadstrankarsko narodnostno organizacijo bo v naslednjih štirih letih vodil 39-letni učitelj verouka Nanti Olip. Na prvih neposrednih volitvah NSKS je v drugem, odločilnem krogu zbral 2730 glasov (62, 4 odstotka), za drugega predsedniskega kandidata, dosedanjega podpredsednika NSKS Pavleta Apovnika, pa je glasovalo le 1645 volilcev oziroma 37, 6 odstotka.

Zmaga Olipa, ki je že v prvem krogu dobil največ glasov od petih kandidatov, ni presenetila, presenetilo pa je število glasov, ki jih je dobil. Olipu, ki je tudi podžupan na slovenski listi v skoraj še povsem slovenski občini Sele pod Karavankami, je uspelo podvojiti število glasov iz prvega kroga, za prvotnega favorita Apovnika, ki je imel močno podporo »starega« vodstva NSKS s predsednikom Grilcem na čelu, pa je glasovalo le približno štiristo volilcev več kot v prvem krogu. K Olipovi zmagi je - vsaj deloma - prispevala tudi Cerkev, ki je prek svojega glasila Nedelja močno sooblikovala mnenje volilcev. Nanti Olip je na prvi tiskovni konferenci poudaril, da si je NSKS s temi volitvami pridobil legitimnost, kar naj bi upoštevali partnerji znotraj manjšine, koroški politiki, zvezna vlada na Dunaju in tudi Slovenija. Od slednje pričakuje »državniški odnos« do slovenske manjšine, zato je predlagal ustanovitev organa pri predsedniku republike, v katerem naj bi vse slovenske parlamentarne stranke sooblikovale politiko do zamejcev. O političnem razvoju znotraj slovenske skupnosti je Olip izjavil, da je njegov cilj uskladitev različnih stališč in delovanja, končno pa tudi skupna organizacija in s tem skupno zastopstvo manjšine v zakonodajnih telesih. Sprva naj bi iskal dialog znotraj manjšine zlasti z drugo osrednjo politično organizacijo - Zvezo slovenskih organizacij na Koroškem, sicer pa naj bi NSKS sodelovala z vsemi strankami koroških Slovencev, ne glede na politično usmeritev. Svojo funkcijo bo Olip uradno prevzel 21. julija na prvem zasedanju zbora narodnih predstavnikov NSKS. Takrat bo izvoljen tudi novi desetčlanski prezidij, ki ga bo zboru predlagal predsednik.

Nanti Olip, novi vodja NSKS

Ivan Lukan

WIMBLEDON / V POLFINALU ČETVERICA NAJBOLJŠIH

Največ, kar si ljubitelj lahko želi

Becker mukoma, ostali brez težav

LONDON - Presenečenj na wimbledonskem turnirju nikoli ne manjka, toda od četrtfinala dalje se vse vrne v okvir normalnosti in ljubiteljem teniške igre se obeta resnično zanimiv konec tedna. V polfinale moškega dela turnirja so se namreč uvrstili trije bivši zmagovalci Wimbledona in eden, ki se je temu cilju že zelo približal. Štirje igralci, ki vsaj na hitrih podlagah, kot jo ponuja trava, predstavljajo smetano svetovnega tenisa.

Najboljši vtis je zapustil Andre Agassi, ki je svojega nasprotnika Jacca Eltingha zmlel še bolj jasno, kot kaže izid. Nizozemec dejansko nikoli ni imel možnosti, da bi resneje ogrozil »flipperja« iz Las Vegasa, ki je očitno odlično pripravljen:»Da lahko zmagaš proti najboljšim igralcem, moraš igrati svoj najboljši tenis in imeti srečo.« Agassiju tačas ti dve lastnosti ne manjkata, torej...

Pete Sampras ni blestel. Najprijetnejše presenečenje turnirja, Japonec Matsuoka, je na tie-break osvojil prvi set in nato nadebudno igral še v drugem, ko je pri rezultatu 3:3 imel na voljo tri zaporedne break-žogice. Toda Američan grškega porekla se je predramil iz sna, nanizal kar petnajst zaporednih točk in obrnil potek srečanja v svojo korist. Matsuoka, št. 108 na računalniški lestvici, je uvidel, da presenečenje ni več možnosti in precej popustil.

Presentljivo zrelo (toda ali mu bo uspelo tudi proti Samprasu?) je zaigral Goran Ivanišević. Odlično mu je šel od rok servis (33 asov, kar precej tudi z drugo žogo), še zlasti spodbudno pa je dejstvo, da je »bombe« sprožil v najtežjih trenutkih. Doslej je »Zec« zabil 137 asov v štirih srečanjih, 19 več kot lani, a manj kot leta 1992, ko je v celem turnirju dosegel 206 asov. Prvi set je Hrvat osvojil z »breakom« v 12. igri. V drugem setu pa se je ista priložnost nasmihala Kafelnikovu, ki pa je zakrivil nekaj naivnih napak in moral igrati tie-break. V njem je spet imel set-žogo in servis, toda spet zgrešil enostaven volej, pustil odprto pot Ivaniševiću, ki se mu v tretjem setu ni bilo treba posebno spotiti.

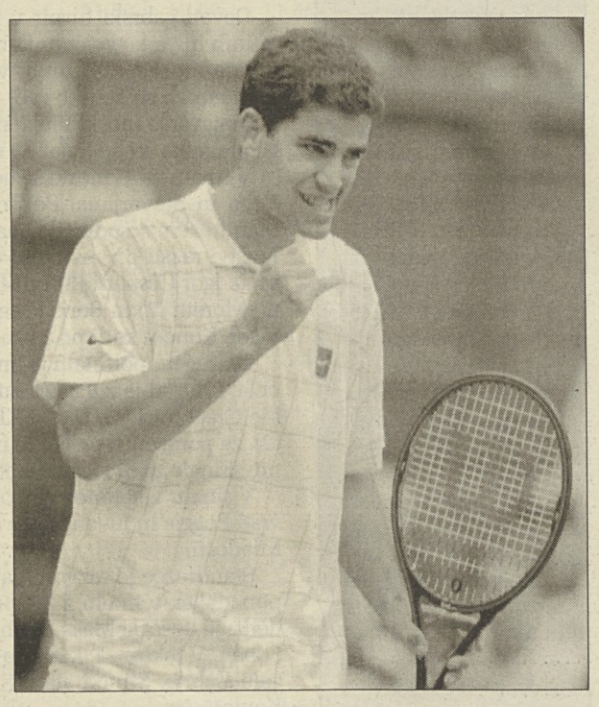

Kljub zmagi Sampras ni blestel (AP)

Neskončno dolg (kar 4 ure 10 minut) je bil dvoboj med Beckerjem in Piolineom. Po napovedih se tak razplet še zdaleč ni obetal, saj je Becker nasprotnika v prvih dveh setih povozil. Nato mu je koncentracija padla, naposled pa je vendarle slavil po petih setih igre.

Izidi: Agassi (ZDA) - Eltingh (Niz) 6:2, 6:3, 6:4, Becker (Nem) - Pioline (Fra) 6:3, 6:1, 6:7 (6), 6:7 (10), 9:7 Ivanišević (Hrv) - Kafelnikov (Rus) 7:5, 7:6 (11), 6:3, Sampras (ZDA) - Matsuoka (Jap) 6:7 (4), 6:3, 6:4, 6:2. **Polfinala para:** Agassi - Becker in Ivanišević - Sampras. **Današnja ženska polfinala:** Graf - Novotna, Martinez - Sanchez.

ATLETIKA / MITING V LAUSANNI

Diagana izboljšal evropski rekord na 400 m ovire

Brigita Bukovec se je popravila še za eno sekundo

LAUSANNE - Sinočnji miting v Lausanni ni razočaral privržencev atletike. Temnopolti Francoz Diagana je dosegel evropski rekord v teku na 400 m z ovirami, Kubanec Pedroso pa je v daljini dosegel skok 8, 56 m.

Največ zanimanja je vladalo za nastop Micheala Johnsona na 200 metrov, saj je napovedoval naskok na 16 let star rekord Pietra Mennee. Tekel je izvrstno (19; 96), a rekorda le ni porušil.

Slovenska atletinja Brigita Bukovec je potrdila, da na bližnjem SP v Göteborgu resno lahko računa na medaljo. V teku na 100 m z ovirami je sicer z najboljšim letošnjim rezultatom 12, 41 zmagala Kazakinja Šišigina, a Slovenka je s časom 12, 71 za stotinko sekunde izboljšala svoj državni rekord.

Veteranka Marlene Ottey doživlja drugo mladost, v teku na 200 m pa je s časom 22, 07 postavila letošnji najboljši rezultat.

Zmagovalci, moški, 100 m: Marsh (Zda) 9, 96; 800 m: Kibitok (Ken) 1:46, 09; 110 m ovire: Kingdom (Vbr) 13, 11; 400 m: Hall (Zda) 44, 34; 1.500 m: Niyongabo (Bur) 3:32, 38; kladivo: Kiss (Madž) 79 m; 200 m: Johnson (Zda) 19, 96; daljina: Pedroso (Kub) 8, 56; 400 m ovire: Diagana (Fra) 47, 38;

Ženske, 100 m: Ottey (Jam) 10, 92; 100 m z ovirami: 1. Šišigina (Kaz); 2. Bukovec (Slo) 12, 76; 200 m: Ottey (Jam) 22, 07; 3.000 m 8:42, 01; višina: Babakova 2,02 m; disk: Bergman (Nor) 66,58.

ODBOJKA / SVETOVNA LIGA V BRAZILIJI

»Azzurri« zlahka čez prvo oviro

Proti J. Koreji, poleg Gianija, odlična Sartoretti in Bovolenta

Italija - Južna Koreja 3:1 (15:4, 12:15, 15:7, 15:9)

ITALIJA: Rosalba 4+10, Gravina 5+9, Papi 9+12, Sartoretti 9+13, Giani 13+29, Bovolenta 8+19, Meoni 1+2, Pippi, Bellini 0+1, Giretto 1+1, Pasinato in Giazzoli nista igrala.

JUŽNA KOREJA: Shin 2+3, Ha 0+11, Yoon 8+9, Kim se Jin 6+24, Park 4+18, Kim Sang Woo 0+2, Ha 0+12, Kang, Im 2+2, Koo 2+12, Jin 0+1, Kim Sung Chae 0+3.

SODNIKA: Ira (Tur) in Shimoyama (Jap). GLEDALCEV: 3.000

BELO HORIZONTE - Italijani so uspešno pirčeli svojo pot na »final six« svetovne odbojkarske lige. V uvodnem srečanju so namreč prepričljivo premagali Južno Korejo, ki je sicer po napovedih najšibkejša udeleženka finalne faze. Kljub porazu v drugem setu je Italija, ki v Braziliji nastopa s pomlajeno vrsto, igrala dobro. »Azzurri« so v prvem setu povsem nadigrali Azijce, v drugem setu pa je prišla na dan neizkušenost, kar je Južna Korej spretno izkoristila in osvojila drugi niz. Trener Velasco se je med odmorom zelo razjezil, karanje igralcev pa je očitno zaleglo, saj so odtlej spet zaigrali zbrano. Sartoretti je zamenjal Rosalbo in vnesel v moštvo nekaj več agresivnosti. V zadnjih dveh setih je zalblestel tudi njegov klubski tovariš v moštvu Ravenne Bovolenta, daleč najboljši mož na igrišču pa je vsekakor bil Andrea Giani, ki je po dolgem času v izvrstni formi.

Italijani so se danesponoči že pomerili s Kubo, ki je v svojem prvem nastopu popolnoma nadigrala Rusijo

Ostala izida 1. dne: Bolgarija - Brazilija 0:3 (8:15, 8:15, 13:15), Kuba - Rusija 3:0 (15:9, 15:8, 15:5).

Spored 2. dne: Italija - Kuba, Brazilija - Rusija, Bolgarija - J. Koreja.

KOLESARSTVO / DRAMATIČEN RAZPLET 4. ETAPE DIRKE PO FRANCIJI

Zmagal Cipollini, Jalabert padel, Gotti v rumeni majici

LE HAVRE - Četrta etapa letošnje kolesarske dirke po Franciji, v kateri se vse do zadnjih dveh kilometrov ni zgodilo nič posebej zanimivega, se je po padcu večje skupine kolesarjev na ostrem levem zavoju spremenila v dramatičen, a vnaprej izgubljen boj Jalaberta za rumeno majico.

Kakšna dva kilometra pred ciljem 162 kilometrov dolge etape od Alençona do Le Havrea je v ostrem zavoju Belgijec Sammie Moreels, ki je vodil glavnino, nanadoma izgubil ravnotežje in trčil v ograjo. Kolesarji za njim so se mu po svojih močeh skušali izogniti, manjša skupina tekmovalcev, med njimi tudi nosilec rumene majice Francoz Laurent Jalabert, pa se je pri padcu zapletla in izgubila precej časa. Sotekmovalci v Jalabertovi ekipi v zmedi očitno niso opazili, da je med žrtvami nesreče tudi rumena majica in Jalabert je šele po kakšnih 40 sekundah lahko nadaljeval z vožnjo proti cilju.

V finišu tistih, ki so se uspešno izvlekli iz nevarnega ovinka, je imel največ moči Italijan Mario Cipollini, ki si je tako že drugič na letošnjem Touru privozil etapno zmago, drugo mesto je zasedel Nemec Erik Zabel, tretji pa je bil Francoz Frederic Moncassin. Na cilju je bilo tako kar nekaj preoblačenja majic. Rumeno majico je oblekel povsem neznani 26-letni Ivan Gotti, ki je s srečnim spletom naključij, od nevihte na prologu, izjemne vožnje Gewiss Ballana na ekipnem kronometru in zdaj še nesreče Jalaberta, prišel do uspeha, ki se ga verjetno v svoji karieri sploh ni nadejal. Cipollini je po točkah prehitel Uzbeka Abdudžaparova in oblekel zeleno majico, »gorski kralj« François Simon pa kakšnih 40 kilometrov pred ciljem ni več zmogel tempa in je zaostal.

Nesrečni Jalabert je po koncu etape dejal le: »No, tako je to s kolesarstvom.« Zanimivo pa je, da mu je tudi tokrat v njegovi nesreči »stal ob strani« Wilfried Nelissen, ki je bil prav tako udeležen v lanskoletnem Jalabertovem trčenju s policistom. Poleg Nelissena, Jalaberta in Abdudžaparova, ki so izgubili predvsem nekaj dragocenega časa, jo je najslabše odnesel Italijan Fabio Baldato, ki se je v cilj pripeljal šele po zdravniški pomoči.

Danes je na sporedu peta, najdaljša etapa na letošnjem Touru od Fécampa do Dunkerquea, dolga 261 kilometrov.

Rezultati 4. etape (162 km): 1. Cipollini (Ita - Mercatone Uno) 3:40.23, 2. Zabel (Nem - Telekom-ZG, 3. Moncassin (Fra - Novell), 4. Laurent (Fra - Castorama), 5. Andreu (ZDA - Motorola), 6. Svorada (Slk - Lampre), 7. Bortolami (Ita - Mapei GB), 8. Čmil (Rus - Lotto), 9. Riis (Dan - Gewiss Ballan), 10. Blijlevens (Niz - TVM), 11. Indurain (Spa - Banesto), 12. Hamburger (Dan - TVM), 13. Rominger (Švi - Mapei GB), 14. Boscardin (Ita - Festina), 15. Sciandri (V. B. - MG Technogym), 16. Zaina (Ita - Carrera), 17. Armstrong (ZDA - Motorola), 18. Edo (Spa - Kelme), 19. Dufaux (Švi - Festina), 20. Virenque (Fra - Festina) vsi v času zmagovalca.

Skupni vrstni red: 1: Gotti (Ita - Gewiss Ballan) 16:19.06, 2. Riis (Dan - Gewiss Ballan) +0.01, 3. Mauri (Spa - ONCE) +0.17, 4. Zülle (Švi - ONCE) +0.18, 5. Bruyneel (Bel - ONCE) +0.24, 6. Berzin (Rus - Gewiss Ballan) +0.27, 7. Frattini (Ita - Gewiss Ballan) +0.30, 8. Jalabert (Fra - ONCE) +0.40, 9. Cenghialta (Ita - Gewiss Ballan) +0.43, 10. Indurain (Spa - Banesto) +0.50, 11. Aparicio (Spa - Banesto) +0.51, 12. Rojas (Spa - ONCE) +0.53, 13. Colombo (Ita - Gewiss Ballan) +0.54, 14. Breukink (Niz - ONCE) +1.18, 15. Gonzales (Spa - Mapei GB) +1.16, 16. Rominger (Švi - Mapei GB) +1.19, 17. Bontempi (Ita - Gewiss Ballan) +1.28, 18. Mauleon (Spa - Mapei GB) +1.30, 19. Escartin (Spa - Mapei GB) +1.31, 20. Uriarte (Spa - Banesto) +1.33. (JuM)

Ivan Gotti

NOVICE

Rim bo kandidiral

RIM - Predsednik vlade Lamberto Dini je napovedal, da bodo na predsedstvu vlade ustanovili posebno komisijo, ki bo preučila pogoje za morebitno kandidaturo Rima za organizacijo olimpijskih iger leta 2004. Za to leto so svojo kandidaturo že napovedali južnoafriški Cape Town, Rio de Janeiro, Peking in Sevilla.

Roberto Baggio v Milanu

MILAN - Roberto Baggio je praktično že Milanov. Po povratku iz Argentine se je igralec, ne bodi len, takoj podal v Milan, kjer sta se srečala tudi glavni direktor Milana Ariedo Braida in športni direktor Juventusa Luciano Moggi. Na katerih valovnih dolžinah je med njima stekel pogovor se ne ve, zato tem bolj drži, da je Baggio že začel z zdravniškimi pregledi. Zdaj seveda vsi nestrpno čakajo, kaj bodo možje v belih haljah povedali o njegovem kolenu.

Paul Ince buri duhove

MANCHESTER - Navijači Manchester Uniteda in angleški tisk obsojajo trenerja »Red Devilsev« Alexa Fergusona, ker je prodal veznega igralca Paula Incea. Klub nima finančnih težav in torej kapetana moštva ni bilo treba prodati. Po polemikah je tudi Ferguson odbil svojo plat zvona: »Ince je na vsak način hotel zapustiti Anglijo in pika.« To naj bi po mnenju navijačev ne držalo, ker je Ince dolgo časil voditelje Interja z zahtevami po lepšem stanovanju in je celo zagrozil, da bo zavrnil pogodbo. Tak ples zaradi igralca ekipe, ki jo je v pokalu prvakov dvakrat izločil turški Galatasaray... nerazumljivo.

Brazilca se vračata k Benfici

LIZBONA - Valdo in Ricardo Gomes, ki sta zadnje štiri sezone igrala pri Paris St. Germainu, bosta v naslednji sezoni spet oblekla dres lizbonske Benfice, kjer sta igrala pred odhodom v Francijo. Tudi sicer se je Benfica precej okrepila, pri »orlih« pa načrtujejo tudi nakup napadalca brazilske ekipe Portuguesa Paulinha McLarena. Igralec je dobil vzdevek po zaslugi svoje hitrosti, ki naj bi bila »premosorazmerna« bolidu Formule 1.

Simone še pri Milanu

MILAN - Milan je svojemu nogometašu Marcu Simoneju pogodbo, ki bi sicer zapadla ob koncu naslednje sezone, podaljšal do leta 2000. Kako bodo skupaj igrali Savičević, Baggio, Weah in sam Simone ni napisano.

Tudi sicer premikov na kupoprodajni borzi ne manjka. Povratnik v A ligo Piacenza si je zagotovila Angela Carbonija, ki je last Milana, a je letos igral pri Fiorentini. Sunday Oliseh se je od izpadle Reggiane preselil v Nemčijo h Kölnu.

Žreb parov italijanskega pokala

MILAN - Včeraj so izžrebali pare prvega kola italijanskega pokala, v katerem bodo letos tako v prvem kot drugem kolu igrali le eno srečanje. Prvo kolo je 30. avgusta: Avellino - F. Andria (zmagovalec proti Juventusu), Varese - Cremonese (Atalanta), Pistoiese - Perugia (Sampdoria), Lucchese - Ancona (Cagliari), Trapani - Reggiana (Bari), Bologna - Verona (Roma), Forlì - Foggia (Piacenza), Como - Pescara (Milan), Reggina - Chievo (Lazio), Gualdo - Genoa (Udinese), Cosenza - Venezia (Inter), Fiorenzuola - Brescia (Torino), Ascoli - Salernitana (Fiorentina), Lecce - Cesena (Napoli), Monza - Padova (Vicenza), Acireale - Palermo (Parma).

Povratek Magica k Lakersom?

HONOLULU - Magic Johnson, ki je na oddihu na Havajih, je v intervjuju za »The Honolulu Advertiser« izjavil, da bi se rad vrnil na igrišče, seveda k svoji bivši ekipi. »Lakersi so me vprašali, če bi spet rad igral. Toda moram še razmisliti, saj je igranje v NBA resna stvar, ki zahteva veliko naporov.« Jerry West, glavni direktor Lakersov, pa je povedal, da so možnosti, da se bo Magic vrnil k rumeno-vijoličasti »zelo konkretne«.

Mednarodna atletska zveza se podreja Michaelu Johnsonu

LAUSANNE - Ameriški atlet Michael Johnson, svetovni prvak na 200 metrov leta 1991 in na 400 metrov leta 1993, bo na Olimpijskih Igrah v Atlanti lahko startal na zmago v obeh svojih disciplinah. IAAF je namreč prav zaradi njega spremenila urnik tekmovanja, ki je sicer predvideval le pičle tri ure razdobja med polfinalim tekom na 200 metrov in finalom 400 metrov. »Johnson nas je obvestil o svoji želji, da nastopi v obeh disciplinah. Napravili smo vse, kar je mogoče, saj so atletiki potrebni zvezdniki«, je dejal Istvan Gyulai, glavni tajnik IAAF. Johnson na Olimpijadi ni še nastopil, saj se v Seul sploh ni uvrstil, v Barceloni pa je bil bolan.

Bartova kot Bubka

PRAGA - Čehinja Daniela Bartova je že petič v dveh mesecih izboljšala svetovni rekord v skoku s palico. V Pragi je lestvico premagala na višini 4, 15 metrov. Na SP, ki bo čez en mesec, se torej obeta lep dvoboj s Kitajko Sun Caiyun, ki ima dvoranski rekord z isto znamko.

NOVICE

Simon Assi, Janina Cotič in Silvia Quintana častno branili barve FJK v Bellunu

Na državni fazi Mladinskih iger v lokostrelstvu v Bellunu so kot člani reprezentance FJK nastopili tudi tirje mladi člani Našega prapora. To so Simon Assi, Janina Cotič in Silvia Quintana. Simon Assi je v konkurenci 18 srednješolcev iz vse Italije zasedel zelo dobro končno 6. mesto. Na razdalji 20 metrov (Fita) je dosegel dober rezultat 634 točk. V nekoliko manj številčni konkurenci deklet je Janina Cotič zasedla 9. mesto (515 točk), Silvia Quintana pa desetega (557). V ekipi FJK sta nastopila tudi Goričan Luva Culot in Krminčan Christian Vecchiet, ki sta vsak v svojih kategorijah pristala na 8. mestu. Ker FJK ni nastopila s popolno postavi (največ deset tekmovalcev), je na moštveni lestvici zasedla šele 16. mesto, čeprav so njeni maloštevilni člani, kot vidimo, dosegli razmeroma dobre rezultate.

Kuzmin (Naš prapor) odličen na tekmi Fita v Gorici

Na kakovostnem lokostrelskem tekmovanju FITA, ki ga je v Gorici organiziralo društvo Compagnia arcieri Isonzo, je zmagal Tržačan Marko Turk, sicer član društva Ascat. Zelo dobro se je odrezal Joško Kuzmin (Naš prapor), ki je z rezultatom 1185 zasedel končno 3. mesto, svojo prejšnjo najboljšo znamko pa popravil za celih sto krogov. Po odličnem streljanju na razdalji 70 m (305 krogov) je bil Kuzmin celo drugi, vendar se mu je na 50 v začetku tresla roka in je po seriji 36 puščic zdrknil na 6. mesto, na 30 metrih pa je bil vnovič odličen (341) in je tako spet ujel zmagovalni oder.

Odgovornosti pri Sovodnjah

Novoizvoljeni odbor SD Sovodnje je na prvi seji po občnem zboru za predsednika potrdil Giannija Marsona. Podpredsednika sta Davorin Pelicon (nogomet) in Ivo Rojec (odbojka), ostale glavne funkcije pa zavzemajo tajnika Lucijan Fajt in Zdravko Custrin, blagajnik Igor Petejan in gospodar Mirica Petejan. Noogmetni odsek, članska ekipa: Egon Petejan, Robert Uršič, Igor Petejan, Claudio Kovic, Branko Ferfolja. Odgovorni za mladince: Ivan Batistič, ASuro Tomšič, Davorin Pelicon. Odgovorni za naraščajnike: Edvard Petejan, Aleksander Suligoj, Aleš Kovic. Odgovonri za najmlajše: Rudi Devetak, Luciano Piras, Pierino Krašček, Davorin Lavrenčič. Koordinatorja: Ljubo Tomšič, Zdravko Custrin. Odbojkarski odsek: Ivo Rojec, Adrijana Petejan, Zlatko Vižintin, Katrin Lovisutti, Marjan Tomšič. Nadzorni odbor: Marjan Tomšič, Marjan Devetak, Joško Krašček.. Ostali člani odbora: Oskar Pahor, Mirjam Petejan, Nevenka Petejan, Renzo Cescut, Zdravko Novak.

Košarkarski turnir v Miljah

Na košarkarskem turnirju Zzero v Miljah sodeluje deset moštev, pet moških in pet ženskih. S postavo Lega Nazionale (Pistrin, Porcelli, Ceppi, in drugi) igrata tudi Marko Lokar in Giuliano Rasman, Christian Arena je okrepil miljsko postavo El Morisco (tudi Olivo, Menardi, Bisca, Iurkic). Eden od stebrov ekipe Omnia bo Peter Ažman, ki bo igral ob Pelizzáru, Galaverni, Poropatu in drugih. Ostali dve moštvi sta Motonavale (igralci Sgt z bratoma Fortunati in Ruarom) ter Alla Tappa (igralci Barcolane z Rosignanom, Quadrellijem in Pilatom). Igra se od 19.30 dalje. (VJ)

KOŠARKA / SKLEP VODSTVA

Jadranovo ekipo v B ligi bo vodil Andrej Vremec

Trenerja so zamenjala tudi vsa ostala naša članska moštva

Jadranov odbor je na sinočnji seji imenoval Andreja Vremca za novega trenerja članskega moštva v B ligi. Enaintridesetletni Vremec **(na sliki)** je v zadnjih letih vodil celotno delovanje na mladinskem področju pri Jadranu in Poletu. V osemdesetih letih je igral za združeno ekipo, svojo trenersko pot pa pričel pri Poletu leta 1978. Leta 1987 je odšel v Saluzzo, kjer je dokončal študij Isefa. Leta 1991 se je vrnil v Trst. Njegova največja zasluga je v tem, da je na Občinah in v okolju postavil na noge zelo številčno in zlasti kvalitetno mldinsko košarkarsko gibanje. V zadnjih dveh sezonah je bil Vremec tudi trener in igralec članskega Poletovega moštva. Pri Jadranu čaka zdaj Vremca prestižna, a obenem tudi zelo zahtevna preizkušnja.

Do nekaterih pomembnih premikov pa je prišlo tudi pri ostalih naših moštvih, saj so nekateri trenerji zapustili lastno mesto, drugi pa so sprejeli vabilo lastnega društva, da bi vsaj v okviru članskega moštva prišlo do zamenjave na klopi.

BOR: Kot že znano, je Fabia Sancinanadomestil Jure Krečič, ki je Borovo člansko postavo vodil že na komaj minulem poletnem turnirju Open na Občinah. Krečič si je lahko na ta način neposredno ustvaril mnenje o vseh borovcih (z zanimanjem je sledil tudi nekaterim posameznikom Cicibone in Brega), sedaj pa bo počasi zapolnil seznam z imeni, ki bodo lahko prišli v poštev za naslednjo sezono. Fabio Sancin, ki je kar pet sezon vodil Borovo člansko ekipo, je v tem času že sprejel ponudbo Itale iz Gradišča, ki je letos nazadovala iz C1 lige v C2 ligo in pri kateri sta igrala tudi jadranovca - borovca Umberto Merlin in Marco Crisma.

DOM: Tudi našega drugega letošnjega predstavnika C2 lige bo v naslednji sezoni vodil nov trener. Mesto Lucia Mianija, ki je tri leta vodil Domovo člansko postavo, bo prevzel Pierpaolo Bordin, ki je v zadnji sezoni treniral goriško postavo Senators, ki je (kot Dom) izpadla iz C2 lige. Niso se torej uresničile želje, da bi se po več letih v Gorico vrnil Peter Brumen, ki bo najbrž ostal v Sloveniji.

CICIBONA: V pričakovanju razpletov pri ostalih ekipah (Jadran in Bor) je predsednik Adriano Kovačič dobil naslednika za svoje trenersko mesto. Zamenjal ga bo Luka Furlan. Za bivšega Borovega in Kontovelovega trenerja so se pozanimali tudi pri Bregu, kjer je vcse prepuščeno v rokah Denisa Salvija.

SOKOL: Odhajajočega Livia Emiliija naj bi zamenjal Aljoša Terčon, že več let glavni (in skorajda edini) steber nabrežinskega moštva, ki je že večkrat v teku letošnjega prvenstva nadomestil Emilija, ko je bil ta odsoten zaradi delovnih obveznosti.

KONTOVEL: Najavljen je že tretji povratek Igorja Medna, ki je pred enim letom začel sezono pri Kontovelu, po par mesecih pa sprejel ponudbo Kraškega zidraja iz Sežane in Kontovelovo moštvo prepustil Claudiu Starcu. Kaže, da bo tokrat spet prevzel mlade Kontovelce pod svoje okrilje, z obljubo, da izpelje začrtano delo do konca. (VJ)

KOŠARKA

Illycaffè najel strelca Guerro

Zdaj še dva visoka tujca

Šestindvajsetletni branilec (192 cm) Massimo Guerra, eden najbolj učinkovitih italijanskih strelcev, bo v prihodnji sezoni branil barve tržaškega prvoligaša Illycaffè. Tržaško društvo je postalo solastnik igralca skupaj z beneškim Reyerjem. V Trstu bo v prihodnji sezoni igral tudi mladi organizator igre Paolo Calbini, tako da je zdaj pozornost vodstva usmerjena v iskanje dveh visokih tujcev.

Na sedežu društvu v Ul. Lazzaretto Vecchio pa se medtem nadaljuje prodaja abonmajskih izkaznic z naslendjim urnikom: ponedeljek, sreda in petek od 9. do 13. in 14.30 do 17.30, torek in četrtek pd 10. do 17.00.

GABRJE / MALI NOGOMET

V jutrišnjem moškem finalu se bosta pomerili moštvi Vrha in Števerjana

Ženski turnir osvojile Štandrežke

Deveti gabrski turnir v malem nogometu se po treh tednih bliža k svojemu koncu. Jutri zvečer bodo finalne tekme moškega turnirja, v soboto pa še veteranskega, medtem ko so ženske svoj turnir že spravile pod streho. Nagrajevanje moških in žensk bo že jutri v okviru vaškega praznika, ki bo trajal do nedelje.

V finalu za 1. mesto se bosta (ob 19.30) pomerili ekipi Vrha in Števerjana. Polfinalni dvoboj med Vrhom in Štandrežem so odločile enajstmetrovke, potem ko sta se moštvi razšli pri rezultatu 4:4. Gole za Štandrež sta dosegla Igor Cescutti (3) in Mitja Kobal, za Vrh pa Ermanno Moretti (2) in Boris Frandolič, padel pa je tudi en avtogol. Končni izidi po 11-m je bil 8:6 za Vrh.

V drugem polfinalu je imel Števerjan z Gabrjami manj dela. Zmagal je z 8:3. Za zmagovalce so gole dosegli Fabio Gregorutti (4), David Klanjšček (2) in Mattia Moroni (2), za poražence pa Fabio in Edi Sambo ter Pietro Florenin. Finale za 3. mesto Gabrje - Štandrež bo ob 18.30.

V finalu veteranov se bodo v soboto (19.00) pomerili vrsti Poggia in Juventine, v malem finalu pa Sovodenj in Mladosti.

Standrežce je razveselila zmaga ženske ekipe, ki je v ponedeljek v finalu z 2:1 premagala Vrh. Zmagovita zadetka je dosegla Maša Braini, častni gol za Vrh pa Nataša Soban. V tekmi za 3. mesto pa so Sovodnje s 3:0 premagale Gabrje. Strelki sta bili Katja Florenin (2) in Elena Kovic.

KARATE / SHINKAI KLUB

Ob koncu sezone je izpite uspešno polagalo več članov

Z uspešno opravljenimi izpiti so letošnjo sezono zaključili tudi atleti Shinkai karate kluba s Proseka. V mesecu, ki je ravnokar minil, so svoje znanje pokazali tako najmlajši kot odrasli člani kluba s pasovi vseh barv. Sedaj se začenja poletni premor, vendar se pri Shinkai karate klubu dogovarjajo, da bi se v tem mesecu še srečevali vsaj enkrat tedensko na treningih.

Od otrok so izpite uspešno opravili Sašo Udovič, Martin Majovski, Nicolas Costa, Lario Benvenuto, ki so si privezali oranžni pas (6. kju oz. stopnja). Drugo stopnjo oranžnega pasu (to je 5. kju) pa sta pridobila Danjel Mazzucca in Manuela Schirra. Zelen pas je komisija izročila Tjaši Mazzucca, Eriku Prašlju, Fabiani Piano, Manuelu Piano in Chiari Vidonis.

Beli, najnižni pas, je po tem izpitu med odraslimi odložil Robert Pertot, Franko Škerlavaj, Piero Kobau in Moreno Benvenuto pa so pridobili drugo stopnjo rumenega pasu. Zadostno znanje za 3. kju (drugo stopnjo zelenega pasu) so na tem izpitu pokazali Tanja Pertot, Dante Vidonis in Glauco Heidenbrunn.

Sezona, ki se je zaključila, je bila za Shinkai karate klub uspešna. Atleti, predvsem mlajši, so prejeli več nagrad na raznih deželnih, vsedržavnih in tudi mednarodnih tekmovanjih v karateju. (Šin)

Obvestila

ZSSDI
obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici v juliju in avgustu odprta od 8. do 14. ure.

JK ČUPA
vabi člane na društveni praznik, ki bo v soboto, 8. t. m., ob 19.30 v društvenem sedežu v Sesljanu.

ŠD SOKOL
priredi 22. in 23. julija 24 UR ODBOJKE na športnem igrišču ŠD Sokol v Nabrežini. Informacije in vpisovanje do 18. t.m. od ponedeljka do četrtka na igrišču ŠD sokola v Nabrežini od 19. do 21. ure.

ŠZ GAJA
organizira v soboto, 8. t.m., ob 16. uri na športnem igrišču na Padričah tekmovanje v poligonu za osnovnošolske in srednješolske otroke. Vpisovanje pred začetkom. Informacije tel. 226271.

SK DEVIN in ŠZ SLOGA
priredita v nedeljo, 9.t.m., enodnevni izlet na Belopeška jezera ter vzpon na Kopo (2045 m). Informacije na tel. 200782 (Frančko) in tel. 226283 (Viktor).

SK DEVIN
prireja v nedeljo, 16. t.m., ob priliki športnega praznika, tekmovanje z mountain bike za pokal Fiat Cimadori Sistiana. Zbirališče na športnem igrišču v Nabrežini, vpisovanje od 8.00 do 8.45 (ali v soboto na športnem prazniku). Start ob 9.00. Proga: 7 km gozdne poti do Križa in nazaj (za odrasle) in 4 km za otroke.
Istočasno bo potekal tek (cross) za pokal Adriaimpex. Neagonistična tekma je za vse (možen pohod). Zbirališče na igrišču v Nabrežini; vpisovanje od 9.00-9.45; start ob 10.00. Proga: 7 km za odrasle in 4 km za otroke. Ob 12.00 «špageti» za vse udeležence na športnem igrišču. Zvečer nagrajevanje, velika tombola in ples.

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Neprijazni Kanin

Res je bilo tako. Kanin se je namreč tržaškim planincem izneveril in ni hotel pokazati svojega najlepšega lica. Vrh je bil odet v oblake in vsi tisti, ki so se povzpeli na goro, so bili prikrajšani za razgled in za tisti duhovni užitek, ki ga ima planinec, ko sodeže svoj cilj.

SPDT-jevci so se prejšnjo nedeljo že navsezgodaj peljali iz Trsta. Bilo jih je 26, v Solkanu pa sta se jim pridružili še dve Goričanki, in skupno pripotovali v Bovec. Z žičnico, ki je začela obratovati dan prej, so se povzpeli do vrhnje postaje. Že zjutraj vreme ni bilo najbolj prijazno, a udeleženci izleta so upali, da se bo proti vrhu vreme izboljšalo. Kakšno razočaranje, ko so po obsežnem snežišču zakorakali proti južnemu pobočju Kanina pod Prestreljenikom. Sam sneg. Ni preostajalo drugega kot vzeti pot pod noge in usmerili so korak proti Kaninu, snežišč pa ni hotelo biti konca. Najmanj dvajset jih je bilo treba prečkati in vsa so bila strma in skoraj navpično padala proti podom. Ves čas so se podili oblaki in na prvem sedlu, ki so ga planinci dosegli po krajšem zavarovanem vzponu, ni bilo videti niti koče na nasprotnem grebenu.

Po skoraj treh urah hoje, so izletniki vendarle dosegli skale in seveda vrh. (na sliki: foto Lojze Abram) Postanek na vrhu pa je bil bolj kratek, saj je poleg oblačnosti pihal zoprn veter, da je »osvojevalce« Kanina kar zeblo. Sestop po skalah in potem dolgo prečenje snežišč dokler se udeleženci nedlejskega izleta na Kanin niso znašli pri vrhnji postaji žičnice, kjer so se lahko sprostili in polegli na soncu, ki se je prav tedaj pokazalo izza oblakov, doživetje, ki bi bilo lahko še lepše in bolj ubčuteno, če bi tudi vreme prispevalo svoje in udeležencem izleta omogočilo pravi planinski užitek.

Dva dni na Škrlatico

Na vrsti je drugi julijski izlet, ki ga po programu prireja SPDT. V soboto in nedeljo, 15. in 16. julija je napovedan dvodnevni izlet na Gorenjsko z vzponom na drugi najvišji slovenskih vrh, Škrlatico. Planinci se bodo z lastnimi sredstvi pripeljali v Vrata, odkoder se bodo napotili na Luknjo, od tam na Bavški Gamsovec, na Kriške pode in v Pogačnikov dom, kjer bodo prespali. Naslednji dan zgodaj bo na vrsti vzpon na Škrlatico in v popoldanskih urah sestop naravnost v Vrata.

Prijave za izlet na Škrlatico sprejema ZSSDI. Pri tem SPDT priporoča vsem, ki mislijo na to precej dolgo, naporno in zahtevno turo, da so primerno opremljeni izkušeni in trenirani za vzpone v skalah. Poleg tega mora imeti vak udeleženec poravnano članarino in biti zavarovan. Potrebna pojasnila daje vodja izleta Stojan Bolčina, ki odgovarja na telefon 213701 doma in 765209 v službi. Ure odhodov in hoje bomo še javili v tej rubriki.

Pohod v Karnijske Alpe

Kot je že tradicija pripravlja SPDT tudi letos tedenski planisnki pohod za konec avgusta. Tokrat so prireditelji izbrali zahodne Karnijske gore, ki po lepoti in privlačnosti prekašajo marsikatere tri ali štiritisočake znanega imena. Planinci, ki se bodo udeležili tega trekinga, bodo šli na pot 21. avgusta in prehodili krožno pot z vzponi na Pramaggiore, Cridolo, Cimo Toroin druge vrhove ter se vračali v soboto 26. avgusta. O pohodu v Karnijske planine, ki ga bo vodil Stojan Bolčina, bomo prihodnjo nedeljo, 9. julija, v Primorskem dnevniku objavili daljši članek s programom izleta in vzponov ter z vsemi potrebnimi navodili in podrobnostmi.

(L.A.)

MENJALNIŠKI TEČAJI

5. julij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,45	81,95	11,44	11,65	6,80	7,22
A banka Koper	81,45	81,90	11,40	11,65	6,80	7,20
A banka Nova Gorica	81,50	81,90	11,44	11,65	6,80	7,20
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,30	81,98	11,40	11,60	6,75	7,25
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55						
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	81,52	81,90	11,38	11,60	6,90	7,06
Come 2 us *Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12*	81,66	81,89	11,50	11,60	6,95	7,10
Creditanstalt d. d.	81,50	82,00	11,45	11,65	6,80	7,05
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,70	81,76	11,57	11,59	6,99	7,03
Kompas Hertz Celje *Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13*	81,60	82,00	11,52	11,62	6,95	7,10
Kompas Hertz Velenje *Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13*	81,65	82,00	11,49	11,58	6,95	7,10
Kompas Hertz Idrija *Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13*	81,60	81,90	11,49	11,58	6,95	7,05
Kompas Hertz Tolmin *Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13*	81,60	81,90	11,49	11,58	6,95	7,10
Kompas Hertz Bled *Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13*	81,60	81,90	11,49	11,58	6,95	7,10
Kompas Hertz Nova Gorica *Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13*	81,60	81,90	11,49	11,58	6,95	7,10
Kompas Hertz Maribor *Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13*	81,60	81,90	11,49	11,58	6,95	7,10
Nova kreditna banka Maribor d.	81,00	82,10	11,40	11,75	6,70	7,30
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,65	82,00	11,50	11,65	6,85	7,15
Poštna banka Slovenije	79,90	81,95	10,60	11,58	6,35	7,20
Publikum Ljubljana, t: 312-570*	81,78	81,82	11,57	11,59	7,00	7,04
Publikum Piran, t: 066/ 73-269*	81,70	81,85	11,53	11,57	6,95	7,04
Publikum Celje, t: 063/ 441-405*	81,75	82,10	11,54	11,65	6,80	7,05
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675*	81,70	81,85	11,57	11,59	6,80	7,40
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355*	80,90	82,10	11,52	11,70	6,70	7,15
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180*	81,65	81,83	11,50	11,57	6,96	7,04
Publikum NM, t: 068/ 322-490*	81,60	81,90	11,58	11,63	6,90	7,14
Publikum Kamnik, t: 061/832-914*	81,70	81,95	11,50	11,56	7,04	7,20
SKB d.d.,***	81,20	81,95	11,35	11,74	6,80	7,10
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,70	81,90	11,57	11,60	7,00	7,07
SZKB d.d. Ljubljana	81,52	81,92	11,47	11,65	6,83	7,25
UBK Ljubljana, t:061/444-358	81,30	81,95	11,48	11,65	6,90	7,18
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,80	81,82	11,57	11,58	7,00	7,03

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Tečaji veljajo na dan 5.7.1995. *

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 127 z dne 5. 7. 1995 - Tečaji veljajo od 6. 7. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	79,5539	79,7933	80,0327
Avstrija	**040**	**šiling**	**100**	**1153,6736**	**1157,1450**	**1160,6164**
Belgija	056	frank	100	394,6782	395,8658	397,0534
Kanada	**124**	**dolar**	**1**	**81,9474**	**82,1940**	**82,4406**
Danska	208	krona	100	2077,3264	2083,5771	2089,8278
Finska	**246**	**marka**	**100**	**2634,4876**	**2642,4148**	**2650,3420**
Francija	250	frank	100	2319,1117	2326,0900	2333,0683
Nemčija	**280**	**marka**	**100**	**8113,6051**	**8138,0192**	**8162,4333**
Grčija	300	grd	100	—	50,1058	50,2561
Irska	**372**	**funt**	**1**	**—**	**184,5703**	**185,1240**
Italija	380	lira	100	6,9061	6,9269	6,9477
Rep. Hrvaška	**385**	**hrv. kuna**	**100**	**—**	**2257,9341**	**—**
Japonska	392	jen	100	132,2193	132,6172	133,0151
Nizozemska	**528**	**gulden**	**100**	**7242,4474**	**7264,2401**	**7286,0328**
Norveška	578	krona	100	1822,0723	1827,5550	1833,0377
Portugalska	**620**	**escudo**	**100**	**76,9089**	**77,1403**	**77,3717**
Švedska	752	krona	100	1551,4025	1556,0707	1560,7389
Švica	**756**	**frank**	**100**	**9765,5351**	**9794,9199**	**9824,3047**
Velika Britanija	826	funt šterling	1	178,9942	179,5328	180,0714
ZDA	**840**	**dolar**	**1**	**112,3735**	**112,7116**	**113,0497**
Evropska unija	955	ECU	1	149,6838	150,1342	150,5846
Španija	**995**	**peseta**	**100**	**93,1848**	**93,4652**	**93,7456**

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 5. 7. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1,700,000	844,839	804,803	1,649,642
92	99,3929%	94.6827%	97,0378%		170,000	84,484	80,480	164,964

Tečajnica borznega trga

LJUBLJANSKA BORZA LJUBLJANA STOCK EXCHANGE, INC.

št.: 124 **Datum: 5. 7. 1995**

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex kupon št.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(4.5.93)	11.306		28.6.	11.3510	11.800			
PRB	1.000	(6.6.94)	13.180	2,16	5.7.	13.300	13.700	13.600	12.540	6.037
SAL	500	(7)(29.8.94)	19.300	1,05	5.7.	19.160	19.450	19.500	19.000	8.106
SKBR	458	(16.5.94.)	28.583	2,08	5.7.	28.770	28.970	29.300	27.990	25.982
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4.(31.12.94)	100,0	,23	5.7.	99,8	100,5	100,0	99,6	7510.107
RSO2	9,5	8.(1.10.94)	103,7		5.7.	103,7	104,0	104,0	103,4	27.592
RSO8	5,0	3.(30.11.94)	85,0		5.7.	84,5	88,0	85,0	84,9	414
RS11	7,0	4.(15.1.95)	94,8		30.6.	92,0				
RSL1D	8,0	4.(31.12.94)	98,5		5.7.	97,9				
RSL2D	9,5	8.(1.10.94)	103,3		5.7.	102,5	103,3	98,5	98,0	390
SKB1	10,0	4.(1.11.94)	98,0		3.7.	97,2	98,0	103,3	103,3	172
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.070	,25	5.7.	10.850	11.260	11.300	10.900	221
DAD	10.000	(1.6.94.)	91.614	1,42	5.7.	91.550	92.600	93.500	85.250	13.101
FMD		(8)	13.784	1,35	5.7.	13.530	14.000	13.900	13.530	1.020
GPGR			21.780		29.6.		23.350			
HMER			15.269	,46	5.7.	15.000	15.400	15.300	15.200	550
MKZ	218	(30.3.93.)	9.150	1,76	5.7.	8.810	9.180	9.150	9.150	3.660
NIKR	4.000	(8)(10.6.94.)	3.307	2,69	5.7.	3.283	3.340	3.370	3.205	3.624
TCTR		(5)	733,2	2,22	5.7.	730,0	740,0	745,0	730,0	1.083
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	4000	(23.5.94)	27.226*	4,07	5.7.	28.500	33.500	28.770	26.000	14.348
PFNP			27.322	,11-	5.7.	27.500	28.750	28.800	26.000	2.596
RGSP		(6)								
UBKP			8.081*	8,66	5.7.	7.090	9.900	8.180	7.010	291
VIP			41.500		3.7.	40.900	42.000			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK	12,0	4.(1.11.94)	99,0		15.6.	96,2				
OZG	11,0	4.(1.1.95)	93,0	1,64	5.7.	92,0	94,0	93,0	93,0	671
PCE	12,0	6.(1.12.94)	99,7		30.6.	99,0				
PGO	10,0	1.(1.6.94)	99,0		3.7.	98,8				
RSGS1	10,0	4.(1.6.94)								

Tečajnica izvenborznega trga

ŠT. 124/95 - 5. 7. 1995

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex kupon št.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
ODPRTI TRG C - Redne delnice										
GEAR			3.210	23,03-	5.7.	2.560	3.900	3.850	2.570	1.605
GRDO	119	(8.3.94.)	6.800		29.6.	5.800	10.000			
HBRO			3.780		3.7.	2.710	5.000			
INTR			1.950	23,50-	5.7.	1.930	2.100	3.240	1.600	1.535
RDRO			14.200		14.5.	10.100	12.500			
RGSR			397,9	10,14	5.7.	352,0	397,0	398,0	397,0	318
ODPRTI TRG C - Prednostne delnice										
HBPO			2.460		30.6.	2.560	3.000			
00KBPI						16.000				
KBPP			24.000		29.6.	18.000	30.000			
UBKC			3.721	3,73	5.7.	3.210	4.650	3.721	3.721	56
ODPRTI TRG C - Obveznice										
GORO	10,0	9.(15.1.95)	100,0A		5.7.	98,2	100,0	100,0	100,0	
LOK	10,0	(1.10.94)	92,0		30.6.	91,0	94,9			
MLJO	10,0	(1.4.94)	95,0		30.6.	94,0	97,0			
OSMO	10,0	(1.10.94)	85,1		23.6.	85,0	86,0			
OLSO	10,0	81.9.94)	86,1A	,12-	5.7.	86,2	87,8	86,1	86,1	382
ONM	11,0	(1.8.94)	93,4	,33	5.7.	93,2	94,3	94,4	93,1	1.588
OPO	10,0	6.(1.2.95)	90,1		30.6.	90,0	92,9			
UBKK	8,50	2.(15.4.95)	100,0		19.3.	25,0				
VPIO	10,0	(1.10.94)	99,9A	1,42	5.7.	98,0	103,0	99,9	99,9	999
KRATKOROČNI VREDNOSTNI PAPIRJI										
Blagajniški BS v DEM										
60 dnevni (v SIT)			-	-	-	-	-	-	-	-
90 dnevni (v SIT)			94,1		19.4.					
120 dnevni (v SIT)										
Tolarski zapisi z nakupnim bonom										
BSB3 brez nak. bona(1. 12. 95)			95,5		4.7.	95,0	95,5			
del nak. bona (v SIT) NBS3			15.372	1,13	5.7.	15.210	15.300	15.500	15.150	4.658
del nak. bona (v SIT) NBS2			3.131	2,89-	5.7.	3.061	3.124	3.250	3.050	2.364
Dvodelni blagajniški zapisi BS										
170.000 SITskupaj oktober										
tolarski del oktober			98,3		5.6.					
devizni del oktober										
170.000 SITskupaj oktober										
tolarski del oktober										
devizni del oktober										

SBI	5.7.95	prejšnji	d T	d%
	1.064,13	1.048,20	15,93	1,52

Vse pravice pridržane. Opombe: Obveznice, komercialni zapisi in blagajniški zapisi kotirajo v odstotkih (osnova je najnižja nominacija), delnice kotirajo v tolarjih; obveznice kotirajo brez pripisanih obresti; enotni tečaj je izračunan na podlagi tehtane aritmetične sredine; (0) - izkoriščena davčna olajšava; A - aplikacijski tečaj: borzni posrednik je hkrati kupil in prodal isti papir za različni stranki; S - suspendirano trgovanje; Z - zadržano trgovanje; * - dosežena 10-odstotna dnevna sprememba tečaja; ** - dosežena 30-odstotna omejitev - trgovanje je zadržano.
Obveznice z anuitetnim odplačilom glavnice: RS01, RS08, RSL1, SKB1, OZG, PCE, PGO, PLJ, RGS1; ex kupon - številka kupona in datum zapadlosti le-tega; (3) - obveznice kotirajo brez kupona vključno 4 delovne dni pred zapadlostjo le-tega; (4) - dospele obresti od vključno kupona, ki je zapadel 1.3. 93 dalje niso bile izplačane; (5) - od 12.4.94 delnica kotira brez kupona za l.93; (6) - od 26.5.94 delnica kotira brez kupona za l.93 in 92; (7)-izplačilo akontacije dividende za l.94; obr. m. - obrestna mera (obveznice); div. - dividenta (delnice) v SIT, če ni navedeno drugače; max. - najvišji tečaj določenega vrednostnega papirja; min. - najnižji tečaj določenega vrednostnega papirja.

MEDPODJETNIŠKI TRG

Tečajna lista Nove Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij

Tečaji veljajo od 5. julija 1995 od 00.00 ure dalje

			ZA DEVIZE	
država	valuta	enota	nakupni	prodajni
Avstrija	šiling	100	1157,3452	1160,1888
Francija	frank	100	2323,1560	2328,8640
Nemčija	marka	100	8140,0000	8160,0000
Italija	lira	100	6,9288	6,9458
V.Britanija	funt	1	179,0800	179,5200
ZDA	dolar	1	112,4134	112,6896

Opomba: Tečaji so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje glede na trenutne tečaje na trgu deviz oz. poseben dogovor.

banka	valuta	nakupni	prodajni
Probanka Maribor	DEM	81,35	81,63
SKB Banka d.d.	DEM	81,30	81,59

Tečaji so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje.

Tečajna lista za odkup in prodajo deviz podjetij

Tečaj velja dne 6. julija 1995 od 00.00 do 24. ure

banka	valuta	nakupni	prodajni
Bank Austria	DEM	81,30	81,60
Banka Creditanstalt d. d.	DEM	81,45	81,60
Banka Noricum	DEM	81,35	81,65
SZKB	DEM	81,30	81,60
UBK banka	DEM	81,40	81,60

Devizni tečaji za USD, ATS, LIT in CHF so določeni na podlagi srednjih tečajev po trenutno veljavni tečajnici Banke Slovenije, pri drugih valutah pa je razmerje Banke Slovenije povečano oziroma zmanjšano za 0,25-odstotne točke. Tečaji veljajo za odkup prilivov in prodajo deviz do ECU = 30.000 na dan. Pri večjih prilivih in nakupih se tečaj določi v sporazumu.
* Banke, ki objavljamo tečaje, se zavezujemo kupovati in prodajati tujo valuto po objavljenem tečaju in v skladu s tekstom, ki dopolnjuje pogoje nakupa ali prodaje.

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica: tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611 Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

5. JULIJ 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1587,00	1652,00
nemška marka	1147,00	1194,00
francoski frank	328,00	341,00
holandski gulden	1024,00	1066,00
belgijski frank	55,70	58,00
funt šterling	2532,00	2636,00
irski šterling	2605,00	2711,00
danska krona	294,00	306,00
grška drahma	7,00	7,30
kanadski dolar	1156,00	1203,00
japonski jen	18,70	19,50
švicarski frank	1381,00	1437,00
avstrijski šiling	163,00	169,60
norveška krona	258,00	268,00
švedska krona	219,00	228,00
portugalski escudo	10,90	11,30
španska pezeta	13,20	13,70
avstralski dolar	1128,00	1175,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,50	14,00
hrvaška kuna	300,00	320,00

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

29. JUNIJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,00
Italija	Kmečka banka Gorica	13,40	14,20
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995	v DEM		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

KMEČKA BANKA - GORICA

5. JULIJ 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1595,00	1640,00
nemška marka	1158,00	1178,00
francoski frank	329,00	339,00
holandski gulden	1028,00	1051,00
belgijski frank	56,10	57,30
funt šterling	2547,00	2617,00
irski šterling	2619,00	2709,00
danska krona	295,00	303,00
grška drahma	7,10	7,70
kanadski dolar	1163,00	1198,00
švicarski frank	1395,00	1425,00
avstrijski šiling	163,90	167,90
slovenski tolar	13,40	14,20

A BANKA

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 6. 7. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	*81.37*	*81.59*

2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

ljubljanska banka

NOVA LJUBLJANSKA BANKA D. D., LJUBLJANA
PODRUŽNICA MILANO
Piazza A. Diaz 2 Milano
tel.: 0039 2 864 65300 fax: 0039 2 864 65358

MILANSKI DEVIZNI TRG

5. JULIJ 1995	v LIRAH		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	—	1620,780	—
ECU	—	2158,880	—
nemška marka	—	1170,240	—
francoski frank	—	334,600	—
funt šterling	—	2577,850	—
holandski gulden	—	1044,650	—
belgijski frank	—	56,929	—
španska pezeta		13,448	—
danska krona	—	229,650	—
irski funt	—	2650,760	—
grška drahma	—	7,205	—
portugalski escudo	—	11,094	—
kanadski dolar	—	1182,620	—
japonski jen	—	19,064	—
švicarski frank	—	1408,390	—
avstrijski šiling	—	166,390	—
norveška krona	—	262,790	—
švedska krona		223,860	—
finska marka	—	379,930	—
avstralski dolar	—	1147,840	—

ZVEZA BANK CELOVEC

4. JULIJ 1995	v ŠILINGIH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	9,5000	10,0000
kanadski dolar	6,9500	7,36500
funt šterling	15,2500	16,0500
švicarski frank	829,0000	861,0000
belgijski frank	33,7000	35,0000
francoski frank	197,5000	205,5000
holandski gulden	616,5000	640,5000
nemška marka	690,3000	716,3000
italijanska lira	0,5880	0,6220
danska krona	177,0000	185,0000
norveška krona	155,5000	162,5000
švedska krona	132,2000	138,8000
finska marka	224,5000	234,5000
portugalski escudo	6,5800	6,9200
španska peseta	7,9300	8,3700
japonski jen	11,1500	11,6500
slovenski tolar	8,60	9,00
hrvaška kuna	188,00	215,00

Tečaj velja za 100 enot, pri prvih treh pa za 1 enoto valute.

MENJALNICA HIDA 061/ 1-333-333

RAI 1

6.45 Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.30 Odprti prostor
9.45 Film: Il ragazzo rapito (pust., ZDA '60, i. P. Finch, J. MacArthur), vmes (11.00) dnevnik
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.20 Film: Il prezzo dell' inganno (dram., ZDA '46, r. I. Rapper, i. B. Davis, C. Rains, J. Abbott)
16.15 Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.30 Nan.: Dinozavri
17.55 Danes v Parlamentu
18.00 Dnevnik
18.10 Nan.: Alf
18.50 Variete: Poletje v Luna Parku
19.35 Vreme, dnevnik in šport
20.40 Variete: Beato tra le donne (vodi Paolo Bonolis)
23.10 Dnevnik
23.15 Podelitev literarne nagrade Strega 1995
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Danes v Parlamentu
0.40 Dok. Videosapere: Renesančna kultura - La stanza del Principe
1.10 Aktualno: Sottovoce
1.25 Variete: Canzonisima '73
2.35 Variete: Stasera Rita

RAI 2

6.35 Dok.: V kraljestvu narave, 7.00 Tisoč umetnin
8.00 Otroški variete, vmes nan. in risanke
9.55 Nan.: Saranno famosi, 10.45 Faber l' investigatore
11.30 TG2 33, 11.45 dnevnik
12.00 Nad.: Quando si ama
13.00 Dnevnik in vreme
13.40 Glasba: Scanzonatissima
14.00 Otroški variete: Quante storie Disney!, risanke
14.30 Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
16.00 Dnevnik
16.05 Nan.: La grande vallata
17.00 Dnevnik
17.50 Vabilo na festival v Spoletu
18.10 Šport in vreme
18.35 Sereno variabile
18.45 Nan.: Hunter
19.45 Dnevnik in šport
20.20 Risanke: Go-Cart
20.40 Nan.: Star Trek (i. A. Brooks, N. Visitor)
22.25 Nan.: Ispettore Tibbs
23.30 Dnevnik in vreme
0.05 Variete: Tenera è la notte
1.05 Šport: gimnastika
2.30 Proza: Se no i xe mati non li volemo (kom., '66)

RAI 3

6.00 8.30 Jutranji dnevnik
8.30 Oddaje Videosapere: Turčija, Bob Marley, Vodič za izbiro fakultete
10.15 Šport: EP v gimnastiki
12.00 Dnevnik
13.00 Nan.: Vita da strega
13.25 Ženske v glasbi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.30 Šport: kolesarstvo, 15.10 EP v gimnastiki, 17.30 skoki v vodo
18.45 Vivere, vreme, dnevnik, deželne vesti
19.50 Kolesarstvo: Tour de France
20.30 Film: Miseria e nobiltà (kom., It. '54, i. Totò, S. Loren), vmes sketch Le calze di seta (A. Sordi)
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Aktualno: Linea 3
23.50 Glasba: Pred premiero - Opera kviz
0.30 Pregled tiska, nočna kultura in vreme
1.00 Fuori orario: SAT SAT
3.00 Dok.: Chaplin story

RETE 4

7.00 Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.30 Nad.: Manuela, 8.30 Il disprezzo, 9.45 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.00 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
13.50 Nad.: Sentieri
14.45 Film: Mambo (dram., It. '54, i. V. Gassman, S. Mangano, M. Rennie)
17.00 Nan.: Donne pericolose
18.00 Aktualno: Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45 Film: Visioni senza volto (dram., ZDA '91, i. B. Boxleiter, L. Johnson)
22.35 Film: A mezzanotte va la ronda del piacere (kom., It. '75, i. C. Cardinale), vmes (23.30) dnevnik
0.35 Pregled tiska
0.50 Nan.: Hitchcock

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
9.00 Nan.: Casa dolce casa
9.30 Film: Mi permette, babbo? (kom., It. '56)
11.10 Una bionda per papà
11.40 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi
15.00 Nan.: Pappa e... ciccia, 15.30 La tata
16.00 Otroški variete
17.55 TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00 Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40 Film: Nati con la camicia (kom., '83, i. T. Hill)
22.55 Večerni dnevnik TG 5
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30 Otroški variete
9.20 Nanizanke
12.30 Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Šport studio
13.00 Variete za najmlajše
15.00 Film: L' ammiratore segreto (kom., ZDA '85, i. C. Thomas Howell)
17.00 Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
18.20 Variete: Bravissima
18.30 Nan.: Miami Beach
19.30 Odprti studio, vreme, 19.50 Šport studio
20.00 Variete: Nati per vincere
20.40 Film: Highlander - Il ritorno (fant., ZDA '90, i. C. Lambert, V. Madsen)
22.40 Film: Sola contro tutti (dram., ZDA '94, i. M. Kove, R. Aiello)
23.40 Aktualno: Fatti e misfatti
0.45 Italija 1 šport
1.40 Variete: Bravissima
1.50 Nan.: Serpico

TELE 4

13.30 17.45, 19.30, 22.05, 0.15 Dogodki in odmevi
20.30 Film: Il mascalzone ('71)
22.40 Nad.: Carolina

MONTECARLO

14.00 18.45, 20.25, 22.50, 0.20 Dnevnik, 13.30 Šport
15.45 Tour de France
19.45 Variete: T.r.i.b.u.
20.35 Nogomet: Urugvay-Venecuela (pokal Amerike)
23.30 Film: Ultimo rifugio ('80)

RAI 3 slovenski program

20.25 **Risanka: Podobe**
20.30 **Dnevnik**

SLOVENIJA 1

11.05 A. Martič: Punčka
11.20 O. J.: Popotovanje na Ologrund
11.30 Odkrivanje zemlje, ponovitev 8/26 dela ameriške izobraževalne serije
12.00 Po domače, ponovitev
13.00 Poročila
15.40 Vojna in pogajanja, 2. del dokumentarne oddaje
16.40 M. von Rosen: Ljubezen na preizkušnji, švedska drama, 1/3
17.25 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV
18.00 TV dnevnik 1
18.05 Otroški program: Živ žav
18.40 Fallerjevi, 10. del nemške serije
19.13 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme šport
20.05 Strta srca II, 1.del francoske nadaljevanke
21.00 Tednik
21.55 Nikar!, oddaja o prometu
22.00 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.15 Žarišče
22.35 Poslovna borza
Sova
22.50 Večen sanjač, 26/28 del ameriške nanizanke
23.20 Gangster, 4/22 del ameriške nanizanke

SLOVENIJA 2

15.55 V vrtincu, ponovitev
14.55 Wimbledon: Tenis - grand slam, polfinale (Ž), prenos
16.40 **Sova,** ponovitev Princ z Bel - Aira, 13/24 del ameriške nanizanke
17.10 Gangster, 3/22 del ameriške nadaljevanke
18.00 TV dnevnik 1
18.05 Regionalni studio Maribor
18.45 Že veste
19.15 Korziški škof, 1/4 del švedske nadaljevanke
20.05 Večerni gost: Marko Letonja
21.10 **Umetniški večer:** James Joyce, 8. epizoda angleške nanizanke
22.10 Stoletnici filma naproti: Stalker, ruski film
00.45 Tenis - grand slam, polfinale (Ž), posnetek

KANAL A

10.15 Luč svetlobe, ponovitev
11.05 Sedem veličastnih, ponovitev
11.35 A - shop, Spot tedna, CMT
16.20 Spot tedna, A - shop
16.35 Dance session, ponovitev
17.10 UNPATO, ponovitev
18.15 Generacije transformerjev II, ponovitev
18.45 A - shop
19.00 Vreme
19.05 Risanka
19.10 Luč svetlobe, 462. del
20.00 Magnetoskop
20.30 Pred poroto, 51. del
20.55 Vreme
21.00 Megla, ameriški film
22.30 Paris, ponovitev 109. dela
23.20 Kino, kino, kino
00.00 Spot tedna

Koper

16.00 Euronews
18.00 Slovenski program: **Zverinice iz Rezije,** 3/13 del lutkovne serije
18.30 Zamejski portreti
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik
19.25 Vesolje je...
20.00 Sprehodi po stari Ljubljani
20.25 **Atelier,** 2/8 del nanizanke, Igrajo: Elsa Martinelli, Paola Pitagora, Lino Capolicchio Režija: Vito Molinari
21.30 Odprte strani, oddajo pripravlja Rosanna Giuricin
21.50 Stanje stvari - kultura, oddajo pripravlja Nataša Melon
22.15 TV dnevnik
22.30 Slovenski program Karaoke - dobra volja je najbolja

ORF Avstrija 1

06.30 Otroški program
09.00 Umor, je napisala
09.45 MacGyver
10.35 Vesoljska ladja Enterprise ponovitev
11.25 Igrani film
13.00 Otroški program
15.35 Vesoljska ladja Enterprise, zadnji del
16.20 MacGyver, serija
17.10 Strašno prijazna družina serija
17.35 Zlata palača Poročni zvonovi nad Miamijem
18.05 Grad ob Vrbskem jezeru Frank in Eddy
19.00 Pri Huxtablovih Nenavadna družina, 1. del
19.30 Čas v sliki, kultura
19.53 Vreme
20.00 Pogledi od strani
20.15 Bavarec na otoku Rügen Nevaren pes
21.10 Detektivki iz Haburga Strah
22.00 DNYDP - Newyorški policisti
22.50 **Veličastni,** francosko - tunizijski pustolovski film, 1983 Režija: Henry Verneuil
00.20 Čas v sliki
00.25 Nenapovedan sestanek, angleška kriminalka, 1959

ORF Avstrija 2

10.05 Help TV
11.40 Vreme
11.50 Party On
12.15 Love Parede
12.40 New York Meets Vienna
13.00 Čas v sliki
13.10 Poročila, ponovitev
14.00 Alpe - Donava - Jadran
14.25 Dr. Trapper John Z lastnimi močmi
15.10 Umor, je napisala, Usodna riba
16.00 Vsak dan s Schiejokom
17.00 Čas v sliki
17.05 Dobrodošli v Avstiji
19.00 Zvezna dežela danes
19.30 Čas v sliki, kultura
20.00 Šport
20.15 Pri gledališkem krčmarju
20.35 Zagnanec Castivreden mož
21.00 Kuharski mojstri
21.10 Dežela gora
22.00 Čas v sliki 2
22.30 Šiling
23.00 Cyberville Virtualno mesto
23.50 Mit Informacija
00.15 Tenis

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregeld tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtkov večer; 21.05 Literarni večer; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.05 Danny razlaga sanje; 8.40 Radio most; 8.50 Kulturne prireditve; 11.15 Izjava tedna; 11.35 Obvestila; 12.05 Opoldne; 13.00 Val 202 popoldne; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Stergo ergo; 17.50 Šport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Rizi-Bizi-Jazzy; 21.00 Proti etru; 22.20 Mala nočna.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Igra za otroke; 13.05 Počitniško popotovanje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Naši operni umetniki; 17.00 Glasbena umetnost; 18.05 Zunanjepolitični feljton; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zborovska glasba; 20.00 Iz arhiva simf. RTVS; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Koledar; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.45 Servisne informacije; 9.10 Od vrha do dnai; 10.00 Utrinki, zanimivosti; 11.00 Aktualno in zanimivo; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi, prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 17.15 Borza; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Vodine kontaktni pr.; 21.00 Večerni glasb. izbor.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna odd.;11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 The music bus; 16.00 Modri val ; 18.45 Jazz; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.45 Avtomarket;16.10 Spoznajmo Cankarjev dom; 18.15 Aktualna tema; 19.25 Vreme; 20.00 Poslovni radio; 22.00 Magic eye; 2.00 Sat.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Evropski simpozij zborovske glasbe; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Kdo bo koga; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Planinsko športni kotiček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Pred evrop. srečanjem spačkistov; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Študentski progr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Delavnica znancev; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Čas je za...; 14.00 Osmrtnice, obvestila ; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Prleški berlužjak; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki pred mikrofonom; 20.00 Kulturno-umetniški progr..

Radio Študent

8.00 RoboKaki; 11.00 Preklop; 12.00 Komu zvoni?; 14.00 Recenzije & Napovedi;15.00 OF (24 ur-info, Joculator); 17.00 Borzni parket; 19.00 TB: Crash Workship; 22.00 Frane Milčinski Ježek.

Radio Trst A

7.00, 13.00,19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Četrtkova srečanja: M. Magajna; 8.40 Potpuri, vmes Pravljični kotiček; 10.10 Koncert simf. glasbe; 11.30 Odprta knjiga: Doktor Živago (B. Pasternak, r. M. Prepeluh, 10.); 12.00 Po južnoameriških vrhovih; 12.30 Born in U.S.A.; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Literarne podobe; 14.35 Slov. lahka glasba; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični labum; 18.00 Portret B. Adamiča; 18.50 Orkestri; 19.20 Napovednik.

Radio Občine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.00 Mix Zoon; 20.00 Foyer (pon.).

Radio Koroška

18.10 - 19.00 Rož - Podjuna - Zila.

LJUBLJANA
KRIŽANKE
V soboto, 8. julija, ob 21. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR.
V nedeljo, 9. julija ob 21. uri: G. Verdi- NABUCCO.

CELJE
SLG, tel.: 063/ 25-332
V petek, 7. julija, ob 21. uri: O. Župančič - VERONIKA DESENIŠKA, za abonma študentski večeri I in izven.
Predstava bo še v soboto, 8. julija, ob isti uri, za abonma študentski večeri II, sobota popoldan in izven.

IZOLA
PARK ARRIGONI
V ponedeljek, 10. julija, ob 21.30: T. M. Plavt - KAZINA.

RADOVLJICA
ŠIVČEVA HIŠA
V soboto, 8. julija, ob 21. uri: Oscar Wilde - VDANI PRIJATELJ, SEBIČNI VELIKAN.

MARIBOR
MINORITSKA CERKEV
Danes, 6. julija, ob 21.30: Marko Vezovišek - JERMANOVO SEME.

NOVA GORICA
KULTURNI DOM
V petek, 7. julija, ob 20.30, ruska folklorna skupina - ISTOKI.

METLIKA
V petek, 7. julija, na gradu Metlika, ob 21. uri: FS PLANIKA.

PORTOROŽ
AVDITORIJ
V petek, 7. julija, ob 21.30: S. Makarovič - SHOW STRAHOV.

ABONMAJI SIMFONIČNE GLASBE

Počasi se zaključuje abonmajska sezona 94/95. Septembra tega leta pa se začenja nova. V Ljubljani bomo lahko izbrali med štirimi različnimi abonmaji. Med Zelenim v zasedbi z orkestrom Slovenske filharmonije in Zlatim abonmajem v organizaciji Cankarjevega doma.

ZLATI ABONMA (6 koncertov):

3. 10.: H. Konoe: Eten - Raku, F. Mendelssonhn: Simf. št. 3, H. Berlioz: Fantastična simf.
14. 11.: A. Dvorak: Simf. st. 4, P. I. Cajkovski: Simf. st. 4.
18. 2.: A. Webern: V poletnem vetru, R. Sshumann: Konc. za klavir in ork. v a - molu, A. Dvorak: Simf. st. 8.
10. 4. G. Fauré: Pelleas in Melisande, M. Ravel: Konc. za klavir in ork. v G - duru, P. I. Cajkovski: Simf. st. 5.
25. 4.: A. Dvorak: Serenada v E - duru, B. Britten: Lachrymae za violo in godala, I. Stravinski: Apollon musagete, S. Prokofjev: Vision fugitives.
18. 5.: E. Elgar: Introdukcija in Allegro za godala op. 47, W. A. Mozart: Simf. concertante v Es - duru, L. v. Beethoven: Simf. st. 3.

ZELENI ABONMA (8 koncertov):

16. 10.: K. Penderecki: Konc. za flavto in ork., D. Sostakovič: Simf. st. 7.
17. 11.: A. Snitke: Konc. za klavir in ork., A. Schoenberg: Oda Napoleonu, W. A. Mozart: Simf. st. 41.
1. 12.: M. Stibilj: Konc. za klavir in ork., E. Bloch: Schelomo, C. Debussy: Morje.
5. 1.: G. Bizet: Simf. v C - duru, A. Copland: Apalachian spring, R. Glier: Konc. za koloraturni sopran J. Golob: Slovenska rapsodija.
23. 2.: D. Bavdek: Knjiga slik za orkester, R. Strauss: Konc. za violino in ork., P .I. Cajkovski: Simf. st. 2.
8. 3.: L. v. Beethoven: Velika fuga za god. orkester, J. Gregorc:: Zica, C. O. Nikcolai: Masa v D - duru.
5. 4.: G. Mahler: Simf. st. 2.
31. 5.: L. v. Beethoven: Konc. za klavir in ork. st. 3, L. v. Beethoven: Simf. st. 9.

ORANŽNI ABONMA (9 koncertov)

5., 6. 10.: P. Mihelčic: novo delo, L. Bernstein: Simf. st. 1, K. Weill: Newyorška suita, l. Bernstein: Plesi iz West Side Story.
9., 10. 11.: C. Debussy: Nokturni, R. Schumann: Konc. za violončelo in ork., I. Stravinski: Posvetitev pomladi,
7., 8. 12.: P. Ramovs: Trojni konc. za oboo, klarinet, fagot in ork., L. v. Beethoven: Konc. za klavir in ork. st. 4, N. Rimski - Korsakov: Seherezada.
11., 12. 1.: G. Verdi: Rekviem.
29. 2., 1. 3.: W. A. Mozart: Koncertalna simf., K 364, D. Sostakovič: Simf. st. 8.
28., 29. 3.: japonsko delo, S. Prokofjev: Konc. za klavir in ork. st. 2, P. I. Cajkovski: Simf. st. 4.
18., 19. 4.: E. Adamič: Tatarska suita, S.Rahmaninov: Konc. za klavir in ork. st. 4, J.Brahms, Simf. st. 4.
23., 24. 5.: J. Haydn: Simf. st. 86, R. Strauss: Junakovo življenje.
6., 7. 6.: W. A. Mozart: Simf. st. 41, P. I. Čajkovski: Variacije na rokokojsko temo op. 33, R. Strauss: Vesele potegavščine Tilla Eulenspiegla.

MODRI ABONMA (9 koncertov):

27., 29. 9.: G. Mahler: Simf. st. 9.
19., 20. 10.: A. Borodin: Simf. št. 1., P. I. Čajkovski: Italijanski capriccio, P. I. Čajkovski: Konc. za klavir in ork. st. 1.
23., 24. 11.: U. Krek: Sonatina za godala, F. Mendelssohn: Konc. za klavir in ork.st. 1, J. Brahms: Simf. st. 2.
14., 15. 12.: M. Ravel: Konc. za klavir in ork. v D - duru., M. Ravel: Konc. za violino in ork.v G - duru, J. Brahms: st. 2.
15., 16. 2.: J. Brahms: Konc. za violino in ork., D. Žebre: Bacchanale, M. Ravel: La Valse.
14., 15. 3.: G. Mahler: Simf. st. 6.
11., 12. 4.: A. Srebotnjak: novo delo, B. Bartok: Konc. za klavir in ork. st. 3, A. Bruckner: Simf. st. 4.
9., 10. 5.: M. Kogoj: Če se plese, A. Berg: Konc. za violino in ork., F. Schreker: Plesna igra M. Kogoj: Scena ob katafalku iz opere Crne maske.
13., 14. 6.: M. Mihevc: novo delo, L. v. Beethoven: konc. za klavir in ork. st. 3, D. Sostakovič: Simf. st. 5.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Mednarodni festival operete 1995 bo na sporedu do 13. avgusta.
Festival bodo otvorili z Leharjevo opereto »Dežela smehljaja« (Il paese del sorriso). Pod vodstvom Tiziana Severinija bodo nastopili orkester, zbor in balet gledališča Verdi.
Ponovitev bo jutri, 7. julija, ob 20.30. Zadnja predstava bo v soboto, 8. t.m., ob 20.30.
V teku je prodaja vstopnic pri blagajni Dvorane Tripcovich od 9.00-12.00 ter od 18.00-21.00.
Avditorij Muzeja Revoltella
V nedeljo, 9. in v ponedeljek, 10. t.m., ob 21.00 - »Monsieur Choufleuri restera chez lui...«. Predprodaja vstopnic pri blagajni Dvorane tripcovich in uro pred predstavo pri blagajni avditorija. Cena vstopnice 15.000 lir, s popustom 13.000 lir.
Grad sv. Justa
Danes, 6. t.m., ob 21.00 - Koncert pianista Stefana Franca, ki bo predstavil glasbo 50 let.
V nedeljo, 9. t.m., ob 21.00 - »Quiz show» (ZDA 1994), režija Robert Redford, igrajo J. Torturro, R. Morrow in R. Fiennes.
V ponedeljek, 10. t.m., ob 21.00 - »Leon» (ZDA 1994), režija Jean Luc Besson. Igrajo J. Reno, G. Oldman.

KOROŠKA

ŽELEZNA KAPLA
Pred občinskim kopališčem: V soboto, 8. t.m., ob 20.30 - Poletna noč, igra ansambel Melos.

DOBRLA VAS
Samostan: V sredo, 12. t.m., ob 20.30 - »Dežela ob Dravi - Land an der Drau». Sodelujeta Militärmusik Kärnten in SPD »Srce«.

TINJE
Dom Sodalitas: V soboto, 15. t.m., ob 9.00 - Začetek tečaja slovenščine »Slovenke počitnice». Vodita Silvija Borovnik in Miha Vrbinc.

KOMELJ
ZKP: V nedeljo, 16. t.m., ob 9.00 - XVI. pohod na Komelj in spominska svečanost ob 50-letnici zmage nad fašizmom.

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA
KLUB SKUC
V petek, 7. julija: PRIREDITEV OB PRIHODU EVROPSKEGA MLADINSKEGA VLAKA STRPNOSTI V LJUBLJANO

17.00: Začetek prireditve
- lutkovna predstava KUŽEK IN MUCA skupine LUFT
- nastop otrok iz begunskega centra Vič
- nastop kulturne skupine IKAR z glasbeno scensko predstavo POVODNI MOŽ
- nastop otrok in mladine in Novega mesta in Bosne in Hercegovine s predstavo KAM GRES ČLOVEK?
- razglasitev rezultatov natečaja za najboljši grafit in likovno delo
- nastop Aide Ćorbadžić in Saša Đukića ter otrok in mladine iz Bosne in Hercegovine in Novega mesta s pesmijo LJUBEZEN V VAS

20.00: Glasbeni koncert
- rock skupina VALI (Vodnikova domačija)
- rock skupina SPIRITUAL PYROTECHNCS
- rock skupina DEMOLITION GROUP

vsi drugačni vsi enakopravni

III. EVROPSKO TEKMOVANJE MLADIH ORGLAVCEV
Zaključni koncert nagrajencev - sobota, 8. julija, ob 20. uri

METLIKA
V petek, 7. julija, na gradu ob 21. uri: nastop SLOVENSKE FOLKLORNE SKUPINE PLANIKA

NOVO MESTO
KNJIŽNICA MIRANA JARCA
Do petka, 7. julija, od 9. do 12. ure: unikatne poslikave papirnatih vreč, izdelovanje svečnikov, poslikave vazic, steklenic...

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Muzej judovske skupnosti iz Trsta »Carlo in Vera Wagner« (Ul. del Monte 5)
Do 31. t.m., je na ogled razstava ob 50. obletnici smrti Ane Frank.
Občinska galerija: do 16.t.m. je na ogled razstava, ki je posvečena italijanskemu opernemu pevcu Enzu de Muro z naslovom »Il magico splendor lo sguardo abbaglia« (Magični blesk privablja pogled).
Mestni muzej zgodovine in umetnosti
Do 5.9.1995 bodo na sporedu v raznih mestnih muzejih obiski in predvajanja filmov z naslovom »Večer v muzejih», ki jih organizira tržaška občina skupno z odborništvom za kulturo in mestnimi muzeji.

BRATKO BIBIČ in drugi na jazz festivalu Cosmopolis pred glasbeno galerijo Cosmopolis, Krakovski nasip

GLASBA

LJUBLJANA
GLASBENA GALERIJA COSMOPOLIS, Krakovski nasip.
Danes, 6. julija ob 14. uri jazz festival COSMOPOLIS. Nastopajo: LETECI POTEPUHI, QUATEBRIGA, HOT DOG, BOGO PECNIKAR & BRATKO BIBIČ, 2.2.2.7, AUTODAFE idr.

GRAND HOTEL UNION - TEATER CAFE
V petek 7. julija, ob 21. uri večer evergreenov z vokalnim tercetom MKM.

KRIŽANKE
V petek, 7. julija, ob 21. uri: otvoritev 43. MEDNARODNEGA FESTIVALA - SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJE. Dirigent: Enrique Batiz.
Solisti: Nune Hairapetian (klavir), Ruda Kosi (harfa), Božo Rogelja (oboa).

DOBROVA
V petek, 7. julija, grajsko dvorišče ob 21.30: koncert PAULA BLEYJA (klavir) PAOLINA DALLA PORTA (akustični bas) in ZLATKA KAUČIČA (bobni).

PIRAN
MINORITSKI SAMOSTAN
Danes, 6. julija, ob 21. uri: zaključni koncert ženskega pevskega zbora KUD KAROL PAHOR PIRAN.

PIRAN, KRIŽNI HODNIK
V petek, 7. julija, ob 21. uri: otvoritveni koncert piranskih glasbenih večerov - OBALNI KOMORNI ORKESTER in predstavitev nove skladbe primorskega avtorja ALDA KUMARJA.
Program: Couperin, Bach, Vivaldi, Haydn, Kumar.

PORTOROŽ
AVDITORIJ PORTOROŽ
V petek, 7. julija, ob 21. uri: koncert zagrebške skupine - E.T.

ŠKOFJA LOKA
Danes, 6. julija, ob 20. uri, " Pod Homanovo lipo" - večer slovenskih ljudskih plesov in običajev. Nastopa plesna skupina PRISTAVA iz Buenos Airesa.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFIČNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra.

MODERNA GALERIJA
V Mali galeriji je do 3. septembra, na ogled razstava PETRE VARL SIMONČIČ z naslovom PITA MOJE MAME.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31
Razstava IZIDORJA URBANČIČA je na ogled do 14. avgusta

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5
Razstava avstrijske umetnice KIKI KOGELNIK je na ogled do 14. avgusta.

GALERIJA EQURNA, Gregorčičeva 3
Razstava slik SILVESTRA PLOTAJSA - SICOEJA je na ogled do 29. julija.

GALERIJA GLINA, Gornji trg 11
Razstava del POMPEA PIANEZZOLA je na ogled do 15. julija.

GALERIJA ILIRIJA
Razstava fotografij 1+16 - MARKA ALJANČIČA, DRAGANA ARRIGLERJA, OSKARJA DOLENCA, JAKA GNILSAKA, STOJANA KEBLARJA, JANEZA KOROŠINA, MARJANA KUKEČA, TONETA MARČANA, JANEZA MARENČICA, MILANA PAJKA, MILENKA PEGANA, TIHOMIRJA PINTERJA,VLASTJE SIMONČIČA, MARJANA SMERKELJA, TONETA STOJKA, MIRKA ZDOVCA in JOCA ŽNIDERŠIČA je na ogled do 20. julija.

KUD FRANCE PRESEREN, Karunova 14
Razstava fotografij LJUBO DOMA, KDOR GA IMA avtoric VESNE ČRNIVEC in MOJCE CAJNKO je na ogled do 10. julija.

JELOVŠKOV LIKOVNI SALON, Zaloška 21
Razstava Evgena Gustina je na ogled do 4. avgusta.

BREŽICE
GALERIJA POSAVSKEGA MUZEJA
Razstava OROŽJE PRETEKLOSTI je na ogled do 28. avgusta.

KAMNIK
PRODAJNA GALERIJA MAJOLKA, Maistrova 11
V petek, 7. julija, ob 20. uri otvoritev razstave likovnih del prof. akademskega slikarja FERDA MAYERJA.

KOPER
GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 8.
Danes, 6. julija, ob 19. uri: otvoritev grafične razstave LOJZETA LOGARJA.

KOSTANJEVICA NA KRKI
GALERIJA BOŽIDAR JAKAC
Razstava slik JONA GALA PLANINCA je na ogled do 31. avgusta.

MARIBOR
UMETNOSTNA GALERIJA
Danes, 6. julija, ob 20. uri: razstava slik in risb - FRANCOSKO SODOBNO SLIKARSTVO.

POSTOJNA
GALERIJA MODRIJANOV MLIN, Jamska 31
Danes, 6. julija, ob 21.30: razstava slik JOŽETA SUBIČA.

Philippe Charpentier, Brez naslova

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. je na ogled razstava umetnika pop-arta Jamesa Rosenquista.
Miramarski park-Konjušnica: do 23.7. je na ogled razstava »Dalì kipar, Dalì ilustrator».
Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.
Grad sv.Justa-Bastione fiorito: na ogled je antološka razstava slikarja Fulvia Juricica.
Galerija Bassanese: na ogled je razstava z naslovom »Ordine, caos e frattali».
Studio PHI: Do 15. t.m., je na ogled v Auronzu-Misurina v Palači Corte Metto skupinska razstava tržaških slikarjev.
Peterlinova dvorana-Ul. Donizetti 3: na ogled je razstava del slikarke Marte Kunaver.

ŠTANJEL
V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela tržaškega umetnika. Urnik: od delavnikih od 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

CELOVEC
Deželna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroškem»
Hiša umetnikov: do 8.7. so na ogled dela Güntherja Brusa.
Mestna hiša-Mestna galerija: do 16.7. je odprta razstava Jeana Eggerja.
Kunstforum: do 7.7. je odprta razstava Kurta Weltherja.

ŠENTJANŽ V ROŽU
K-k center,Stara šola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od začetka do sedaj».

TINJE
Galerija Tinje: Stalna razstava leosrezov Wernerja Bergerja in sedemdelnega cikla Valentina Omana.

FJK

TRST
Poletne prireditve
Grad sv. Justa
Jutri, 7. julija, ob 21.00 - Srečanje z režiserjem Rogerjem Cormanom.Predvajali bodo »Il pozzo ed il pendolo» (1961) in »Sepolto vivo» (1962).
Avditorij Muzeja Revoltella
Roger Corman v Trstu -Danes, 6. t.m., ob 21.00 - Predvajanje filmov »Frankestein Unbound» (1990) in »L'uomo dagli occhi a raggi X» (1963).
V soboto, 8. t.m., ob 18.00 - Seminar R. Cormana (simultano prevajanje v italijanščini).
Trg Unità
Nocoj, ob 21. uri nastop znanega ansambla Pooh.
Miramarski park
Luči in zvoki
Danes, 6. t.m., ob 21.30 »Il sogno imperiale di Miramare» v italijanščini in ob 22.45 predvajanje filma v originalu »Show boat», režija George Sidney.
Jutri, 7. t.m., ob 21.30 in 22.45.- »Buonasera signor lehar e bentornato a Miramare».

KRIŽ
Dom A. Sirk: Koncert »Jazz in jaz» - Jutri, 7. julija pa skupina Allione trio.
FOLKEST 95
Mednarodni festival folk in moderne glasbe se bo odvijal od 5. do 30. julija v deželi Furlaniji - Julijski krajini in tudi na Koprskem.
TRČMUN - V petek, 7. t.m., ob 21.00 - nastop irske skupine Caliban.

VIDEM
Poletne prireditve
Palača Morpurgo: V nedeljo, 9. t.m., ob 21.00 - Klasična glasba z »The Donna M.»
Trg Matteotti: V nedeljo, 16. t.m., ob 21.00 - Koncert skupine The Blues Brothers Band.

MILAN
Stadion San Siro
Jutri, 7. in v soboto, 8. julija koncert Vasca Rossija.
Vstopnice lahko rezervirate tudi preko servisa Teleconcert Italia do 6. julija, ob 12. uri, na tel. št. 144.88.2903.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Nekdo bo izzval vašo potrpežljivost, vendar si ne boste dovolili izbruha, kajti od izzivalca je odvisen vaš želodec - vsaj še nekaj časa. Potem boste vi izzivali druge.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Sodelavec, ki ste ga imeli za nasprotnika, vas bo izdatno podpiral, zato se bo vaše stališče do njega temeljito spremenilo. Pridobili boste novega prijatelja.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V kritičnem trenutku se boste želeli vrniti na stare, gotove poti. Raje ostanite na novih, kajti stare so se medtem že tolikanj spremenile, da so še bolj nove od novih.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Z vso vnemo se boste pognali novemu izzivu naproti ter družno z radostnim sopotnikom pospešeno brzeli v višave življenjskega uspeha. Kariera je žal vaša edina mera.

LEV 23. 7. - 23. 8.: V glavnem vam bo vse šlo kot po maslu. Če vam bo že kje skripalo, vam bo skripalo na ljubezenskem področju, kjer se zaradi pomanjkanja nežnosti obeta katastrofalna suša.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Začutili boste, da bi morali še več delati, kajti vaše želje nezadržno rastejo. Komu pravzaprav želite ugoditi: sebi ali svojim bližnjim, ki pogrešajo le vaso ljubezen?

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Če ne boste že po prvem neuspehu vrgli puške v koruzo, boste že kmalu deležni prvih izletov v deželo uspehov. Ne merite jih z denarjem, sicer bo koruza prepolna pušk.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: S filozofsko lucidnostjo boste obdelovali področja, za katera doslej sploh niste vedeli, da jih poznate, kaj šele obvladate. V vas se prebuja življenjski modrijan.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Končno boste zbrali pogum, se spustili na trdna tla resničnosti in se začeli spopadati z izzivi, ki vas že lep čas obremenjujejo. Če ne boste zmogli sami, pokličite pomoč.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Varujte se sončnih žarkov, kajti vaša koža vendarle ni platno za oči drugih, ampak obleka, ki vam bo morala služiti še tedaj, ko bo ozonski plašč podoben situ.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Nekdo bo zabrenkal na eno vaših najobčutljivejših strun. V bojazni pred razgaljenostjo se boste skušali skriti pod masko ravnodušnosti, a zaman: maska bo povsem prozorna.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Po nebrzdanem izpadu se boste nenadoma obrzdali in počakali, da se vaša jeza ohladi. Prihodnjič se ne brzdajte; še prej se bo ohladila, če ji dopustite eksplozijo.

KRIŽANKA

Vodoravno:
1. kemijski znak za barij, 3. začetnik muslimanske vladarske rodbine Abasidov, 7. plaha gozdna žival, 9. znamenita univerza v New Havnu v ameriški zvezni državi Connecticut, 10. slovenska gledališka igralka (Vika), 12. kar kaj kaže, odraža, 13. vzhodnoafriški grm, katerega listi se uporabljajo kot dražilno nasladilo, 14. terenski avto, 15. ime slovenskega koreografa Mlakarja, 16. slovensko žensko ime, 18. ljubljansko pokopališče, 21. nastava, zanka, 24. mati Dioskurov v grški mitologiji, 26. ženski pevski glas, 27. grški kipar (Metalec diska!), 28. japonsko mesto, na katerega so Američani leta 1945 odvrgli atomsko bombo, 30. hrvaški skladatelj (Krsto), 31. Sokratov tožnik, 32. telesna poškodba, 33. arabski žrebec.

Navpično:
1. ribja juha, 2. ime slovenskega zbiralca ljudskih pesmi in Prešernovega prijatelja Smoleta, 3. pristanišče južno od Glasgowa na Škotskem, 4. manjšinski narod v Španiji in Franciji, 5. alkan z enojno vezjo med ogljikovimi atomi, 6. jugovzhodnoazijski obrambni pakt, 7. kontakt, vez, 8. južnoafriška lepotna posodovka z modrimi cveti, 11. kratica za unčo, 15. norčav, smešen človek, 17. šumnik in samoglasnik, 19. kraška prst terarosa, 20. pripadnik judovskega plemena Edumejcev, 21. slovenski pisatelj, ki živi v Trstu (Boris), 22. ime italijanske filmske igralke Valli, 23. plat, 25. kanaanska boginja ljubezni, 27. avtomobilska oznaka Murske Sobote, 29. pritok Volge v Rusiji.

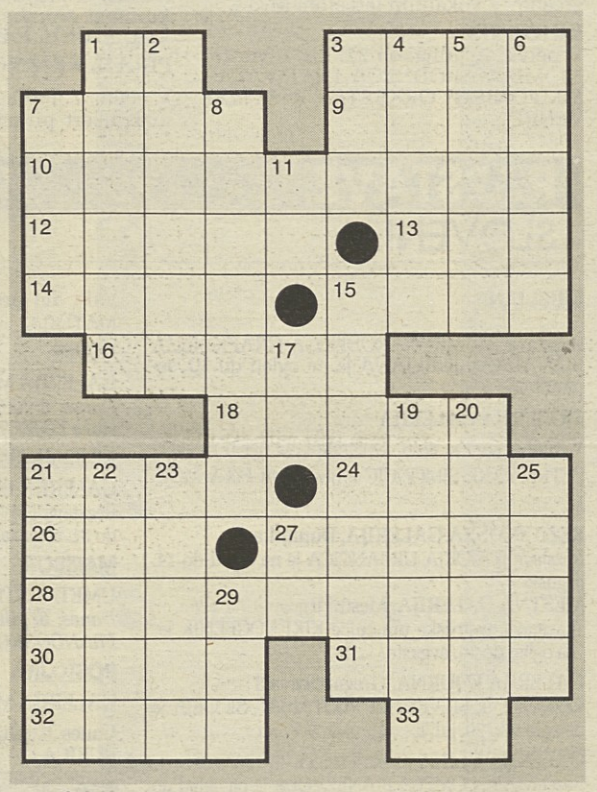

REŠITEV
Vodoravno: Ba, Abas, srna, Vale, Podgorska, odraz, kat, jeep, Pino, Tijaša, Navje, past, Leda, alt, Miron, Hiroshima, Odak, Anit, rana, at.

ARGENTINA

Mladi spet plešejo tango

Ples je spet našel svoje mesto tudi na TV

Mladi Argentinci, ki ob ponedeljkih obiskujejo plesni tečaj, da bi se naučili tanga, se pošteno potijo, saj so pravilna drža rok in plesni koraki še kako zahtevni, seveda pa morajo vseskozi slediti ritmu. Novi rod plesalcev bo tako rešil iz pozabe ples, ki je še posebno pri srcu nostalgikom in turistom.

Najpomembnejši plesni mojster tanga Juan Carlos Copes je povedal, da zanimanje za ples med mladino narašča in še nikdar se ni v tečaje vpisalo toliko šestnajstletnikov kot v zadnjem času. Tango je spet postal simbol tega južnoameriškega velemesta. Tečaje v Argentinskem salonu vsak teden obiskuje več sto parov, večinoma mlajših od 35 let.

Več desetletij je tango bolj kot Argentince navduševal Fince ali Japonce. Ples ima svoje korenine v lokalih, v katerih so se približno leta 1880 zbirali priseljenci iz Španije in Afrike. S stapljanjem njihove glasbe je nastal ples z eroticnimi elementi, ki je kazal na večkrat nasilna razmerja med zvodniki in prostitutkami. Ob 60. obletnici smrti najpomembnejšega plesalca tanga Carlosa Gardela si nova generacija prizadeva, da bi tangu vrnila slavo, kakršno je imel pred 75 leti, ko je Valentino z njim začaral Hollywood.

»Tango je del naše družinske zgodovine: podedoval sem ga od svojega očeta in čeprav nisem živel v 40. letih, v zlatih časih tanga, mislim, da se pretaka v mojih žilah,« je povedal Luis Longhi, ki na posebno harmoniko igra glasbo, na katero se pleše tango. Čeprav se je o tangu že večkrat govorilo, da je »mrtev«, je bilo zvoke tango glasbe slišati skozi odprta okna, na stopnicah in krajih, ki jih obiskujejo turisti. Tango ima spet svoje mesto na radijskih in televizijskih postajah, plešejo ga tudi nekateri popularni junaki TV-nadaljevank in dram. Turisti, ki hočejo videti prave plesalce tanga, navadno obiskujejo boemsko četrt San Thelmo, v kateri nastopajo ostarele zvezde tanga - »izvozniki tanga«. Za ogled njihovega nastopa morajo odšteti od 15 do 40 dolarjev.

Copes se spominja let, ko je bilo posebno pomembno prvo srečanje s partnerjem nasprotnega spola, zato so se plesalci nanj skrbno pripravljali. Obžaluje, da so današnje plesne dvorane izgubile čar nekdanjih »milongasov«.

»Kadar sta se plesalca ujela, je postal ples nekakšno čustveno doživetje že po nekaj minutah. Glasba in ženska sta me povsem prevzela, zdelo se mi je, da preživljam nek vznemirljiv trenutek,« je povedal Copes, ki je bil zvezda spektalka Tango Argentino, ki so ga leta 1985 igrali na Broadwayu. Prepričan je, da bodo mladi, ki jih danes navdušuje predvsem moderna rock glasba, kmalu spoznali, da tango predstavlja njihovo domovino in je torej del njihove nacionalne identitete. Njegova hčerka Johana je že priznana plesalka tanga, prizadeva si, da bi ples učili tudi na šolah. Danes mladi plešejo tango kar v športnih copatih in kavbojkah.

»Tango se je razvil iz plesov, ki so jih plesali v lokalih, v katerih so se zbirali ljudje iz nižjih družebnih slojev, zato ni nič narobe, če so tudi današnji plesalci športno oblečeni,« je izjavil 30-letni Lunghi. Seveda pa večina mladih ob sobotah obiskuje disko klube in melanholični tango se zdaleč ne ogroža rocka ali rapa.

»Na obrazih plesalcev tanga lahko opazite nekakšno žalost in potrtost,« meni 23-letni German Lopez. »Tango je žalosten ples in tisti, ki ga prevečkrat plešejo, lahko konča v bolnišnici,« je sarkastično dodal. Nekateri so prepričani, da je tango začel drseti v pozabo po letu 1960, ko je v prirejenem ritmu začel skladati Astor Piazolla, ki je umrl pred tremi leti. Skoraj vse skladbe v ritmu tanga, ki jih danes se predvajajo na radiju in televiziji, so bile napisane v letih od 1920 do 1960, zato današnji glasbeniki iščejo navdih v tem obdobju. Največkrat prirejajo skladbe Anibala Troilla, seveda pa ne more nihče napovedati, kakšna bo prihodnost tanga.

Stephen Brown, Reuter

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

309	ZVEZNA DRŽAVA V BRAZILIJI	IZLOČEVALEC	VRSTA PTICE (PISANA ŽOLNA)	ČRTA NA ZAČETKU NOTNEGA ZAPISA	RADO SIMONITI	VZDEVEK ZA AMERIČANE	RUDAR	STARO SLOVENSKO RUDARSKO MESTO	NAJVEČJA ČLOVEŠKA ŽLEZA	ONASSISOV VZDEVEK	KORALNI OTOK OB VZH. OBALI AFRIKE	BOGOMIL FATUR	SLOVENSKI FILOZOF (ANTON)	ITALIJANSKI SLIKAR IN ARHITEKT (PIETRO DA)	AVTOR: BRANKO KOZULIĆ	BALTSKA DRŽAVA	OSSIP ZADKINE	ODŽAGAN KOS DEBLA	MESTO V RUSIJI	ZDRAVILIŠČE V KANTONU TICINO (ŠVICA)	MITOL. LETALEC	PEVKA HAGEN
JAZBEC IZ AFRIKE															FRANCOSKI SKLADATELJ (CLAUDE) / DVOJEC							
ANTIČNI KOMENTATOR ARISTOTELA																						
JOSIP BROZ ----					AM. IGRALEC (DEAN) / NEIMENOVANA OSEBA							CEZARJEV MORILEC / LJUDEVIT GAJ					FR. PSIHOANALITIK (JACQUES) / DANSKI NOG. (LARS)					
PRIPRAVA ZA ZMETANJE						EPIRSKI KRALJ				KRAJ V MAKEDONIJI / STAVBE V KAMENI DOBI								ČAS OB SONČNEM VZH. / AM. IGRALKA (FLORINDA)				
RODOVITNA POKRAJINA V IRANU						ZLATO JABOLKO	HRV. ČELIST (ANTONIO) / ORG. NEKATERIH ŽIVALI								SKLADATELJ BERG / SKAKALEC FRANC						POGORJE V ZAHODNIH KARPATIH	DRUGAČE, Z DRUGIM IMENOM
RADON			NAJETA Ž. ZA DELO NA KMETIJI / PODROČJE						UGO BETTI / RIM. BOG LJUBEZNI			AFRIŠKA ANTILOPA / BRITANSKI DRŽ. (WILLIAM)				VEČSTAVČNA SKLADBA / AM. PEVKA TURNER						
ZELENICA V PUŠČAVI					ANTON OCVIRK / RUS. BALERINA PAVLOVA			DANIEL --- MOI / AM. SATIRIK BUCHWALD					OBRT. ZADRU. V RUSIJI / BIBLJIŠKA OSEBA						VZDEVEK HINKA BRATUŽA	ALUMINIJ / MESTO SESITIH DELOV		
GLAVNI ŠTEVNIK				SLIKARSKA TEHNIKA / RAZLIČNA SOGLASNIKA										KRŠČANSKI PRAZNIK / MISTER								
SONČNI CIKLUS											SODOBEN SLOVENSKI SLIKAR (VELJKO)						JAPONSKI REŽISER KUROSAVA					
VRSTA MORSKE RIBE						MESTO V TERANU V J. ITALIJI					ZADETEK PRI LOTERIJI						SLOVENSKA ALPSKA SMUČARKA SITAR					

ZDRAVJE

Namesto v savno zavijte v hamam

Predolgo savnanje bolj škodi kot koristi

Če vaše telesno utrjevanje vključuje tudi redno obiskovanje suhe finske savne, mogoče ne bo odveč, če boste svoje obiske preusmerili v hamam (turško parno kopel), saj so španski zdravniki odkrili, da finska savna ne učinkuje najbolje na spolno življenje. Fernando Cruz, madridski urolog, ugotavlja, da težave številnih pacientov, ki ne morejo imeti otrok, izvirajo iz dejstva, da se predolgo zadržujejo v savni. Pri enem od njih, čigar soproga ni mogla zanositi, se je izkazalo, da vsak teden prebije več kot uro v savni.

Vročina v savni lahko korenito zmanjša količino in kakovost moške sperme, lahko pripelje tudi do genetskih mutacij in pri ženskah povzroči hude menstrualne krvavitve. Alonso Vidal, ginekolog iz madridske bolnišnice La Paz, je prav tako prepričan, da pregrevanje lahko prepreči ovulacijo.

Ameriške raziskave so dokazale, da obstaja še enkrat večja nevarnost, da otroci mater, ki so med nosečnostjo pogosto obiskovale savno, ne bodo imeli zraščenega vretenca v spodnjem delu hrbtenice (spina bifida), zaradi pregrevanja v obdobju, ko so bili še v materinem trebuhu. Nosečnice bi se potemtakem morale izogibati savni, tiste ženske, ki hočejo zanositi, pa bi morale omejiti vsakokratno savnanje v kabini po fazi ohlajanja na največ petnajst minut.

Vsi, ki verjamejo, da bodo z daljšim potenjem izgubili več odvečnih kalorij, se trudijo zaman: vsak gram teže, ki naj bi ga izgubili, pridobite znova kmalu po tem, ko si potešite žejo. Vsako uro namreč popijemo kak liter tekočine, prav tako moramo nadomestiti sol, ki smo jo izgubili med potenjem.

Potenje je naravni mehanizem, s katerim telo ohranja stalno temperaturo. Ko pot izpareva, se koža običajno ohlaja, toda v savni, kjer je zrak toplejši od telesne površine, se to ne zgodi. Če telesna površina predolgo ostaja toplejša kot zrak v okolju, se lahko začne spreminjati zgradba celic. Proces je podoben kuhanju in proteinska zgradba organov se lahko trajno spremeni.

Potenje prav tako zgosti telesne tekočine, tudi kri. Večja je verjetnost, da pride do strdkov, z njimi pa se povečuje tudi možnost kapi.

»Do tega pride, kadar ljudje niso aklimatizirani. Zaradi pregretosti zato poleti na prostem umre več Fincev kot pa Sicilijancev,« meni dr. William Keatinge, specialist za učinke skrajnih temperatur, ki je primerjal rezultate pri več evropskih narodih.

»Finci, ki imajo s savnami veliko izkušenj, pravijo, da morate ven takoj, ko začutite, da vam je prevroče, manj vajeni ljubitelji savne pa se v njej pogosto zadržujejo predolgo.«

Manj intenziven način potenja je hamam, ki postaja vse bolj priljubljen na Nizozemskem. Parne savne delujejo že v Utrechtu, Rotterdamu, Amsterdamu in Haagu.

Začnete z desetminutnim prilagajanjem pri 28 stopinjah Celzija, nato pa 20 do 30 minut prebijete v hamamu pri 45 stopinjah Celzija. Postopoma se temperatura zvišuje do 60 stopinj. Namesto puritanskih skokov v ledeno mrzlo vodo med posameznimi pregrevanji sta tu ohlajanje in rehidracija postopna, dopolnjena s terapevtsko masažo. Telesna temperatura se nikoli ne povzpne nad 40 stopinj Celzija.

»Obred obiskovanja hamama ima več kot tisočletno tradicijo in je zelo učinkovit,« meni fizioterapevtka in maserka Lisbeth Vennegoor. Njena masaža z učinkom globinskega čiščenja organizma je osredotočena na mišice, ki obdajajo mehur, prebavne organe in ledvice, kar pripomore k boljšemu pretoku telesnih sokov.

Edina oprema, ki je pri tem potrebna, je vrečka, napolnjena z vulkanskim blatom, in rokavica iz grobo tkane svile. Vulkansko blato, ki ga uvažajo iz Turčije, vsebuje drobne delce vulkanskega pepela, ki zadržujejo toploto in s tem dvigajo temperaturo kože, masaža pa odstranjuje odmrle celice. »Večina pripav za frotiranje kože in različnih frotirnih gob, ki so naprodaj v Evropi, je veliko pregrobih. Ta posebna rokavica pa omogoča hkrati mehko in globinsko odstranjevanje odmrlega tkiva,« zagotavlja Vennegoorjeva.

»Vse skupaj je čudež,« ugotavlja Ank van Brakel, redni obiskovalec hamama. »Sploh ne občutite, da se z vašim telesom kaj dogaja in da se vaša koža čisti. Vse poteka kar samo od sebe.«

Vsi, ki verjamejo, da bodo z daljšim potenjem izgubili več odvečnih kalorij, se motijo

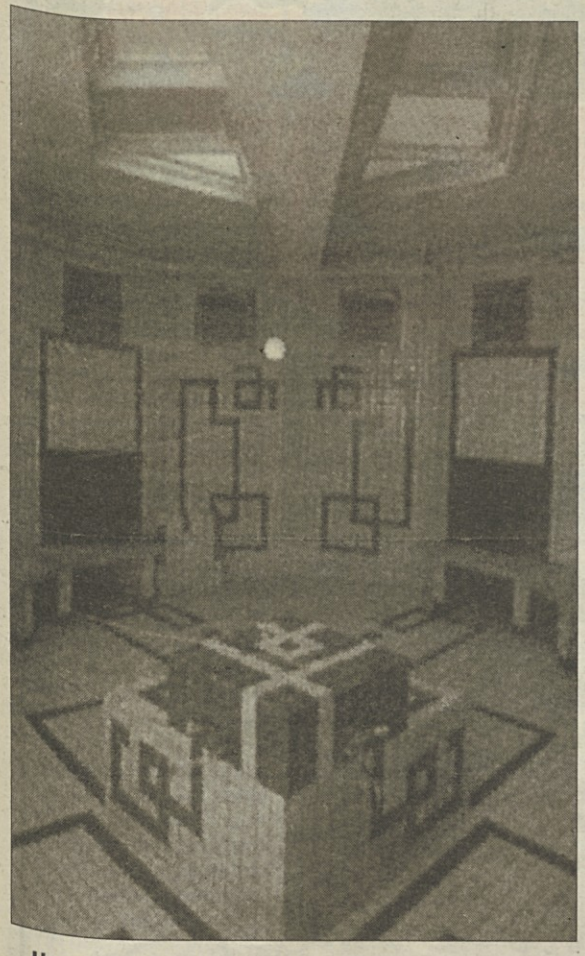

Hamam v Amsterdamu :Nizozemci se prepuščajo negi v toploti turške parne kopeli, saj znanstveniki ugotavljajo, da suha vročina lahko povroči vrsto spolnih in drugih motenj

radio GLAS ljubljane d.d.
99.5 MHz, 100.2 MHz, 104.8 MHz
LABIRINT ZNANJA
VSAK TOREK OD 20.00 DO 21.30
IME IN PRIIMEK _____
TELEFONSKA ŠTEVILKA _____
NASLOV _____
GLASBENA ŽELJA _____
Prijavnico pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva ulica 6
61000 Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

V kvizu »Labirint znanja« lahko sodelujete z zgornjo prijavnico. Izrežite jo in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Če boste izžrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavljata Alenka Sivka in Tomaž Sršen. Pravilni odgovori pa prinašajo čeden kupček denarja...

FILMSKO DOGAJANJE PRED TREMI DESETLETJI

V bližini Save je nekoč stal ljubljanski Hollywood (7)

Med znanci, ki smo se zbrali na snemanju, kmalu pa smo dobili še precej novih, so bili v glavnem tedanji študentje. Tu smo bil Dušan, France, Ivko in jaz. Hitro smo spoznali še nekaj ljudi, med njimi profesionalnega statista in kvartopirca Aca, današnjega glasbenika Janeza in enega največjih hipohondrov našega časa Žoa. Aco se je specializiral za tedaj zelo popularne filme, ki so se dogajali v koncentracijskih taboriščih. Bil je zelo suh in obrit po glavi. V filmskem svetu je bil znan pod vzdevkom Ubica.

Izkušnje statistov

V najbolj množičnih prizorih je nastopalo kar 1700 statistov. (Po nekaterih podatkih »samo« 1500, po drugih celo 2200.) Potem je prišel kakšen dan, ko nas je bilo le sto ali pa še manj. Ponavadi je Dušan, veteran, ki je poznal večino vodij statistov, uredil tako, da smo snemali tudi takrat, ko so potrebovali le nekaj statistov. Takrat smo že nastopali v epizodnih vlogah. Počasi smo »prodirali« v filmsko elito.

Prve izkušnje smo nabirali pri množičnih prizorih. Najprej so pozvali vse športnike atletskega videza, naj se prijavijo za vloge gladiatorjev, legionarjev in vojščakov. Vsi smo seveda menili, da se poziv nanaša ravno na nas, Dušan pa nas je modro zadržal in nam pojasnil, kaj to pomeni. Nejevoljno smo ostali v ozadju. Kmalu so se začeli vračati legionarji, nosili so čelade s perjanico, ščite, kopja, meče, prsne in hrbtne oklepe, kilte, oklepe za ramo, ščitnike za zapestja, visoke sandale in tunike. Bili so precej »ponosni« in so se posmihali nam, ki smo ostali brez te blešeče opreme.

Kasneje so delili opremo za druge rodove vojske in spremstvo. Dušan nas je tudi zdaj modro zadržal. Končno so pozvali še vse ostale; prišli smo do barake, kjer je bilo skladišče, dobili smo raševinaste cape, ki so nam segale od vratu do srede stegna, in sandale.

Bili smo poklapani: svetovna zgodovina kinematografije nas bo zabeležila kot razcapane sužnje. Sonce pa je bilo čedalje močnejše. Že ob enajstih je bilo neznosno, predvsem za tiste v oklepih in čeladah. Za nas, sužnje, ki smo raševino lahko slekli in jo po potrebi spet v hipu oblekli, niti ni bilo tako hudo. Pod raševino smo imeli obvezne kopalke. Sončili smo se, kar bi počeli tudi sicer, in še plačani smo bili za to.

Točno opoldne, ko pride Gary Cooper, je bilo sonce v zenitu in tudi zadnjemu gladiatorju in legionarju je že zdavnaj pošel nasmeh. Utrujeno so prekladali svojo težko opremo; za slačenje ni bilo časa, saj so nas lahko vsak hip poklicali k snemanju.

Borivoj Repe

(Se nadaljuje)

Statisti - legionarji in gladiatorji - smo imeli cel kup nerodne in težke opreme

VREME IN ZANIMIVOSTI

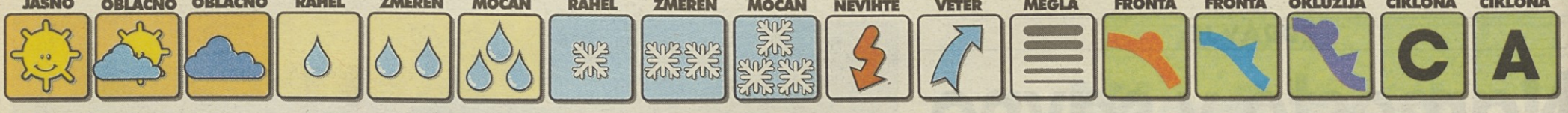

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in srednjo Evropo se krepi območje visokega zračnega pritiska. V višinah doteka k nam spet postopno bolj suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DANES

Slovenija: Danes bodo padavine postopno ponehale. Najnižje jutranje temperature od 11 do 16, najvisje dnevne temperature od 21 do 28° C.
Sosednje pokrajine: Pretežno oblačno bo z občasnimi padavinami.

JUTRI

V Sloveniji: V petek bo večinoma sončno vreme.
Obeti: V soboto bo sončno in toplo.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzslo ob 5.17 in zaslo ob 20.55. Dan bo dolg 15 ur in 38 minut. Luna bo vzsla ob 14.09 in zašla ob 0.29

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	16,9	Crikvenica	22,0
Sava (Radovljica)	13,2	Malinska	22,0
Sora	14,1	Sibenik	24,0
Ljubljanica	15,2	Poreč	23,0
Savinja	-	Split	24,0
Vipava	12,7	M. Lošinj	24,0
Jadransko morje (Koper)	24,0	Dubrovnik	22,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
NE 8 do 16 vozlov

popoldne:
NNE 10 do 18 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.36 najvisje -2 cm, ob 9.40 najnižje -17 cm, ob 17.08 najvisje 36 cm, ob 00.46 najnižje 29 cm.

Jutri: ob 6.54 najvisje 2 cm, ob 11.23 najnižje -11 cm, ob 18.16 najvisje 40 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	22
1000 m	17
1500 m	12
2000 m	7
2500 m	3
2864 m	1

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo čutili vremensko obremenitev, ki se bo kazala predvsem kot težave s koncentracijo, utrujenost, povečan nemir in razdražljivost.

VOX POPULI

Žareča zarja naznanja veter.

V vsakem od nas je pričakovanje, ki ga imenujemo upanje.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Strpna Brazilija se je uprla odpravi »apartheida dvigal«

SÃO PAULO - Poskus nekega občinskega svetovalca brazilske magalopole São Paulo, da bi odpravil nenapisani pravni običaj, po katerem služinčad ne sme rabiti dvigal svojih gospodarjev, je povzročil nepričakovane reakcije. Aldaiza Sposati, ki je po rodu Italijan, je obenem predlagal visoke denarne kazni za vse tiste stanovanjske bloke, ki služinčad prisilijo, da se poslužuje izključno zasilnih in tovornih dvigal.

V Brazili, ki je znana po svoji rasni strpnosti, so ostre reakcije presenetile sociologe, politike in dobromisleče ljudi, ker ni nihče pričakov, da bo predlog o odpravi tega apartheida (apartheid do elevador) povzročila tako žolčne razprave. V São Paulu kot v drugih brazilskih velemestih so gospodska stanovanja v glavnem v stolpnicah, ki imajo več kot devet nadstropij. V njih morata biti vsaj dve dvigali, od katerih je drugo prvotno služilo za nujnostne primere in kot tovorno dvigalo, v bistvu pa služi le za služinčad, ki se ne sme poslužiti gospodarjevega dvigala, ker ji grozi odpoved, razen v primeru, da pelje gospodarjevega psička na sprehod.

»V sodobni družbi so vse zadeve tako pomešane in zmedene, tako da je treba ohraniti vsaj nekaj iz preteklosti, važno je ohraniti hierarhijo,« je povedala Carolina Ferraz, ena najbolj znanih brazilskih igralk in vneta zagovornica dvigalskega apartheida. Levičarska Delavska stranka (Partito dos Trabalhadores), ki je predstavila zakonski osnutek, pa trdi, da je dvojno dvigalo tehnološki fosil iz suženskih časov in ne tradicija. Nekoč so sužnji lahko vstopali v poslopja svojih gospodarjev le skozi stranska vrata. Evropski priseljenci v São Paulu in v drugih brazilskih mestih pa niso v svojih hišah nikoli imeli dvojnih vrat, tako da je nedopustno, da sedaj v stolpnicah reveže prisilijo, da se poslužijo tovornih dvigal.

Bodrilni poljub svoji ljubljenki

Pred tekmovanjem v žabjih skokih je 4-letni Blake Lott bodrilno poljubil svojo ljubljenko. (Telefoto AP)

Letališka policija v Los Angelesu se je odločila za priročna gorska kolesa

Policija nadzoruje losangeleško letališče z gorskimi kolesi, s katerimi se lahko podajo tudi v čakalnice. (AP)

Protest zaradi predragih pristojbin za odvoz smeti

BRUSLEJ - Vaščani Signesa pri Bruslju so predsinočnjim šli na ulice, da bi protestirali proti novim občinskim pristojbinam za odvoz smeti. Kakih 250 vaščanov je ulice tlakovalo z vrečami za smeti, policija pa jih je razgnala z vodnimi topovi, obenem je priprla kakih dvajset demonstrantov. Ljudje so siti, ker je občinski svet izglasoval odredbo o plačevanju odvoza, ne da bi ukinil sistem obveznega kupovanja občinskih vreč za smeti, ki stanejo kar 35 belgijskih frankov.

Ukradli Sveta pisma

OSLO - Kot je zapisal norveški dnevnik Vaart Land, so prejšnjo noč neznanci iz neke verske knjigarne v Oslu ukradli kakih sto Svetih pisem. Šef knjigarne Lars Guilliksen je novinarjem povedal, da so ukradli le Sveta pisma v norvešcini, tako da jih bodo brzkone poskušali prodati na ulicah.

Protest zaradi čokolade

BERN - Švicarski zvezni vladi v Bernu so včeraj izročili peticijo, s katero 100 tisoč Švicarjev protestira, ker je vlada dovolila, da lahko tradicionalni švicarski čokoladi dodajo do 5 odstotkov rastlinskih maščob. S tem se seveda zniža kakovost in prav tako okus, saj bodo dodajali rastlinske maščobe na škodo kakava. Združenja potrošnikov so mnenja, da je ta sklep zvezne vlade neupravičen, ker tudi Evropska unija ni spremenila dosedanjih norm. Zaskrbljeni pa so predvsem pridelovalci kakavovca iz Brazilije, Gane, Nigerije in drugih tropskih držav, ker bi se povpraševanje po kakavu znižalo za kakih 10 odstotkov, če bi še druge države Evrope osvojile načelo o 5 odstotkih. V tem primeru bi cena kakava skoraj gotovo padla za kakih 20 odstotkov.